

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B** **KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2017/565,**

25. aprill 2016,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL seoses investimisühingute suhtes kohaldatavate organisatsiooniliste nõuete ja tegutsemistingimustega ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega

(EMPs kohaldatav tekst)

(ELT L 87, 31.3.2017, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/2294, 28. august 2017	L 329	4	13.12.2017
► <u>M2</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2019/1011, 13. detsember 2018	L 165	1	21.6.2019
► <u>M3</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/527, 15. detsember 2020	L 106	30	26.3.2021
► <u>M4</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/1253, 21. aprill 2021	L 277	1	2.8.2021
► <u>M5</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2021/1254, 21. aprill 2021	L 277	6	2.8.2021

▼B**KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2017/565,**

25. aprill 2016,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL seoses investeerimisühingute suhtes kohaldatavate organisatsiooniliste nõuete ja tegutsemistingimustega ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega

(EMPs kohaldatav tekst)

I PEATÜKK

KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

▼M5

1. Käesoleva määruse II peatükki, III peatüki 1.–4. jagu, artikli 64 lõiget 4, artiklit 65 ning 6. ja 8. jagu ning sel määral, mil need nimetatud sätetega seonduvad, I peatükki ja VIII peatükki kohaldatakse fondivalitsejate suhtes, kes pakuvad teenuseid vastavalt direktiivi 2009/65/EÜ artikli 6 lõikele 4 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL ⁽¹⁾ artikli 6 lõikele 6.

▼B

2. Viited investeerimisühingutele hõlmavad krediidasutusi ja viited finantsinstrumentidele hõlmavad struktureeritud hoiuseid seoses kõikide direktiivi 2014/65/EL artikli 1 lõigetes 3 ja 4 osutatud nõuete ning nende käesolevas määruses sätestatud rakendussätetega.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „asjaomane isik“ – investeerimisühingu puhul järgmised isikud:
 - a) ühingu juhataja, osanik või temaga samaväärne isik, tegevjuht või ühinguga seotud vahendaja;
 - b) ühinguga seotud vahendaja juhataja, osanik või temaga samaväärne isik või tegevjuht;
 - c) ühingu või ühinguga seotud vahendaja töötaja, samuti mis tahes muu füüsiline isik, kelle teenuseid ühing või ühinguga seotud vahendaja kasutab ning kontrollib ja kes on kaasatud ühingu investeerimisteenuste osutamisesse ja investeerimistegevusse;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

▼B

- d) füüsiline isik, kes tegeleb otseselt investeerimisühingule või sellega seotud vahendajale teenuste osutamisega tegevuse edasiandmise lepingu alusel ühingu investeerimisteenuste osutamise ja investeerimistegevuse eesmärgil;
- 2) „finantsanalüütik“ – asjaomane isik, kes sisuliselt koostab investeerimisanalüüsi;
- 3) „tegevuse edasiandmine“ – investeerimisühingu ja teenuseosutaja vaheline mis tahes vormis kokkulepe, mille kohaselt teenuseosutaja teeb toimingut, osutab teenuse või viib läbi tegevuse, mille muul juhul oleks teinud investeerimisühing ise;
- 3a) „asjaomase isikuga perekondlikes suhetes olev isik“ – järgmised isikud:
- a) asjaomase isiku abikaasa või muu partner, keda riigi õiguses käsitletakse abikaasaga võrdväärseks;
- b) asjaomase isiku ülalpeetav laps või võõraslaps;
- c) asjaomase isiku muu sugulane, kellel on asjaomase isiku isikliku tehingu tegemise päevaks olnud temaga ühine majapidamine vähemalt ühe aasta jooksul;
- 4) „väärtpaberite kaudu finantseerimise tehing“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/2365⁽¹⁾ artikli 3 lõikes 11 määratletud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehing.
- 5) „tasustamine“ – äriühingute poolt asjaomastele isikutele seoses klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisega otse või kaudselt tehtavad igas vormis maksed või pakutavad rahalised või mitterahalised hüved;
- 6) „kaup“ – mis tahes vahetatavad hüvised, mida on võimalik tarnida, sealhulgas metallid ja metallimaagid ning sulamid, põllumajandustooted ja energia (näiteks elektrienergia);

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2365, mis käsitleb väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 337, 23.12.2015, lk 1).

▼M4

- 7) „jätkusuutlikkuseelisted“ – kliendi või potentsiaalse kliendi otsus selle kohta, kas ja mil määral tuleb tema investeeringusse kaasata üks või mitu järgmistest finantsinstrumentidest:
- a) finantsinstrument, mille puhul klient või potentsiaalne klient määrab kindlaks, et miinimumosa investeeritakse keskkonnasäästlikesse investeeringutesse, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 ⁽¹⁾ artikli 2 punktis 1;
 - b) finantsinstrument, mille puhul klient või potentsiaalne klient määrab kindlaks, et miinimumosa investeeritakse jätkusuutlikesse investeeringutesse, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2088 ⁽²⁾ artikli 2 punktis 17;
 - c) finantsinstrument, mille puhul võetakse arvesse põhilist negatiivset mõju jätkusuutlikkusteguritele ja mille puhul klient või potentsiaalne klient määrab kindlaks kvalitatiivsed või kvantitatiivsed elemendid, mis arvessevõtmist tõendavad;
- 8) „jätkusuutlikkustegurid“ – määruse (EL) 2019/2088 artikli 2 punktis 24 määratletud jätkusuutlikkustegurid;
- 9) „jätkusuutlikkusriskid“ – määruse (EL) 2019/2088 artikli 2 punktis 22 määratletud jätkusuutlikkusriskid.

▼B*Artikkel 3***Teabe esitamise suhtes kohaldatavad tingimused**

1. Kui käesoleva määruse kohaldamisel on nõutav teabe esitamine püsival andmekandjal, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 62, siis on investeerimisühingutel õigus esitada kõnealune teave muul püsival andmekandjal kui paberil ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) kõnealuse teabe esitamine kõnealusel andmekandjal on asjakohane, arvestades konteksti, milles ühingu ja kliendi vahelist äritegevust läbi viiakse või hakatakse läbi viima, ning
- b) kui isikule, kellele teave esitatakse, antakse valida paberil või kõnealusel muul püsival andmekandjal esitatava teabe vahel, teeb see isik valiku selgelt viimase kasuks.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2088, mis käsitleb jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamist finantsteenuste sektoris (ELT L 317, 9.12.2019, lk 1).

▼B

2. Kui investeerimisühing esitab käesoleva määruse artiklite 46, 47, 48, 49, 50 või artikli 66 lõike 3 kohaselt kliendile teabe veebisaidil ja kõnealune teave ei ole isiklikult kliendile suunatud, tagavad investeerimisühingud, et täidetud on järgmised tingimused:

- a) kõnealuse teabe esitamine kõnealusel andmekandjal on asjakohane, arvestades konteksti, milles ühingu ja kliendi vahelist äritegevust läbi viiakse või hakatakse läbi viima;
- b) klient peab andma oma selge nõusoleku kõnealuse teabe esitamiseks kõnealuses vormis;
- c) klienti tuleb elektrooniliselt teavitada veebisaidi aadressist ja kohast veebisaidil, kust teabele juurde pääseb;
- d) teave peab olema ajakohastatud;
- e) teave peab olema kõnealusel veebisaidil kättesaadav pidevalt sellisel ajavahemikul, mille jooksul investoril võib põhjendatult olla vaja sellega tutvuda.

3. Arvestades konteksti, milles ühingu ja kliendi vahelist äritegevust läbi viiakse või hakatakse läbi viima, käsitatakse käesoleva artikli kohaldamisel teabe esitamist elektroonilise side vormis asjakohasena, kui on tõendeid, et kliendil on korrapärane juurdepääs internetile. Sellise tõendina käsitatakse seda, kui klient annab kõnealuse äritegevuse läbiviimiseks oma e-posti aadressi.

*Artikkel 4***Investeermisteenuse juhutine osutamine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõige 1)

Direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 1 punktis c nimetatud erandi kohaldamisel loetakse investeermisteenuse osutamine kutsetegevuse käigus juhutiseks, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) kutsetegevuse ja kliendile investeermisteenuse osutamise vahel esineb tihe ja tegelik seos, nii et investeermisteenust saab pidada põhikutsetegevuse kõrvaltegevuseks;
- b) põhikutsetegevuse klientidele investeermisteenuste osutamise eesmärk ei ole olla kutsetegevusega tegelevale isikule süsteemseks tuluallikaks ning

▼B

- c) kutsetegevusega tegelev isik ei turusta ega reklaami muul viisil oma võimet osutada investeerimisteenuseid, välja arvatud juhul, kui seda tutvustatakse klientidele kui põhikutsetegevuse kõrvalteenust.

*Artikkel 5***Natuuras arveldatavad energia hulgimüügitooted**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 2)

1. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 kohaldamisel tuleb energia hulgimüügitooode arveldada natuuras, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) see sisaldab sätteid, mis tagavad, et lepingupooltel on kehtestatud proportsionaalne kord, et suuta valmistada või tarnida aluseks olevat kaupa; põhivõrguettevõtjaga elektri ja gaasi valdkonnas sõlmitud tasakaalustamislepingut käsitatakse proportsionaalse kokkuleppena, mille puhul lepingupooled peavad tagama elektri või gaasi füüsilise tarne;
- b) selles kehtestatakse lepingupoolte tingimusteta, piiramatud ja jõustavad kohustused aluseks olevat kaupa tarnida ja vastu võtta;
- c) see ei luba kummalgi poolel asendada füüsilist tarnet sularahaarveldusega;
- d) lepingust tulenevaid kohustusi ei saa tasaarvestada asjaomaste poolte vahel sõlmitud muudest lepingutest tulenevate kohustustega, ilma et see piiraks lepingupoolte õigusi tasaarvestada omasularahamaksete tegemise kohustusi.

Punkti d kohaldamisel ei käsitata operatiivset tasaarvestust elektri- ja gaasiturul lepingust tulenevate kohustuste muudest lepingutest tulenevate kohustustega tasaarvestamisena.

2. Operatiivset tasaarvestust mõistetakse kui elektri ja gaasi sellise koguse määramist, mis edastatakse võrku, kui seda nõuavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/72/EÜ⁽¹⁾ artikli 2 lõikes 4 määratletud põhivõrguettevõtja eeskirjad või nõuded põhivõrguettevõtjaga riigi tasandil samaväärset funktsiooni täitva üksuse puhul. Koguste määramine operatiivse tasaarvestuse põhjal ei või toimuda lepingupoolte oma äranägemisel.

3. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 kohaldamisel hõlmab väärmatu jõud erakorralist sündmust või asjaolude kogumit, mis ei ole lepingupoolte kontrolli all, mida lepingupooled ei saanud mõistlikult ette näha või asjakohase ja mõistliku hoolsuskohustuse kaudu ära hoida ning mis takistab üht või mõlemat lepingupoolt nende lepinguliste kohustuste täitmisel.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 55).

▼B

4. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 kohaldamisel hõlmab heauskne suutmatuse arveldada mis tahes sündmust või asjaolude kogumit, mis ei kvalifitseeru lõikes 3 osutatud vääramatuks jõuks ja mis on lepingutingimustes objektiivselt ja sõnaselgelt määratletud ühe või mõlema lepingupoole jaoks, kes ei saa heauskselt tegutsedes täita oma lepingulisi kohustusi.

5. Vääramatu jõu või heauskse arveldamissuutmatuse sätete olemasolu ei takista käsitamast lepingut natuuras arveldatavana direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 tähenduses.

6. Lepinguliste kohustuste täitmata jätmise sätete olemasolu, millega nähakse ette, et poolel on õigus rahalisele hüvitisele lepingu mittetäitmise või mittekohase täitmise korral, ei takista käsitamast lepingut natuuras arveldatavana direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 tähenduses.

7. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 tähenduses natuuras arveldatavatena käsitatavate lepingute tarnemeetodid peavad hõlmama vähemalt järgmist:

- a) asjaomaste kaupade füüsiline tarne;
- b) sellise dokumendi üleandmine, mis annab omandiõiguse laadiga õigused asjaomastele kaupadele või kaupade asjaomasele kogusele;
- c) muud meetodid, mis toovad kaupade asjaomase koguse puhul kaasa omandiõiguse laadiga õiguste ülemineku, ilma kaupu füüsiliselt tarnimata, sealhulgas teatamine, kavandamine või ettevõtjale energia-võrgu määramine, mis annab saajale õiguse kaupade asjaomasele kogusele.

*Artikkel 6***Nafta ja söega seotud energiaalased tuletislepingud ning energia hulgimüügitooted**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 2)

1. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 kohaldamisel on naftaga seotud energiaalased tuletislepingud lepingud, mille alusvara on mis tahes kirjeldusega mineraalõli ja naftagaas vedelikuna või auruna, sealhulgas nafta ja naftatranspordikütuste tooted, koostisosad ja tuletised, sealhulgas need, millel on biokütuse lisandeid.

2. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 kohaldamisel on söega seotud energiaalased tuletislepingud lepingud, mille alusvara on süsi, mis on määratletud kui must või tumepruun põlev mineraalne, mis koosneb karboniseeritud taimsest ainest ja mida kasutatakse kütusena.

▼B

3. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 6 kohaldamisel on sellised tuletislepingud, millel on määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 2 lõikes 4 osutatud energia hulгимүүгитoodete omadused, tuletislepingud, mille alusvara on elekter või maagaas vastavalt selle määruse artikli 2 lõike 4 punktidele b ja d.

*Artikkel 7***Muud tuletisinstrumendid**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 2)

1. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 7 kohaldamisel käsitatakse lepingut, mis ei ole vastavalt lõikele 2 hetkeleping ja mis ei ole sõlmitud ärielistel eesmärkidel, nagu on sätestatud lõikes 4, muude tuletisinstrumentide omadustega lepinguna, kui see vastab järgmistele tingimustele:

a) see vastab ühele järgmistest kriteeriumidest:

- i) sellega kaubeldakse kolmanda riigi kauplemisskohas, mis täidab reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemiga sarnast funktsiooni;
- ii) selgelt on kinnitatud, et sellega kaubeldakse reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis, organiseeritud kauplemissüsteemis või eespool nimetatud kolmanda riigi kauplemisskohas või et selle suhtes kohaldatakse kõnealuste kauplemisskohtade eeskirju;
- iii) see on samaväärne lepinguga, millega kaubeldakse reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis, organiseeritud kauplemissüsteemis või eespool nimetatud kolmanda riigi kauplemisskohas, pidades silmas hinda, seeriat, üleandmise kuupäeva ja muid lepingulisi tingimusi;

b) see on selliselt standarditud, et hind, seeria, üleandmise kuupäev ja muud tingimused on määratud peamiselt regulaarselt avaldatavate hindade, standardseeriade või standardsete üleandmise tähtaegade alusel.

2. Lõike 1 kohaldamisel on hetkeleping kauba, vara või õiguse müügileping, mille tingimuste kohaselt toimub üleandmine sellise tähtaja jooksul, mis vastab pikemale kahest järgmisest perioodist:

a) kaks kauplemisspäeva;

b) turul asjaomase kauba, vara või õiguse tavapärase üleandmisperioodina üldiselt tunnustatud periood.

Lepingut ei käsitata hetkelepinguna, olenemata selle selgesõnalistest tingimustest, kui lepingu poolte vahel valitseb arusaamine, et alusvara üleandmine lükatakse edasi ja seda ei tehta lõikes 2 osutatud perioodi jooksul.

▼B

3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ⁽¹⁾ I lisa C jao punkti 10 kohaldamisel loetakse, et tuletislepingul, mis on seotud kõnealuselises jaos või käesoleva määruse artiklis 8 osutatud alusvaraga, on muude tuletisinstrumentide omadused, kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:

- a) arveldus selle eest toimub sularahas või võib toimuda sularahas ühe või mitme poole valikul (välja arvatud kohustuste täitmata jätmise või lepingu muul põhjusel lõpetamise tõttu);
- b) sellega kaubeldakse reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis, organiseeritud kauplemissüsteemis või kolmanda riigi kauplemiskohas, mis täidab reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemiga sarnast funktsiooni;
- c) asjaomase lepingu puhul on täidetud lõikes 1 sätestatud tingimused.

4. Lepingut loetakse direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 7 kohaldamisel äriüldistel eesmärkidel sõlmitud lepinguks ja selle lisa C jao punktide 7 ja 10 kohaldamisel lepinguks, millel ei ole muid tuletisinstrumentide omadusi, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- a) see on sõlmitud energia ülekande- või jaotusvõrgu, energia reguleerimise mehhanismi või torujuhtmevõrgustiku käitaja või haldajaga või tema poolt,
- b) see on vajalik energia tarnete ja kasutamise tasakaalu hoidmiseks teataval ajal, sealhulgas juhul, kui direktiivi 2009/72/EÜ artikli 2 lõikes 4 määratletud elektri põhivõrguettevõtja lepinguga kokku lepitud reservvõimsust edastatakse ühelt eelkvalifitseeritud reguleerimisteenuse pakkujalt teisele asjaomase põhivõrguettevõtja nõusolekul.

*Artikkel 8***Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punktis 10 osutatud tuletisinstrumentid**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 2)

Lisaks direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punktis 10 sõnaselgelt osutatud tuletislepingutele kohaldatakse selles jaos osutatud sätteid tuletislepingu suhtes, kui see vastab selles jaos ja käesoleva määruse artikli 7 lõikes 3 sätestatud kriteeriumidele ja on seotud mõnega järgmistest:

- a) telekommunikatsiooni ribalaius;
- b) kauba ladustamisvõimsus;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

▼B

- c) kaubaga seotud ülekande- või transpordivõimsus, ükskõik, kas tegemist on kaabli, torustiku või muu vahendiga, välja arvatud elektri ülekandmise piirkonnaüleste võimsustega seotud õigused, kui need on esmasel turul kehtestatud põhivõrguettevõtja või tema nimel teenuseosutajatena tegutseva mis tahes isikuga või nende poolt ning selleks et jaotada ülekandevõimsust;
- d) kvoot, krediit, luba, õigus või samalaadne vara, mis on otse seotud taastuvenergia tarnimise, jaotamise või tarbimisega, välja arvatud juhul, kui leping kuulub juba direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao kohaldamisalasse;
- e) geoloogiline, keskkondlik või muu füüsikaline muutuja, välja arvatud juhul, kui leping on seotud ühikutega, mis on tunnustatud kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ ⁽¹⁾ nõuetele vastavad;
- f) mis tahes muu vahetatav vara või õigus (välja arvatud õigus saada teenust), mida on võimalik üle anda;
- g) indeks või näitaja, mis on seotud mis tahes vara, õiguse, teenuse või kohustusega tehtud tehingu hinna, väärtuse või mahuga;
- h) indeks või näitaja, mis põhineb kindlustusmatemaatilisel statistikal.

*Artikkel 9***Investeeringisnõustamine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 4)

Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 4 esitatud investeeringisnõustamise määratluse kohaldamisel käsitatakse isikliku soovitusena soovitusi, mis antakse isikule, kes tegutseb investori või potentsiaalse investori või neist ükskõik kumma esindaja õigustes.

Soovitus esitatakse kõnealusele isikule sobivana või põhineb kõnealuse isiku asjaolude kaalumisel ning kujutab endast soovitusi üheks kahest järgnevast toimingust:

- a) osta, müüa, märkida, vahetada, lunastada või hoida konkreetset finantsinstrumenti või seda tagada;
- b) kasutada või mitte kasutada konkreetsest finantsinstrumendist tulenevaid õigusi finantsinstrumendi ostmiseks, müümiseks, märkimiseks, vahetamiseks või lunastamiseks.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

▼B

Soovitust ei käsitata isikliku soovitusena, kui see antakse üksnes avalikkusele.

*Artikkel 10***Valuutadega seotud muude tuletislepingute omadused**

1. Direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punkti 4 kohaldamisel ei ole valuutadega seotud muud tuletislepinguid finantsinstrumentid, kui leping on üks järgmistest:

- a) hetkeleping käesoleva artikli lõike 2 tähenduses,
- b) maksevahendid, mis:
 - i) tuleb arveldada füüsiliselt muul põhjusel kui kohustuste täitmata jätmise või lepingu muul põhjusel lõpetamise tõttu;
 - ii) on sõlmitud vähemalt isiku poolt, kes ei ole finantssektori vastaspool Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012 ⁽¹⁾ artikli 2 lõike 8 tähenduses;
 - iii) on sõlmitud selleks, et lihtsustada makseid tuvastatavate kaupade, teenuste või otseinvesteeringute eest, ning
 - iv) millega ei kaubelda kauplemisskohas.

2. Lõike 1 kohaldamisel on hetkeleping leping ühe valuuta vahetamiseks teise valuuta vastu, mille tingimuste kohaselt toimub üleandmine sellise tähtaja jooksul, mis vastab pikemale kahest järgmisest perioodist:

- a) kaks kauplemispäeva mis tahes peamiste valuutade paari puhul, nagu on sätestatud lõikes 3;
- b) selliste valuutade paari puhul, millest vähemalt üks ei ole peamine valuuta, kas kaks kauplemispäeva või selle valuutapaari puhul turul tavapärase üleandmisperioodina üldiselt tunnustatud periood, olenevalt selles, kumb ajavahemik on pikem;
- c) kui nende valuutade vahetamise lepingut kasutatakse peamiselt vabalt võõrandatava väärtpaberi või ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja osaku ostu või müügi eesmärgil, siis kas selle vabalt võõrandatava väärtpaberi või ühisinvesteeringu ettevõtja osaku arveldusperiood, mida tunnustatakse turul üldiselt tavapärase üleandmisperioodina, või viis kauplemispäeva, olenevalt sellest, kumb ajavahemik on lühem.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

▼B

Lepingut ei käsitata hetkelepinguna, kui selle selgesõnalistest tingimustest olenemata valitseb lepingupoolte vahel arusaamine, et valuuta üleandmine lükatakse edasi ja seda ei teostata esimeses lõigus sätestatud perioodi jooksul.

3. Lõike 2 kohaldamisel hõlmavad peamised valuutad üksnes järgmisi valuutasid: USA dollar, euro, Jaapani jeen, Inglise nael, Austraalia dollar, Šveitsi frank, Kanada dollar, Hongkongi dollar, Rootsi kroon, Uus-Meremaa dollar, Singapuri dollar, Norra kroon, Mehhiko peeso, Horvaatia kuna, Bulgaaria leev, Tšehhi kroon, Taani kroon, Ungari forint, Poola zlott ja Rumeenia leu.

4. Lõike 2 kohaldamisel tähendab kauplemispäev mis tahes tavapärase kauplemise päeva mõlema valuutade vahetamise lepingu alusel vahetatava valuuta jurisdiktsioonis ning kolmanda valuuta jurisdiktsioonis, kui täidetud on mis tahes järgmistest tingimustest:

- a) valuutade vahetamine hõlmab likviidsuse eesmärgil nende konverteerimist kolmanda valuuta kaudu;
- a) valuutade tavapärase üleandmisaeg viitab selle kolmanda riigi jurisdiktsioonile.

*Artikkel 11***Rahaturuinstrumendid**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 17)

Rahaturuinstrumendid vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktile 17 hõlmavad lühiajalisi riigikassa võlakirju, hoisertifikaate, kommertsväärtpabereid ja muid olulisel määral samaväärsete joontega instrumente, kui neil on järgmised omadused:

- a) neil on väärtus, mida saab igal ajal kindlaks määrata;
- b) need ei ole tuletisinstrumendid;
- c) nende esialgne tähtaeg emiteerimisel on 397 päeva või vähem.

*Artikkel 12***Kliendi korralduste süsteemsed täitjad aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide puhul**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 20)

Investeeringusühingut käsitatakse iga aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi ja muu sarnase finantsinstrumenti puhul direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 20 kohase kliendi korralduste süsteemse täitjana, kui ta täidab kliendi korraldusi vastavalt järgmistele kriteeriumidele:

- a) sageli ja süsteemselt finantsinstrumenti puhul, millel on likviidne turg, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis b, kui viimasel kuuel kuul

▼B

- i) moodustab tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute arv 0,4 % või rohkem asjaomase finantsinstrumendi tehingute koguarvust, mis on täidetud liidus mis tahes kauplemisskohas või börsiväliselt sama ajavahemiku jooksul;
 - ii) tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad börsivälised tehingud asjaomase finantsinstrumendiga toimuvad keskmiselt iga päev;
- b) sageli ja süsteemselt finantsinstrumendi puhul, millel ei ole likviidset turgu, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis b, kui viimasel kuuel kuul toimuvad tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud tehingud keskmiselt iga päev;
- c) ulatuslikult finantsinstrumendi puhul, kui tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute maht on viimasel kuuel kuul võrdne ühega järgmistest summadest või sellest suurem:
- i) 15 % selle finantsinstrumendi kogukäibest, mida investeerimisühing täidab oma arvel või klientide nimel ja mida täidetakse kauplemisskohas või börsiväliselt;
 - ii) 0,4 % selle finantsinstrumendi kogukäibest, mis on täidetud liidus kauplemisskohas või börsiväliselt.

*Artikkel 13***Kliendi korralduste süsteemsed täitjad võlakirjade puhul**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 20)

Investeerimisühingut käsitatakse kõikide võlakirjade puhul, mis kuuluvad sama üksuse poolt või samasse gruppi kuuluva üksuse emiteeritud võlakirjade klassi, direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 20 kohase kliendi korralduste süsteemse täitjana, kui ta täidab seoses selliste võlakirjadega kliendi korraldusi vastavalt järgmistele kriteeriumidele:

- a) sageli ja süsteemselt võlakirja puhul, millel on likviidne turg, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul
- i) moodustab tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute arv 2,5 % või rohkem asjaomase võlakirja tehingute koguarvust, mis on täidetud liidus mis tahes kauplemisskohas või börsiväliselt sama ajavahemiku jooksul;

▼B

- ii) tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad börsivälised tehingud asjaomase finantsinstrumendiga toimuvad keskmiselt kord nädalas;
- b) sageli ja süsteemselt võlakirja puhul, millel ei ole likviidset turgu, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul toimuvad tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad tehingud keskmiselt kord nädalas;
- c) ulatuslikult võlakirja puhul, kui tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute maht on viimasel kuuel kuul võrdne ühega järgmistest või sellest suurem:
- i) 25 % selle võlakirja kogukäibest, mille puhul täitis investeerimisühing korraldused oma arvel või klientide nimel, kauplemiskohas või börsiväliselt;
 - ii) 1 % selle võlakirja kogukäibest, mille puhul täideti korraldused liidus kauplemiskohas või börsiväliselt.

*Artikkel 14***Kliendi korralduste süsteemsed täitjad struktureeritud finantstoodete puhul**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 20)

Investeeringisühingut käsitatakse kõikide struktureeritud finantstoodete puhul, mis kuuluvad sama üksuse või samasse gruppi kuuluva üksuse emiteeritud struktureeritud finantstoodete klassi, direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 20 kohase kliendi korralduste süsteemse täitjana, kui ta täidab seoses sellise struktureeritud finantstootega kliendi korraldusi vastavalt järgmistele kriteeriumidele:

- a) sageli ja süsteemselt struktureeritud finantstootete puhul, millel on likviidne turg, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul
- i) moodustab tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute arv 4 % või rohkem asjaomase struktureeritud finantstootete tehingute koguarvust, mis on täidetud liidus mis tahes kauplemiskohas või börsiväliselt sama ajavahemiku jooksul;
 - ii) tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad börsivälised tehingud asjaomase finantsinstrumendiga toimuvad keskmiselt kord nädalas;

▼B

- b) sageli ja süsteemselt struktureeritud finantstoote puhul, millel ei ole likviidset turgu, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul toimuvad tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad tehingud keskmiselt kord nädalas;

- c) ulatuslikult struktureeritud finantstoote puhul, kui tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute maht on viimasel kuuel kuul võrdne ühega järgmistest või sellest suurem:
 - i) 30 % selle struktureeritud finantstoote kogukäibest, mille puhul täitis investeerimisühing korraldused oma arvel või klientide nimel, kauplemiskohas või börsiväliselt;

 - ii) 2,25 % selle struktureeritud finantstoote kogukäibest, mille puhul täideti korraldused liidus kauplemiskohas või börsiväliselt.

*Artikkel 15***Kliendi korralduste süsteemsed täitjad tuletisinstrumentide puhul**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 20)

Investeerimisühingut käsitatakse kõikide tuletisinstrumentide puhul, mis kuuluvad tuletisinstrumentide klassi, direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 20 kohase kliendi korralduste süsteemse täitjana, kui ta täidab seoses sellise tuletisinstrumentidega kliendi korraldusi vastavalt järgmistele kriteeriumidele:

- a) sageli ja süsteemselt tuletisinstrumentide puhul, millel on likviidne turg, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul
 - i) moodustab tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute arv 2,5 % või rohkem tuletisinstrumentide asjaomase klassi tehingute koguarvust, mis on täidetud liidus mis tahes kauplemiskohas või börsiväliselt sama ajavahemiku jooksul;

 - ii) tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad börsivälised tehingud tuletisinstrumentide asjaomases klassis toimuvad keskmiselt kord nädalas;

- b) sageli ja süsteemselt tuletisinstrumentide puhul, millel ei ole likviidset turgu, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul toimuvad tuletisinstrumentide asjaomases klassis tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad tehingud keskmiselt kord nädalas;

▼B

- c) ulatuslikult tuletisinstrumenti puhul, kui tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute maht on viimasel kuuel kuul võrdne ühega järgmistest või sellest suurem:
- i) 25 % selle tuletisinstrumenti liigi kogukäibest, mille puhul täitis investeerimisühing korraldused oma arvel või klientide nimel, kauplemiskohas või börsiväliselt;
 - ii) 1 % selle tuletisinstrumenti liigi kogukäibest, mille puhul täideti korraldused liidus kauplemiskohas või börsiväliselt.

*Artikkel 16***Kliendi korralduste süsteemsed täitjad lubatud heitkoguse väärtpaberite puhul**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 20)

Investeerimisühingut käsitatakse lubatud heitkoguse väärtpaberite puhul direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 20 kohase kliendi korralduste süsteemse täitjana, kui ta seoses sellise instrumendiga täidab kliendi korraldusi vastavalt järgmistele kriteeriumidele:

- a) sageli ja süsteemselt lubatud heitkoguse väärtpaberi puhul, millel on likviidne turg, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul
- i) moodustab tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute arv 4 % või rohkem asjaomast liiki lubatud heitkoguse väärtpaberi tehingute koguarvust, mis on täidetud liidus mis tahes kauplemiskohas või börsiväliselt sama ajavahe miku jooksul;
 - ii) tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad börsivälised tehingud asjaomast liiki lubatud heitkoguse väärtpaberitega toimuvad keskmiselt kord nädalas;
- b) sageli ja süsteemselt lubatud heitkoguse väärtpaberi puhul, millel ei ole likviidset turgu, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis a, kui viimasel kuuel kuul toimuvad asjaomast liiki lubatud heitkoguse väärtpaberitega tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtavad tehingud keskmiselt kord nädalas;
- c) ulatuslikult lubatud heitkoguse väärtpaberi puhul, kui tema poolt kliendi korraldusi täites oma arvel tehtud börsiväliste tehingute maht on viimasel kuuel kuul võrdne ühega järgmistest või sellest suurem:

▼B

- i) 30 % seda liiki lubatud heitkoguse väärtpaberi kogukäibest, mille puhul täitis investeerimisühing korraldused oma arvel või klientide nimel, kauplemiskohas või börsiväliselt;
- ii) 2,25 % seda liiki lubatud heitkoguse väärtpaberi kogukäibest, mille puhul täideti korraldused liidus kauplemiskohas või börsiväliselt.

▼M1*Artikkel 16a***Osalemine sobitamissüsteemides**

Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 20 kohaldamisel ei loeta investeerimisühingut tegelevaks oma arvel kauplemisega, kui kõnealune investeerimisühing osaleb sobitamissüsteemides, mis on kehtestatud tema konsolideerimisgruppi mittekuuluvate üksustega, eesmärgiga teha asjaomase finantsinstrumendiga väljaspool kauplemiskohta *de facto* riskivabasisid kompensatsioonitehinguid, või nii, et selle tagajärjel selliseid tehinguid tehakse.

▼B*Artikkel 17***Asjaomased hindamisperioodid**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 20)

Artiklites 12–16 sätestatud tingimusi hinnatakse kord kvartalis viimase kuue kuu andmete põhjal. Hindamisperiood algab esimesel tööpäeval jaanuaris, aprillis, juulis ja oktoobris.

Hiljuti emiteeritud instrumente võetakse hindamisel arvesse üksnes siis, kui ajaloolised andmed hõlmavad vähemalt kolme kuu pikkust perioodi aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide puhul ning kuue nädala pikkust perioodi võlakirjade, struktureeritud finantstoodete ja tuletisinstrumentide puhul.

*Artikkel 18***Algoritmkauplemine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 39)

Eesmärgiga täpsustada täiendavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 39 kohast algoritmkauplemise määratlust loetakse süsteem ilma inimsekkumiseta või vähese inimsekkumisega süsteemiks, kui korralduse või hinnapakkumise genereerimise protsessis või korralduste täitmise optimeerimise protsessis teeb automatiseeritud süsteem otsuseid korralduste või hinnapakkumiste algatamise, genereerimise, marsruutimise või täideviimise mis tahes etapis vastavalt eelnevalt kindlaks määratud parameetritele.

*Artikkel 19***Algoritmipõhine välkauplemistehnika**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 40)

1. Suur päevane sõnumite hulk vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktile 40 on keskmiselt üks järgmistest näitajatest:

- a) vähemalt kaks sõnumit sekundis mis tahes ühe finantsinstrumendi puhul, millega kauplemiskohas kaubeldakse;

▼B

b) vähemalt neli sõnumit sekundis kõikide finantsinstrumentide puhul, millega kauplemisskohas kaubeldakse.

2. Lõike 1 kohaldamisel hõlmatakse arutamisel sõnumid finantsinstrumentide kohta, millel on likviidne turg vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktile 17. Arutamisel hõlmatakse sõnumid, mis saadetakse direktiivi 2014/65/EL artikli 17 lõikes 4 sätestatud kriteeriumidele vastava kauplemise eesmärgil.

3. Lõike 1 kohaldamisel hõlmatakse arutamisel oma arvel kauplemise eesmärgil saadetud sõnumid. Muude kauplemistehnikate kaudu kui need, mis tuginevad oma arvel kauplemisele, saadetud sõnumid hõlmatakse arutamisel juhul, kui ühingu täitmistehnika on üles ehitatud nii, et hoitakse ära oma arvel täitmine.

4. Lõike 1 kohaldamisel jäetakse suure päevase sõnumite hulga arutamisel seoses otsese elektroonilise juurdepääsu pakkujatega välja nende pakkujate klientide saadetud sõnumid.

5. Lõike 1 kohaldamisel teevad kauplemisskohad asjaomastele ühinguetele taotluse alusel iga kuu kättesaadavaks hinnangud keskmise sõnumite arvu kohta sekundis kaks nädalat pärast iga kalendrikuu lõppu, võttes arvesse kõiki eelneva 12 kuu jooksul saadetud sõnumeid.

*Artikkel 20***Otsene elektrooniline juurdepääs**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 41)

1. Loetakse, et isik ei suuda edastada elektrooniliselt finantsinstrumentidiga seotud korraldusi otse kauplemisskohta vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktile 41, kui see isik ei saa oma äranägemisel otsustada korralduse sisestamise täpse sekundi murdosa üle ja korralduse kehtivusaja üle selle ajavahemiku jooksul.

2. Loetakse, et isik ei suuda teha sellist otsest elektroonilist korralduse edastamist, kui see toimub korralduste täitmise protsesside optimeerimise korra kaudu, millega määratakse kindlaks muud korralduse parameetrid kui koht või kohad, kus korraldus tuleks esitada, välja arvatud juhul, kui see kord on lisatud kliendi süsteemidesse ja ei ole lisatud reguleeritud turu või mitmepoolse kauplemissüsteemi liikme või osalise või organiseeritud kauplemissüsteemi kliendi süsteemidesse.

▼B

II PEATÜKK

ORGANISATSIOONILISED NÕUDED*1. JAGU***Korraldus***Artikkel 21***Üldised organisatsioonilised nõuded**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõiked 2–10)

1. Investeeringisühingud täidavad järgmisi organisatsioonilisi nõudeid:
- a) kehtestavad ja rakendavad otsustamismenetlused ja organisatsioonilise struktuuri, millega on selgelt ja dokumenteeritult määratud aruandlusahelad ning jaotatud funktsioonid ja kohustused, ning kohaldavad neid jätkuvalt;
 - b) tagavad, et asjaomased isikud on teadlikud menetlustest, mida nad peavad oma kohustuste nõuetekohaseks täitmiseks järgima;
 - c) kehtestavad ja rakendavad asjakohase sisekontrollimehhanismi, mille eesmärk on kindlustada otsuste ja menetluste järgimine investeeringisühingu kõigil tasanditel, ning kohaldavad seda jätkuvalt;
 - d) võtavad tööle töötajad, kellel on neile määratud kohustuste täitmiseks vajalikud oskused, teadmised ja asjatundlikkus;
 - e) kehtestavad ja rakendavad tulemusliku sisemise aruandluse ja teabevahetuse süsteemi investeeringisühingu kõigil asjakohastel tasanditel, ning kohaldavad seda jätkuvalt;
 - f) säilitavad andmed asjakohaselt ja korrastatult oma äritegevuse ja sisekorralduse kohta;
 - g) tagavad, et erinevate ülesannete täitmine ei ole asjaomastel isikutele mis tahes konkreetse ülesande usaldusväärsel, ausal ja professionaalsel täitmisel takistuseks ega kujune neile tõenäoliselt takistuseks.

▼M4

Selle lõikes sätestatud nõuete täitmisel võtavad investeeringisühingud arvesse jätkusuutlikkusriske.

Selles lõikes sätestatud nõuete täitmisel võtavad investeeringisühingud arvesse ühingu äritegevuse laadi, ulatust ja keerukust ning äritegevuse käigus osutatavate investeerimistegevuste ja investeerimistegevuste laadi ja ulatust.

▼B

2. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad süsteemid ja menetlused, mis on asjaomase teabe laadi arvestades piisavad teabe turvalisuse, terviklikkuse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks, ning kohaldavad neid jätkuvalt.

3. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad asjakohase toimepidevuse poliitika, mille eesmärk on tagada oluliste andmete ja funktsioonide säilimine ning investeerimistegevuste osutamise ja investeerimistegevuse jätkamine ühingu süsteemide ja menetluste häirete korral, või kui see ei ole võimalik, siis kõnealuste andmete ja funktsioonide kiire taastamine ning investeerimistegevuste osutamise ja investeerimistegevuse jätkamine, ning kohaldavad kõnealust toimepidevuse poliitikat jätkuvalt.

▼B

4. Investeerimisühingud kehtestavad ja rakendavad raamatupidamiskorra, mis võimaldab neil pädeva asutuse nõudmisel esitada viimasele õigeaegselt finantsaruanded, mis annavad nende finantsseisundist tõese ja erapooletu ülevaate ning vastavad kõigile kohaldatavatele raamatupidamisstandarditele ja -eeskirjadele, ning kohaldavad kõnealust raamatupidamiskorda jätkuvalt.

5. Investeerimisühingud jälgivad ja hindavad korrapäraselt lõigete 1–4 kohaselt kehtestatud süsteemide, sisekontrollimehhanismide ja korra asjakohasust ja tulemuslikkust ning võtavad asjakohased meetmed mis tahes puuduste kõrvaldamiseks.

*Artikkel 22***Vastavuskontroll**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2)

1. Investeerimisühingud kehtestavad ja rakendavad asjakohased tegevuspõhimõtted ja menetlused, mille eesmärk on tuvastada mis tahes risk, et ühing ei täida direktiivist 2014/65/EL tulenevaid kohustusi, ja sellega seonduvad riskid, ning kehtestavad asjakohased meetmed ja menetlused, mille eesmärk on sellist riski minimeerida ja võimaldada pädevatel asutustel kõnealuse direktiivi raames oma õigusi tulemuslikult rakendada, ning kohaldavad kõnealuseid tegevuspõhimõtteid ja menetlusi jätkuvalt.

Investeerimisühingud võtavad arvesse ühingu äritegevuse laadi, ulatust ja keerukust ning äritegevuse käigus osutatavate investeerimisteenuste ja teostatava investeerimistevõtmise laadi ja ulatust.

2. Investeerimisühingud kehtestavad ja säilitavad alalise ja tõhusa vastavuskontrollifunktsiooni, mida täidab oma tegevuses sõltumatu isik, kellel on järgmised kohustused:

- a) teha püsivalt järelevalvet ja hinnata korrapäraselt lõike 1 esimese lõigu kohaselt kehtestatud meetmete, tegevuspõhimõtete ja menetluste ning ühingu kohustuste täitmisel esinevate puuduste kõrvaldamiseks võetud meetmete asjakohasust ja tulemuslikkust;
- b) nõustada ja aidata investeerimisteenuste osutamise ja investeerimistevõtmise eest vastutavaid asjaomaseid isikuid küsimustes, mis seonduvad ühingu kohustuste täitmisega vastavalt direktiivile 2014/65/EL;
- c) anda juhtorganile vähemalt kord aastas aru investeerimisteenuste ja -tegevuse üldise kontrollikeskkonna rakendamise ja tõhususe, tuvastatud riskide ja kaebuste lahendamise aruandluse ning võetud või võetavate parandusmeetmete kohta;
- d) jälgida kaebuste lahendamise menetluse toiminguid ning käsitleda kaebusi asjakohase teabe allikana oma üldise järelevalvealase vastutuse puhul.

▼B

Selle lõike punktide a ja b täitmiseks peab vastavuskontrollifunktsiooni täitja korraldama hindamise, mille põhjal ta kehtestab riskipõhise jälgimiskava, milles võetakse arvesse kõiki investeerimisühingu investeerimistegevuste, -tegevuse ja mis tahes asjaomaste kõrvalteenuste kõiki valdkondi, sealhulgas seoses kaebuste lahendamise jälgimisega kogutud teavet. Jälgimiskavas kehtestatakse nõuete mittejärgimisest tuleneva riski hindamisel kindlaks määratud prioriteedid, mis tagavad selle riski põhjaliku jälgimise.

3. Selleks et lõikes 2 osutatud vastavuskontrollifunktsiooni täitja saaks nõuetekohaselt ja sõltumatult täita oma kohustusi, tagavad investeerimisühingud, et täidetud on järgmised tingimused:

- a) vastavuskontrollifunktsioonil on vajalikud volitused, vahendid, asjatundlikkus ja juurdepääs kogu asjaomasele teabele;
- b) vastavuskontrolli spetsialisti nimetab ametisse ja asendab juhtorgan ning ta vastutab vastavuskontrollifunktsiooni ja kõikide direktiiviga 2014/65/EL ja käesoleva määruse artikli 25 lõikega 2 nõutavate vastavuskontrolliga seonduvate aruannete esitamise eest;
- c) vastavuskontrollifunktsioon esitab ühekordseid aruandeid otse juhtorganile, kui ta avastab olulise riski, et ühing ei suuda täita oma kohustusi, mis tulenevad direktiivist 2014/65/EL;
- d) vastavuskontrollifunktsiooni täitvad asjaomased isikud ei osale selliste teenuste osutamises või tegevuses, mille üle nad järelevalvet teevad;
- e) vastavuskontrollifunktsiooni täitvate asjaomaste isikute töötasu määramise meetod ei piira nende objektiivsust ega anna tõenäolist võimalust selle piiramiseks.

4. Investeerimisühingult ei nõuta lõike 3 punkti d või e täitmist, kui ta suudab tõendada, et tema äritegevuse laadi, ulatust ja keerukust ning investeerimistegevuste ja investeerimistegevuse laadi ja ulatust silmas pidades ei ole punkti d või e kohased nõuded proportsionaalsed ning et ühingu vastavuskontrollifunktsioon on jätkuvalt tõhus. Sel juhul hindab investeerimisühing, kas vastavuskontrollifunktsiooni tõhusust on kahjustatud. Hinnang vaadatakse korrapäraselt läbi.

*Artikkel 23***Riskijuhtimine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 5)

1. Investeerimisühingud võtavad järgmisi meetmeid seoses riskijuhtimisega:

▼M4

- a) kehtestavad ja rakendavad asjakohase riskijuhtimise poliitika ja menetlused, milles määratakse kindlaks ühingu tegevuse, protsesside ja süsteemidega seotud riskid ning vajaduse korral määratakse ühingu riskitaluvuse tase, ning kohaldavad neid jätkuvalt. Seda tehes võtavad investeerimisühingud arvesse jätkusuutlikkusriske;

▼B

- b) võtavad ühingu tegevuse, protsesside ja süsteemidega seotud riskide juhtimiseks kasutusele tulemuslikud korraldused, protsessid ja mehhanismid, pidades silmas asjaomast riskitaluvuse taset;
- c) teevad järelevalvet järgmise üle:
 - i) investeerimisühingu riskijuhtimise poliitika ja menetluste asjakohasus ja tulemuslikkus;
 - ii) investeerimisühingu ja tema asjaomaste isikute punkti b kohaselt kasutusele võetud korraldustele, protsessidele ja mehhanismidele vastavuse tase;
 - iii) kõnealuses poliitikas, menetlustes, korraldustes, protsessides ja mehhanismides esinevate puuduste (sealhulgas juhtumid, kus asjaomased isikud ei järgi korraldusi, protsesse ja mehhanisme või poliitikat ja menetlusi) kõrvaldamiseks võetud meetmete asjakohasus ja tulemuslikkus.

2. Kui see on investeerimisühingu äritegevuse laadist, ulatusest ja keerukusest ning selle käigus osutatavate investeerimisteenuste ja investeerimistegevuse laadist ja ulatusest tulenevalt asjakohane ja proportsionaalne, siis investeerimisühingud kehtestavad ja säilitavad riskijuhtimisfunktsiooni, mis tegutseb sõltumatult ja täidab järgmiseid ülesandeid:

- a) lõikes 1 osutatud poliitika ja menetluste rakendamine;
- b) aruannete esitamine kõrgemale juhtkonnale ja selle nõustamine vastavalt artikli 25 lõikele 2.

Kui investeerimisühing ei kehtesta ega säilita esimese lõigu kohast riskijuhtimisfunktsiooni, siis ta peab suutma näidata, et poliitika ja menetlused, mille ta on lõike 1 kohaselt kasutusele võtnud, vastavad selles lõikes esitatud nõuetele.

*Artikkel 24***Siseaudit**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 5)

Kui see on investeerimisühingu äritegevuse laadist, ulatusest ja keerukusest ning selle käigus osutatavate investeerimisteenuste ja investeerimistegevuse laadist ja ulatusest tulenevalt asjakohane ja proportsionaalne, siis investeerimisühingud kehtestavad ja säilitavad siseauditi-funktsiooni, mis on investeerimisühingu muudest funktsioonidest ja tegevustest eraldi ja sõltumatu ning millel on järgmised kohustused:

- a) kehtestada ja rakendada auditikava investeerimisühingu süsteemide, sisekontrollimehhanismide ja korralduse asjakohasuse ja tulemuslikkuse uurimiseks ja hindamiseks, ning kohaldada seda jätkuvalt;
- b) anda soovitusi, mis tuginevad punkti a kohaselt tehtud töö tulemustele, ning kontrollida nende soovitude järgimist;
- c) esitada siseauditiga seotud küsimusi käsitlevad aruanded artikli 25 lõike 2 kohaselt.

*Artikkel 25***Kõrgema juhtkonna vastutus**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2)

1. Investeeringisühtingud tagavad, et asutuse sees funktsioonide määramisel vastutavad kõrgem juhtkond ja vajaduse korral järelevalvefunktsiooni täitja selle eest, et ühing täidab oma direktiivist 2014/65/EL tulenevaid kohustusi. Eelkõige nõutakse kõrgemalt juhtkonnalt ja vajaduse korral järelevalvefunktsiooni täitjalt, et nad hindaksid ja vaataksid perioodiliselt läbi direktiivi 2014/65/EL kohaste kohustuste täitmiseks kehtestatud poliitikat, korralduste ja menetluste tulemuslikkust ning võtaksid asjakohased meetmed puuduste kõrvaldamiseks.

Oluliste funktsioonide jaotus kõrgema juhtkonna liikmete vahel näitab selgelt, kes vastutab ühingu organisatsiooniliste nõuete järelevalve ja jätkuva kohaldamise eest. Oluliste funktsioonide jaotuse andmeid tuleb hoida ajakohasena.

2. Investeeringisühtingud tagavad, et nende kõrgemale juhtkonnale esitatakse artiklites 22, 23 ja 24 käsitletavate teemade kohta sageli (vähemalt igal aastal) kirjalikud aruanded, mis näitaksid eelkõige seda, kas puuduste esinemise korral on võetud asjakohased parandusmeetmed.

3. Investeeringisühtingud tagavad, et kui on olemas järelevalvefunktsioon, siis esitatakse selle täitjale artiklites 22–24 käsitletavate teemade kohta korrapäraselt kirjalikud aruanded.

4. Käesolevas artiklis tähendab järelevalvefunktsioon investeeringisühtingusisest funktsiooni, mis vastutab ühingu kõrgema juhtkonna üle tehtava järelevalve eest.

*Artikkel 26***Kaebuste lahendamine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2)

1. Investeeringisühtingud kehtestavad ja rakendavad tõhusa ja läbi-paistva kaebuste lahendamise poliitika ja menetluse klientide või potentsiaalsete klientide kaebuste kiireks lahendamiseks ning kohaldavad seda jätkuvalt. Investeeringisühtingud registreerivad saadud kaebused ja nende lahendamiseks võetud meetmed.

Kaebuste lahendamise poliitikas sätestatakse selge, täpne ja ajakohane teave kaebuste lahendamise menetluse kohta. Selle poliitika kiidab heaks ühingu juhtorgan.

2. Investeeringisühtingud avaldavad kaebuse lahendamisel järgitava menetluse üksikasjad. Need üksikasjad hõlmavad teavet kaebuste käsitlemise poliitika kohta ning kaebuste käsitlemise funktsiooni kontaktandmeid. See teave esitatakse taotluse korral klientidele või potentsiaalsetele klientidele või kaebust tunnistades. Investeeringisühtingud võimaldavad klientidel ja potentsiaalsetel klientidel esitada kaebusi tasuta.

▼B

3. Investeeringisühingud kehtestavad kaebuste haldamise funktsiooni, mis vastutab kaebuste uurimise eest. Seda funktsiooni võib täita vastavuskontrollifunktsioon.

4. Kaebuse lahendamisel suhtlevad investeeringisühingud klientide või potentsiaalsete klientidega selgelt, lihtsas keeles, mis on kergesti arusaadav, ning vastavad kaebusele põhjendamatult viivitusega.

5. Investeeringisühingud edastavad ühingu seisukoha kaebuse kohta klientidele või potentsiaalsetele klientidele ning teavitavad kliente või potentsiaalseid kliente nende valikuvõimalustest, sealhulgas sellest, et nad võivad esitada kaebuse vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele, nagu on määratletud tarbijavaidluste kohtuvälisest lahendamist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/11/EL⁽¹⁾ artikli 4 punktis h, või sellest, et klient võib esitada tsiviilhagi.

6. Investeeringisühingud esitavad kaebusi ja kaebuste lahendamist käsitleva teabe asjaomastele pädevatele asutustele ning, kui see on riigi õiguse alusel kohaldatav, siis vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele.

7. Investeeringisühingute vastavuskontrollifunktsioon analüüsib kaebusi ja kaebuste lahendamise andmeid tagamaks, et ühingud teevad kindlaks võimalikud riskid või probleemid ja käsitlevad neid.

*Artikkel 27***Tasustamispoliitika ja -tavad**

(Direktiivi 2014/65/EL artiklid 16, 23 ja 24)

1. Investeeringisühingud määravad kindlaks ja rakendavad tasustamispoliitika ja -tavad asjakohase sisekorra alusel, võttes arvesse ühingu kõikide klientide huve, eesmärgiga tagada, et kliente koheldakse õiglaselt ning et ühingu kasutatavad tasustamistavad ei kahjusta nende huve lühikese, keskmise ega pika aja jooksul.

Tasustamispoliitika ja -tavad töötatakse välja nii, et mitte tekitada huvide konflikti ega stiimulit, mis võib kaasa tuua selle, et juhtivad asjaomased isikud eelistavad enda või ühingu huve, nii et see võib klienti kahjustada.

2. Investeeringisühingud tagavad, et nende tasustamispoliitika ja -tavad kehtivad kõikide asjaomaste isikute suhtes, kellel on otsene või kaudne mõju investeeringisühingu osutatavatele investeeringis- või kõrvalteenustele või ühingu ettevõtlustavale, olenemata kliendi liigist, määral, mil nende isikute tasustamine ja sarnased stiimulid võivad tekitada huvide konflikti, mis julgustab neid tegutsema ühingu kliendi huvide vastaselt.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63).

▼B

3. Investeeringisühtingu juhtorgan kiidab pärast vastavuskontrolli-funktsioonilt saadud nõustamist ühingu tasustamispoliitika heaks. Investeeringisühtingu kõrgem juhtkond vastutab tasustamispoliitika igapäevase rakendamise ning poliitikaga seotud nõuete mittejärgimisest tulenevate riskide järelevalve eest.

4. Tasustamine ja sarnased stiimulid ei põhine üksnes ega valdavalt kvantitatiivsetel äriatel kriteeriumidel ning võtavad täielikult arvesse asjakohaseid kvalitatiivseid kriteeriumeid, mis kajastavad kohaldatavatele määrustele vastavust, klientide õiglast kohtlemist ning klientidele osutatud teenuste kvaliteeti.

Alati tuleb tagada tasustamise püsi- ja muutuvkomponentide vaheline tasakaal, et tasustamisstruktuuri puhul ei eelistataks investeeringisühtingu ega asjaomaste isikute huve ühegi kliendi huvidele.

*Artikkel 28***Isiklike tehingute ulatus**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2)

Artiklite 29 ja 37 kohaldamisel tähendab „isiklik tehing“ finantsinstrumendiga kauplemist, kui kauplejaks on asjaomane isik või kui kaubeldakse tema nimel, kui täidetud on vähemalt üks järgmistest kriteeriumidest:

- a) asjaomane isik tegutseb väljaspool nende tegevuste ulatust, millega ta tegeleb oma kutsetegevuse raames;
- b) kauplemine toimub ükskõik millise järgmise isiku arvel:
 - i) asjaomane isik;
 - ii) mis tahes isik, kellega tal on perekondlikud suhted või kellega ta on lähedalt seotud;
 - iii) isik, kelle suhtes on asjaomasel isikul seoses kauplemise tulemusena muu otsene või kaudne oluline huvi kui kauplemise eest saadav teenustasu või vahendustasu.

*Artikkel 29***Isiklikud tehingud**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2)

1. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad asjakohase korra, mille eesmärk on lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud tegevuste vältimine juhul, kui mõni asjaomane isik, kes on seotud tegevusega, mille puhul võib tekkida huvide konflikt, või kellel on tulenevalt tema ühingu nimel elluviidavast tegevusest määruse (EL) nr 596/2014 artikli 7 lõike 1 tähenduses juurdepääs siseteabele või muule klientidega seotud või klientidega või nende nimel tehtud tehingutega seotud konfidentsiaalsele teabele, ning kohaldavad nimetatud korda jätkuvalt.

▼B

2. Investeeringisühtingud tagavad, et asjaomased isikud ei sõlmi isiklikku tehingut, mis vastab vähemalt ühele järgmistest kriteeriumidest:

- a) asjaomasel isikul on tehingu tegemine määruse (EL) nr 596/2014 kohaselt keelatud;
- b) tehinguga kaasneb konfidentsiaalse teabe kuritarvitamine või keelatud avalikustamine;
- c) tehing on direktiivi 2014/65/EL kohaste investeeringisühingu kohustustega vastuolus või võib nendega tõenäoliselt vastuollu sattuda.

3. Investeeringisühtingud tagavad, et asjaomased isikud ei anna nõu ega soovita muul viisil kui ametiülesannete või teenuste osutamise lepingu raames mõnele muule isikule sõlmida finantsinstrumendiga tehing, kui asjaomase isiku isiklik tehing selle finantsinstrumendiga oleks hõlmatud lõikega 2 või artikli 37 lõike 2 punktiga a või b või artikli 67 lõikega 3.

4. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 596/2014 artikli 10 lõike 1 kohaldamist, tagavad investeeringisühtingud, et asjaomased isikud, ei avalda muul viisil kui ametiülesannete või teenuste osutamise lepingu raames mingit teavet või arvamust ühelegi muule isikule, juhul kui asjaomane isik teab või oleks mõistlik eeldada, et ta teab, et avaldamise tulemusel astuks või tõenäoliselt astuks kõnealune muu isik ühe järgmistest sammudest:

- a) sõlmib finantsinstrumentidega tehingu, mis asjaomase isiku isikliku tehingu puhul oleks hõlmatud lõikega 2 või 3 või artikli 37 lõike 2 punktiga a või b või artikli 67 lõikega 3;
- b) soovib teisel isikul selline tehing sõlmida või ajendab teda selleks.

5. Lõikes 1 nõutava korra eesmärk on tagada, et:

- a) iga asjaomane isik, kelle suhtes kohaldatakse lõikeid 1, 2, 3 ja 4, oleks teadlik isiklikele tehingutele seatud piirangutest ja meetmetest, mille investeeringisühing on seoses isiklike tehingute ja avaldamisega vastavalt lõigetele 1, 2, 3 ja 4 kehtestanud;
- b) ühingut teavitatakse viivitamata asjaomase isiku sõlmitud isiklikest tehingutest kas teatisega kõnealuse tehingu kohta või muu menetluse korras, mis võimaldab ühingul kõnealused tehingud kindlaks teha;
- c) peetakse arvestust ühingule teada antud või ühingu kindlaks tehtud isiklike tehingute, samuti kõigi kõnealuste tehingutega seoses antud lubade või tehingute keelamise üle.

▼B

Tegevuse edasiandmise korral tagab investeerimisühing, et ühing, keda alltöövõtjana kasutatakse, peab arvestust asjaomaste isikute sõlmitud isiklike tehingute üle ja esitab kõnealuse teabe investeerimisühingu nõudmise korral talle viivitamata.

6. Lõikeid 1–5 ei kohaldata järgmiste isiklike tehingute puhul:

- a) isiklikud tehingud, mis on tehtud kaalutusõigusel põhineva portfelli valitsemise teenuse raames, kui tehingule ei eelne sellega seotud teabevahetust portfelliavalitseja ja asjaomase isiku või muu isiku vahel, kelle arvel tehing tehakse;
- b) isiklikud tehingud vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates (eurofondid) või alternatiivsetes investeerimisfondides (AIF), mille suhtes kohaldatakse liikmesriigi õiguse kohaselt järelevalvet, millega on nende varade puhul nõutav samaväärne riskide hajutamine, kui asjaomane isik ja mis tahes muu isik, kelle arvel tehing tehakse, ei ole kõnealuse fondi juhtimisega seotud.

2. JAGU

Tegevuse edasiandmine

Artikkel 30

Kriitiliste ja oluliste operatiivsete funktsioonide ulatus

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2 ja artikli 16 lõike 5 esimene lõik)

1. Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõike 5 esimese lõigu kohaldamisel loetakse operatiivset funktsiooni kriitiliseks või oluliseks, kui puudused selle täitmisel või selle täitmata jätmise kahjustaks oluliselt investeerimisühingu jätkuvat vastavust tegevusloa saamise tingimustele ja sellega kaasnevatele kohustustele või tema muude direktiivist 2014/65/EL tulenevate kohustuste täitmist või finantstulemust või investeerimisteoste -tegevuse usaldusväärsust või järjepidevust.

2. Ilma et see piiraks muude funktsioonide staatust, ei loeta järgmisi funktsioone lõike 1 kohaldamisel kriitilisteks ega olulisteks:

- a) ühingule osutatavad nõustamisteenused ja muud teenused, mis ei ole osa ühingu investeerimisalasest äritegevusest, sealhulgas ühingule osutatav õiguslase nõustamise teenus, ühingu personali koolitamine, arveldusteenused ning ühingu ruumide ja töötajate turvamine;
- b) standardteenuste, sealhulgas turu- ja hinnateabeteenuse osutamine.

▼B*Artikkel 31***Kriitiliste või oluliste operatiivsete funktsioonide edasiandmise tingimused**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2 ja artikli 16 lõike 5 esimene lõik)

1. Kriitiliste või oluliste operatiivsete funktsioonide edasiandmise korral jääb investeerimisühing kõigi direktiivist 2014/65/EL tulenevate kohustuste täitmise eest täielikult vastutavaks ja peab täitma järgmised tingimused:

- a) tegevuse edasiandmine ei too endaga kaasa kõrgema juhtkonna vastutuse delegeerimist;
- b) direktiivi 2014/65/EL tingimuste kohased investeerimisühingu suhted klientidega ja kohustused klientide ees ei muutu;
- c) tingimusi, millele investeerimisühing peab direktiivi 2014/65/EL artikli 5 kohaselt tegevusloa saamiseks ja tegevusloa saamise tingimustele vastavusse jäämiseks vastama, ei kahjustata;
- d) mis tahes muid tingimusi, mille alusel ühingule tegevusluba anti, ei tühistata ega muudeta.

2. Investeerimisühingud tegutsevad piisava vilumuse, ettevaatuse ja hoolikusega mis tahes selliste tegevuse edasiandmise lepingute sõlmimisel, haldamisel ja lõpetamisel, millega antakse kriitilised või olulised operatiivsed funktsioonid edasi teenuseosutajale, ning astuvad vajalikud sammud, et tagada järgmiste tingimuste täitmine:

- a) teenuseosutajal on edasi antud funktsioonide usaldusväärseks ja professionaalseks täitmiseks vajalikud oskused, suutlikkus, piisavad vahendid ja asjakohane organisatsiooniline struktuur ning selleks seadusega nõutavad load;
- b) teenuseosutaja osutab edasi antud teenuseid tulemuslikult ja kooskõlas kohaldatavate õigusnormide ja regulatiivsete nõuetega ning ühing on sel eesmärgil kehtestanud meetodid ja menetlused teenuseosutaja tegevuse taseme hindamiseks ning tema osutatavate teenuste pidevaks läbivaatamiseks;
- c) teenuseosutaja teeb edasi antud funktsioonide täitmise üle nõuetekohast järelevalvet ja juhib asjakohaselt tegevuse edasiandmisega seotud riske;
- d) kui ilmneb, et teenuseosutaja ei pruugi funktsioone täita tulemuslikult või vastavalt kohaldatavatele seadustele ja regulatiivsetele nõuetele, võetakse asjakohased meetmed;

▼B

- e) investeerimisühing teeb edasi antud funktsioonide ja teenuste üle tulemuslikku järelevalvet ja juhib tegevuse edasiandmisega seotud riske ning tal on edasi antud funktsioonide üle tulemusliku järelevalve tegemiseks ja nende riskide juhtimiseks vajalik asjatundlikkus ja vahendid;
- f) teenuseosutaja on teavitanud investeerimisühingut mis tahes arengust, mis võib oluliselt mõjutada tema võimet täita edasi antud funktsioone tulemuslikult ja vastavalt kohaldatavatele seadustele ja regulatiivsetele nõuetele;
- g) investeerimisühingul on võimalik vajaduse korral tegevuse edasiandmise leping lõpetada vahetu jõustumisega, kui see on tema klientide huvides, kahjustamata sealjuures oma klientidele osutatavate teenuste järjepidevust ja kvaliteeti;
- h) teenuseosutaja teeb seoses edasi antud funktsioonidega koostööd investeerimisühingu pädevate asutustega;
- i) investeerimisühingul, tema audiitoritel ja asjaomastel pädevatel asutustel on juurdepääs tegevuse edasi antud funktsioonidega seotud andmetele ja teenuseosutaja asjaomastele ärruumidele, kui see on vajalik selle artikli kohase tulemusliku järelevalve eesmärgil, ning pädevatel asutustel on võimalik kõnealust juurdepääsuõigust kasutada;
- j) teenuseosutaja kaitseb igasugust investeerimisühingu ja tema klientidega seonduvat konfidentsiaalset teavet;
- k) investeerimisühing ja teenuseosutaja koostavad ja rakendavad situatsiooniplaani katastroofijärgseks taastuseks ja tagavarasüsteemide perioodiliseks testimiseks ning kohaldavad seda jätkuvalt, kui see on edasi antud funktsiooni, teenuse või tegevusega seoses vajalik;
- l) investeerimisühing on taganud, et edasi antud funktsioonide või teenuste jätkuvus ja kvaliteet säilivad ka siis, kui tegevuse edasiandmine lõpetatakse, kas andes asjaomased funktsioonid ja teenused üle muule kolmandale isikule või täites ja osutades neid ise.

3. Investeerimisühingu ja teenuseosutaja õigused ja kohustused on selgelt jaotatud ja vormistatud kirjaliku lepinguna. Eelkõige säilitab investeerimisühing oma juhiste andmise ja lepingu lõpetamise õigused, oma õigused teabele ning oma õiguse kontrollida ja pääseda ligi dokumentidele ja ärruumidele. Lepinguga tagatakse, et tegevuse edasiandmine teenuseosutaja poolt toimub üksnes investeerimisühingu kirjalikul nõusolekul.

4. Kui investeerimisühing ja teenuseosutaja kuuluvad samasse gruppi, võib investeerimisühing käesoleva artikli ja artikli 32 täitmisel võtta arvesse seda, mil määral ühing teenuseosutajat kontrollib või saab tema tegevust mõjutada.

▼B

5. Investeeringisühingud teevad nõudmise korral pädevale asutusele kättesaadavaks kogu teabe, mis on vajalik, et asutus saaks teha järelevalvet selle üle, kas edasi antud funktsioonide täitmine vastab direktiivi 2014/65/EL ja selle rakendusmeetmete nõuetele.

*Artikkel 32***Kolmandates riikides paiknevad teenuseosutajad**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2 ja artikli 16 lõike 5 esimene lõik)

1. Lisaks artiklis 31 sätestatud nõuetele tagab investeeringisühing juhul, kui ta annab klientidele osutatava portfelliavalitsemise investeerimisteenusega seotud funktsioonid edasi kolmandas riigis paiknevale teenuseosutajale, et täidetud on järgmised tingimused:

a) teenuseosutajale on tema päritoluriigis antud tegevusluba või ta on registreeritud asjaomase teenuse osutamiseks ning pädev asutus teeb tema üle selles kolmandas riigis tõhusat järelevalvet;

b) investeeringisühingu pädeva asutuse ja teenuseosutaja järelevalveasutuse vahel kehtib asjakohane koostööleping.

2. Lõike 1 punktis b osutatud koostööleping tagab, et investeeringisühingu pädevatel asutustel on võimalik vähemalt:

a) saada taotluse korral asjaomast teavet, mida on vaja nende järelevalveülesannete täitmiseks vastavalt direktiivile 2014/65/EL ja määrusele (EL) nr 600/2014;

b) saada juurdepääs kolmandas riigis hoitavatele dokumentidele, mis on olulised nende järelevalveülesannete täitmiseks;

c) saada võimalikult kiiresti kolmanda riigi järelevalveasutuselt teavet direktiivi 2014/65/EL ja selle rakendusmeetmete ning määruse (EL) nr 600/2014 nõuete võimaliku rikkumise uurimise eesmärgil;

d) teha koostööd seoses jõustamisega vastavalt kolmanda riigi järelevalveasutuse ja liidu pädevate asutuste suhtes kohaldatavale siseriiklikule ja rahvusvahelisele õigusele direktiivi 2014/65/EL ja selle rakendusmeetmete ning asjaomase siseriikliku õiguse rikkumise korral.

3. Pädevad asutused avaldavad oma veebisaidil nimekirja kolmandates riikides paiknevatest järelevalveasutustest, kellega neil on lõike 1 punktis b osutatud koostööleping.

Pädevad asutused ajakohastavad enne käesoleva määruse kohaldamise alguse kuupäeva sõlmitud koostöölepingud kuue kuu jooksul alates sellest kuupäevast.

▼B

3. JAGU

Huvide konfliktid**▼M4***Artikkel 33***Klienti kahjustada võivad huvide konfliktid**

(direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ja artikkel 23)

Investeeringisühingud võtavad investeerimis- või kõrvalteenuste või nende kombinatsiooni osutamise tulenevate kliendi huvisid – sealhulgas tema jätkusuutlikkuseelitusi – kahjustada võivate huvide konfliktide liikide kindlaksmääramisel miinimumnõuetena arvesse seda, kas investeerimisühing, asjaomane isik või ühingu kontrollimisega otseselt või kaudselt seotud isik on tulenevalt investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisest või investeerimistegevusest või muul põhjusel mõnes järgmistest olukordadest:

- a) on tõenäoline, et ühing või kõnealune isik saab kliendi arvel rahalist kasu või väldib rahalist kahju;
- b) kliendile osutatud teenuse või kliendi nimel tehtud tehingu tulemuse puhul erinevad ühingu või kõnealuse isiku huvid kliendi huvidest;
- c) ühingul või kõnealusel isikul on rahaline või muu stiimul eelistada kliendi huvidele mõne teise kliendi või klientide grupi huve;
- d) ühing või kõnealune isik on tegev kliendiga samas ettevõtlusvaldkonnas;
- e) ühing või kõnealune isik saab muult isikult kui klient seoses kliendile osutatava teenusega hüvesid rahalise või mitterahalise hüve või teenuse kujul.

▼B*Artikkel 34***Huvide konfliktide juhtimise poliitika**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ja artikkel 23)

1. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad tõhusa huvide konfliktide juhtimise poliitika, mis on vormistatud kirjalikult ning sobib ühingu suuruse ja struktuuriga ning tema äritegevuse iseloomu, ulatuse ja keerukusega, ning kohaldavad seda jätkuvalt.

Kui ühing kuulub gruppi, siis võetakse kõnealuse poliitika puhul arvesse ka kõiki asjaolusid, millest ühing on või peaks olema teadlik ja millest võib tekkida grupi teiste liikmete struktuurist või äritegevusest tulenev huvide konflikt.

▼B

2. Lõike 1 kohaselt kehtestatud huvide konfliktide juhtimise poliitika sisu peab hõlmama järgmist:

- a) selles tuleb investeerimisühingu või tema nimel osutatavate ja tehtavate konkreetsete investeerimisteenuste ja -tegevuse ja kõrvalteenustega seoses kindlaks määrata asjaolud, millest tuleneb või võib tulla huvide konflikt, mis toob kaasa riski kahjustada ühe või enama kliendi huve;
- b) selles tuleb täpsustada menetlused, mida tuleb järgida, ja meetmed, mida tuleb võtta selliste konfliktide ärahoidmiseks või nendega toimetulekuks.

3. Lõike 2 punktis b osutatud menetlused ja meetmed töötatakse välja selliselt, et nendega on tagatud, et asjaomased isikud, kes on seotud erineva äritegevusega, millega kaasneb lõike 2 punktis a täpsustatud liiki huvide konflikt, viivad kõnealust tegevust ellu sellisel tasemel sõltumatusena, mis on investeerimisühingu ja tema grupi suuruse ja tegevuse ning klientide huvide kahjustamise riski suuruse seisukohast asjakohane.

Lõike 2 punkti b kohaldamisel peavad järgitavad menetlused ja vastuvõetavad meetmed hõlmama vähemalt järgmise loetelu selliseid punkte, mis on ühingu nõutava sõltumatusena taseme tagamiseks vajalikud:

- a) tulemuslikud menetlused, millega vältida või kontrollida teabevahetust asjaomaste isikute vahel, kes on seotud tegevusega, millega kaasneb huvide konflikti risk, kui kõnealuse teabe vahetamine võib kahjustada ühe või enama kliendi huve;
- b) eraldi järelevalve selliste asjaomaste isikute üle, kelle põhiülesannete hulka kuulub selliste klientide nimel tegevuse elluviimine või sellistele klientidele teenuste osutamine, kelle huvid võivad konflikti sattuda, või kes muul moel esindavad erinevaid huve (sealhulgas ühingu huvid), mis võivad konflikti sattuda;
- c) mis tahes otsese seose kõrvaldamine peamiselt ühe tegevusega tegelevate asjaomaste isikute ja peamiselt teise tegevusega tegelevate teiste asjaomaste isikute tasustamise või nende tegevuse tulemusel saadud tulude vahel, kui need tegevused võivad põhjustada huvide konflikti;
- d) meetmed, millega takistada või piirata mis tahes isikul avaldamast ebakohast mõju sellele, mil viisil asjaomane isik investeerimisteenuseid või -tegevust või kõrvalteenuseid või -tegevust osutab või ellu viib;
- e) meetmed, millega takistada või kontrollida asjaomase isiku samaaegset või järjestikust tegelemist eraldiseisvate investeerimisteenuste või -tegevuse või kõrvalteenuste või -tegevuse osutamise või elluviimisega, kui selline tegelemine nendega võib kahjustada huvide konfliktide nõuetekohast haldamist.

▼B

4. Investeerimisühingud tagavad, et direktiivi 2014/65/EL artikli 23 lõike 2 kohane teabe klientidele avaldamine on meede, mida kasutatakse üksnes äärmise abinõuna, kui investeerimisühingu kehtestatud tõhus organisatsiooniline või halduskord oma huvide konfliktide lahendamiseks kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikliga 23 ei ole piisav, et tagada mõistliku kindlustundega kliendi huvide kahjustamise ohu ärahoidmine.

Teabe avaldamisel märgitakse selgelt, et investeerimisühingu kehtestatud organisatsiooniline või halduskord selle konflikti lahendamiseks ei ole piisav, et tagada mõistliku kindlustundega kliendi huvide kahjustamise ohu ärahoidmine. Avaldatakse ka selliste huvide konfliktide konkreetset kirjeldused, mis tekivad investeermis- ja/või kõrvalteenuste osutamisel, võttes arvesse selle kliendi olemust, kellele andmed avaldatakse. Kirjelduses selgitatakse huvide konfliktide üldist laadi ja allikaid, samuti klienti ohustavaid riske, mis tulenevad huvide konfliktist, ning nende riskide leevendamiseks astunud samme piisava üksikasjalikkusega, et võimaldada vastaval kliendil teha teadlikke otsuseid investeermis- või kõrvalteenuse kohta, millega seoses huvide konflikt tekib.

5. Investeermisühingud hindavad ja vaatavad korrapäraselt (vähemalt kord aastas) läbi vastavalt lõigetele 1–4 kehtestatud huvide konfliktide juhtimise poliitika ning võtavad kõik asjakohased meetmed puuduste kõrvaldamiseks. Liigset tuginemist huvide konfliktide avaldamisele loetakse investeermisühingu huvide konfliktide juhtimise poliitikas puuduseks.

*Artikkel 35***Kahjulikku huvide konflikti põhjustavate teenuste ja tegevuse arvestus**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 6)

Investeermisühingud peavad arvestust sellist liiki investeermis- ja kõrvalteenuste või investeermistegevuse kohta, mida on osutatud või ellu viidud ühingu poolt või nimel ja mille puhul on tekkinud või käimasoleva teenuse osutamise või tegevuse puhul võib tekkida huvide konflikt, millega kaasneb risk kahjustada ühe või enama kliendi huve, ning ajakohastavad kõnealust arvestust regulaarselt.

Kõrgemale juhtkonnale esitatakse korrapäraselt ja vähemalt korra aastas kirjalikud aruanded selles artiklis osutatud olukordade kohta.

*Artikkel 36***Investeermisanalüüsid ja reklaamteated**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 3)

1. Artikli 37 kohaldamisel on „investeermisanalüüs“ analüüs või muu teave, mille alusel saab otseselt või kaudselt soovitada või välja pakkuda investeermisstrateegia seoses ühe või mitme finantsinstrumendi või finantsinstrumendi emitendiga (sealhulgas turustuskanalitele või avalikkusele mõeldud mis tahes arvamus selliste instrumentide praeguse või tulevase väärtuse või hinna kohta), mille puhul on täidetud järgmised tingimused:

▼B

- a) analüüsi või teavet nimetatakse investeerimisanalüüsiks või kirjeldatakse selle või sellele sarnase nimetusega või esitletakse muul viisil soovitusel esitatud küsimuste objektiivse ja sõltumatu selgitusena;
- b) kui kõnealuse soovitusel andis investeerimisühing kliendile, ei kujuta see endast investeerimisnõustamist direktiivi 2014/65/EL tähenduses.

2. Määruse (EL) nr 596/2014 artikli 3 lõike 1 punkti 35 kohast liiki soovitusel, mis ei vasta lõikes 1 esitatud tingimustele, käsitletakse direktiivile 2014/65/EL vastava reklaamteatena ning kõik soovitusel koostanud või seda levitavad investeerimisühingud tagavad, et see oleks selgesti sellisena määratletav.

Lisaks sellele tagavad ühingud, et mis tahes kõnealuses soovitusel (soovitus võib olla ka suuline) peab olema selge ja silmatorkav kinnitus selle kohta, et see ei ole koostatud õiguslike nõuete kohaselt, mille eesmärk on toetada investeerimisanalüüsi sõltumatust, ja et selle suhtes ei kohaldata mingit investeerimisanalüüsi levitamisele eelneva kauplemise keeldu.

Artikkel 37

Täiendavad organisatsioonilised nõuded seoses investeerimisanalüüsides ja reklaamteadetega

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3)

1. Investeerimisühingud, kes kas omal või oma grupi liikmete vastutusel koostavad selliseid investeerimisanalüüse või korraldavad nende koostamist, mis on mõeldud seejärel ühingu klientidele või avalikkusele levitamiseks või mille neile seejärel levitamine on tõenäoline, tagavad kõikide artikli 34 lõikes 3 esitatud meetmete rakendamise investeerimisanalüüse koostavate finantsanalüütikute või muude asjaomaste isikute suhtes, kelle kohustused või ärihuvid võivad sattuda vastuollu nende isikute huvidega, kellele investeerimisanalüüs levitatakse.

Esimeses lõigus osutatud kohustusi kohaldatakse ka seoses artikli 36 lõikes 2 osutatud soovitusetega.

2. Lõike 1 esimeses lõigus osutatud investeerimisühingud rakendavad korda, mille eesmärk on tagada järgmiste tingimuste täitmine:

- a) finantsanalüütikud ja muud asjaomased isikud ei tee isiklike tehinguid ega kauple (muul viisil kui heauskselt ja tavapärase turutegemise käigus tegutsevate turutegijatena või täites kliendi omaalgatuslikku tehingukorraldust) ühegi teise isiku, sealhulgas investeerimisühingu nimel selliste finantsinstrumentidega, mille kohta investeerimisanalüüs on tehtud, või seotud finantsinstrumentidega, teades kõnealuse investeerimisanalüüsi tõenäolist ajastust või sisu, mis ei ole avalikkusele ega klientidele kättesaadav ja mida ei saa avalikkusele või klientidele kättesaadavast teabest kergelt järeldada, kuni investeerimisanalüüsi saajatel on olnud piisavalt võimalust selle alusel tegutseda;

▼B

- b) asjaoludel, mida punktis a ei käsitleta, ei tee finantsanalüütikud ja muud investeerimisanalüüsides koostamisega tegelevad asjaomased isikud finantsinstrumentidega, mille kohta investeerimisanalüüs on tehtud, või seotud finantsinstrumentidega isiklike tehinguid, kui see on vastuolus kehtivate soovitusetega, välja arvatud erandlikel asjaoludel ja ühingu juriidilise või vastavuskontrolli funktsiooni täitja eelneva nõusoleku korral;
- c) esineb füüsiline eraldatus investeerimisanalüüsi koostamisel osalenud finantsanalüütikute ning teiste asjaomaste isikute vahel, kelle kohustused või ärihuvid võivad sattuda konflikti nende isikute huvidega, kellele investeerimisanalüüs levitatakse, või kui seda ei peeta ühingu suuruse ja organisatsiooni ning tema tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse puhul asjakohaseks, siis asjakohaste alternatiivsete teabetõkete seadmine ja rakendamine;
- d) investeerimisühingud, finantsanalüütikud ja muud investeerimisanalüüsides koostamisega tegelevad asjaomased isikud ei võta vastu hüvesid isikutelt, kellel on investeerimisanalüüsi sisuga seoses olulised huvid;
- e) investeerimisühingud, finantsanalüütikud ja muud investeerimisanalüüsides koostamisega tegelevad asjaomased isikud ei luba emitentidele soodsaid analüüsi tulemusi;
- f) emitentidel, muudel asjaomastel isikutel kui finantsanalüütikutel ja teistel isikutel ei ole lubatud enne investeerimisanalüüsi avaldamist tutvuda investeerimisanalüüsides projektidega analüüsis esitatud faktiliste andmete täpsuse kontrollimiseks või mis tahes muul eesmärgil kui ühingu juriidiliste kohustuste täitmise kontrollimiseks, kui projekt hõlmab soovitusi või siithinda.

Käesolevas lõikes tähendab „seotud finantsinstrument“ finantsinstrumenti, mille hinda mõjutab oluliselt sellise teise finantsinstrumendi hinnadünaamika, mille kohta investeerimisanalüüs on koostatud, ja mis hõlmab selle teise finantsinstrumendi alusel sõlmitud tuletisinstrumente.

3. Investeerimisühingud, kes levitavad teise isiku koostatud investeerimisanalüüsi avalikkusele või klientidele, on vabastatud lõike 1 täitmisest, kui täidetud on järgmised kriteeriumid:

- a) investeerimisanalüüsi koostav isik ei kuulu investeerimisühinguga samasse gruppi;
- b) investeerimisühing ei muuda oluliselt investeerimisanalüüsis esitatud soovitusi;
- c) investeerimisühing ei esita investeerimisanalüüsi selliselt, nagu see oleks tema koostatud;
- d) investeerimisühing kontrollib, et analüüsi koostaja suhtes kohaldatakse asjaomase analüüsi koostamisega seoses nõudeid, mis on samaväärsed käesoleva määruse kohaste nõuetega, või et analüüsi koostaja on kehtestanud korra, millega sellised nõuded on ette nähtud.

▼B*Artikkel 38***Täiendavad üldnõuded seoses väärtpaberite emissiooni tagamise või väärtpaberite pakkumisega**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ning artiklid 23 ja 24)

1. Investeeringisühingud, mis pakuvad ettevõtte finantsstrateegia alast nõustamist, nagu on sätestatud I lisa B jao punktis 3, ja osutavad väärt-paberite emissiooni tagamise või finantsinstrumentide pakkumise teenust, rakendavad enne pakkumise haldamise volituse vastuvõtmist korda, et teavitada emitendist klienti järgmisest:

- a) ühingu pakutavad erinevad rahastamisvõimalused ning viide iga võimalusega seotud tehingukulude summale;
- b) pakkumise hinnakujundust käsitleva ettevõtte finantsnõustamise ajakava ja protsess;
- c) pakkumise esitamist käsitleva ettevõtte finantsnõustamise ajakava ja protsess;
- d) sihtinvestorite andmed, kellele ühing kavatses finantsinstrumente pakkuda;
- e) finantsinstrumentide hinna ja jaotamise kohta ettevõtte finantsnõustamise pakkumisel osalevate asjaomaste isikute ametinimetused ja osakonnad ning
- f) ühingu kord selliste huvide konfliktide ärahoidmiseks või juhtimiseks, mis võivad tekkida siis, kui ühing emiteerib asjaomaseid finantsinstrumente oma investorist klientidele või enda nimel.

2. Investeeringisühingud rakendavad tsentraliseeritud protsessi, et tuvastada kõik ühingu väärtpaberite emissiooni tagamise ja pakkumise toimingud ning registreerida see teave, ning mis sisaldab kuupäeva, millal äriühingut teavitati võimalikest väärtpaberite emissiooni tagamise ja pakkumise toimingutest. Ühingud tuvastavad kõik võimalikud huvide konfliktid, mis tulenevad investeeringisühingu või grupi muust tegevusest, ning rakendavad asjakohast konfliktide juhtimise menetlust. Juhtudel, mil investeeringisühing ei saa lahendada huvide konflikti asjakohase menetluse rakendamise kaudu, ei osale investeeringisühing toimingus.

3. Täitmis- ja analüüsiteenuseid pakuvad ning väärtpaberite emissiooni tagamise ja pakkumisega tegelevad investeeringisühingud tagavad piisava kontrolli, et lahendada võimalikud huvide konfliktid nende tegevuste ning oma eri klientide vahel, kes neid teenuseid kasutavad.

*Artikkel 39***Täiendavad nõuded seoses finantsinstrumentide emiteerimisega seotud pakkumiste hinnakujundusega**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ning artiklid 23 ja 24)

1. Investeeringisühingud rakendavad süsteeme, kontrolli ja menetlusi, et tuvastada ning ära hoida või juhtida huvide konflikte, mis tekivad seoses emissiooni võimaliku üle- või alahindamisega või protsessi asjaomaste poolte kaasamisega. Investeeringisühingud kehtestavad, rakendavad ja kohaldavad eelkõige vähemalt sisekorda, et tagada mõlema järgmise tingimuse täitmine:

- a) pakkumise hinnakujundus ei edenda teiste klientide ega ühingu enda huve viisil, mis võib olla konfliktis emitendist kliendi huvidega ning
- b) sellise olukorra ärarahoidmine või lahendamine, kus ühingu investorist klientidele teenuste osutamise eest vastutavad isikud osalevad otse selliste otsuste tegemisel, mis käsitlevad emitendist kliendile hinnakujunduse kohta pakutavat ettevõtte finantsnõustamist.

2. Investeeringisühingud annavad klientidele teavet selle kohta, kuidas määratakse kindlaks soovitud pakkumise hinna ja seonduvate tähtaegade kohta. Eelkõige teavitab ühing emitendist klienti ja kaasab ta seoses mis tahes riskimaandus- või stabiliseerimisstrateegiatega, mida ta kavatses pakkumise suhtes kasutada, sealhulgas sellega, kuidas need strateegiad võivad mõjutada emitendist klientide huve. Pakkumisprotsessi jooksul astuvad ühingud ka kõik mõistlikud sammud, et hoida emitendist klienti kursis emissiooni hinnakujunduse arenguga.

*Artikkel 40***Täiendavad nõuded seoses väärtpaperite pakkumisega**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ning artiklid 23 ja 24)

1. Finantsinstrumente pakkuvad investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad tõhusa korra, et hoiduda väärtpaperite pakkumise kohta selliste soovitude andmisest, mida kohatult mõjutavad olemasolevad või tulevased suhted, ning kohaldavad seda jätkuvalt.

2. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad tõhusa sisekorra, et ära hoida ja juhtida huvide konflikte, mis tekivad juhul, kui ühingu investorist klientidele teenuste osutamise eest vastutavad isikud osalevad otse selliste otsuste tegemisel, mis käsitlevad emitendist kliendile jaotamise kohta soovitude andmist, ning kohaldavad seda jätkuvalt.

3. Investeeringisühingud ei aktsepteeri ühtegi kolmanda isiku makset või hüve, kui see makse või hüve ei vasta direktiivi 2014/65/EL artiklis 24 sätestatud hüvede nõuetele. Eelkõige loetakse järgmised tavad nendele nõuetele mittevastavaks ja seega mitteaktsepteeritavaks:

▼B

- a) jaotamine, mis tehakse ebaproportsionaalselt kõrgete tasude maksimise ajendamiseks mitteseotud teenuste eest, mida investeerimisühing osutab (ingl k *laddering*), näiteks investorist kliendi makstavad ebaproportsionaalselt kõrged teenus- või komisjonitasud või ebaproportsionaalselt suur ärimaht investorist kliendi makstava komisjonitasa tavapärasel tasemel emissiooni jaotamise saamise eest;
- b) jaotamine, mis tehakse olemasoleva või potentsiaalse emitendist kliendi kõrgema juhtkonna liikmele või juhtivametnikule ettevõtte rahastamistegevuse tulevase või varasema võimaldamise eest (ingl k *spinning*);
- c) jaotamine, mille selge või varjatud tingimus on tulevaste korralduste saamine või mis tahes muu teenuse ostmine investeerimisühingult investorist kliendi või mis tahes üksuse poolt, kus investor on juhtivametnik.

4. Investeerimisühingud kehtestavad ja rakendavad jaotamispoliitika, milles sätestatakse jaotamist käsitlevate soovitude koostamise protsess, ning kohaldavad seda jätkuvalt. Jaotamispoliitika esitatakse emitendist kliendile enne väärtpaberite pakkumise teenuste osutamises kokkuleppimist. Poliitikas sätestatakse asjakohane teave, mis on selles etapis kättesaadav, emissiooni kavandatava jaotamismetoodika kohta.

5. Investeerimisühingud kaasavad emitendist kliendi väärtpaberite pakkumise protsessi käsitlevatesse aruteludesse, et ühing saaks mõista ja võtta arvesse kliendi huve ja eesmärke. Investeerimisühing hangib tehingu jaoks emitendist kliendi nõusoleku oma kavandatavale jaotamisele kliendi liigi järgi vastavalt jaotamispoliitikale.

*Artikkel 41***Täiendavad nõuded seoses nõustamise, turustamise ja investeerimisühingu väärtpaberite pakkumisega oma klientidele**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ning artiklid 23 ja 24)

1. Investeerimisühingud rakendavad süsteeme, kontrolli ja menetlusi, et tuvastada ja lahendada huvide konflikte, mis tekivad investeerimisteenus pakkumisel investorist kliendile, et osaleda uues emissioonis, kui investeerimisühing saab komisjoni- või teenustasu või mis tahes rahalisi või mitterahalisi hüvesid seoses emissiooni korraldamisega. Kõik komisjoni- või teenustasud või rahalised või mitterahalised hüved peavad vastama direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõigete 7, 8 ja 9 nõuetele ja olema dokumenteeritud investeerimisühingu huvide konfliktide juhtimise poliitikas ning kajastuma ühingu hüvede korras.

▼B

2. Investeerimisühingud, kes osalevad enda või endaga samasse gruppi kuuluvate üksuste emiteeritud finantsinstrumentide pakkumisel oma klientidele, sealhulgas krediidasutuste korral oma olemasolevatele hoiustajatest klientidele või oma grupi üksuste hallatavatele investeermisfondidele, kehtestavad ja rakendavad selge ja tõhusa korra võimalike huvide konfliktide tuvastamiseks, ärahoidmiseks ja haldamiseks, mis ilmnevad seoses seda liiki tegevusega, ning kohaldavad seda jätkuvalt. Selles korras käsitletakse ka sellises tegevuses osalemast hoidumist, kus huvide konflikte ei saa nõuetekohaselt lahendada, et hoida ära kahjulik mõju klientidele.

3. Kui on nõutav huvide konflikti avalikustamine, peavad investeermisühingud täitma artikli 34 lõike 4 nõudeid, mis hõlmavad sellise tegevusega kaasnevate huvide konfliktide laadi ja allikate selgitamist ning andmete esitamist selliste tavade seotud eririskide kohta, et võimaldada klientidel teha teadlik investeerimisotsus.

4. Investeerimisühingud, kes pakuvad enda või endaga samasse gruppi kuuluvate üksuste emiteeritud finantsinstrumente oma klientidele, ning neid instrumente on arvesse võetud usaldatavusnõuete arvutamisel, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013,⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/36/EL⁽²⁾ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/59/EL,⁽³⁾ esitavad nendele klientidele täiendavat teavet, mis selgitab finantsinstrumendi ja pangahoiuste erinevusi tootluse, riski, likviidsuse ja kaitse poolest, mida pakutakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2014/49/EL⁽⁴⁾.

*Artikkel 42***Täiendavad nõuded seoses laenuvõtmise või -andmisega väärtpaberite emissiooni tagamise või väärtpaberite pakkumise kontekstis**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ning artiklid 23 ja 24)

1. Kui mis tahes eelneva laenu või krediidi, mille investeerimisühing või temaga samasse gruppi kuuluv üksus on andnud emitendist klientidele, võib tagasi maksta emissiooni tuluga, siis peab investeerimisühing

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediidasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/49/EL hoiuste tagamise skeemide kohta (ELT L 173, 12.6.2014, lk 149).

▼B

rakendama korda, et tuvastada ning hoida ära või lahendada selle tulemusena tekkida võivaid huvide konflikte.

2. Kui huvide konfliktide lahendamiseks kehtestatud kord osutub ebapiisavaks, et tagada emitendist kliendi kahjustamise riski ärahoidmine, avaldab investeerimisühing emitendist kliendile asjaomased huvide konfliktid, mis on tekkinud seoses nende või grupi üksuste tegevusega laenuandjana ning seoses nende väärtpaberite pakkumisega seotud tegevusega.

3. Investeerimisühingute huvide konfliktide juhtimise poliitika nõuab teabe jagamist emitendi rahalise seisundi kohta laenuandjatena tegutsivate grupi üksustega, tingimusel, et sellega ei rikuta ühingu poolt kliendi huvide kaitseks seatud teabetõkkeid.

*Artikkel 43***Arvestuse pidamine seoses väärtpaberite emissiooni tagamise või väärtpaberite pakkumisega**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 ning artiklid 23 ja 24)

Investeerimisühingud peavad arvestust klientidelt saadud juhiste sisu ja aja kohta. Iga tegevuse puhul tehtud jaotamisotsuste arvestust peetakse selleks, et tagada täielik kontrolljalg klientide kontodel registreeritud muudatuste ja investeerimisühingult saadud suuniste vahel. Eelkõige on igale investorist kliendile tehtud lõplik jaotamine selgelt põhjendatud ja salvestatud. Täielik kontrolljalg emissiooni tagamise ja väärtpaberite pakkumise protsessis tehakse pädevatele asutustele nõudmise korral kättesaadavaks.

III PEATÜKK

INVESTEERIMISÜHINGUTE TEGEVUSTINGIMUSED*1. JAGU****Klientidele ja potentsiaalsetele klientidele esitatav teave****Artikkel 44***Õiglased, selged ja mitteeksitavad teabenõuded**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 3)

1. Investeerimisühingud peavad tagama, et kogu teave (sealhulgas reklaamteated), mille nad on suunanud jae- või kutselistele klientidele või potentsiaalsetele jae- või kutselistele klientidele või mida nad levitavad selliselt, et see tõenäoliselt jõuab kõnealuste klientideni, vastab lõigetes 2–8 esitatud tingimustele.

▼B

2. Investeeringisühing tagab, et lõikes 1 osutatud teave vastab järgmistele tingimustele:

- a) teave hõlmab investeeringisühingu nime;
- b) teave on täpne ning annab alati õiglaselt ja silmatorkavalt märku mis tahes asjaomastest riskidest, kui viidatakse investeeringisteenusest või finantsinstrumendist saadavale võimalikule kasule;
- c) teabe esitamisel kasutatakse asjaomastele riskidele viitamisel sellist kirjasuurust, mis on vähemalt võrdne kogu esitatava teabe valdava kirjasuurusega, samuti kujundust, mis tagab selle viite silmapaistvuse;
- d) teave on piisav selleks ja esitatud selliselt, et see oleks tõenäoliselt mõistetav sellise sihtrühma keskmisele liikmele, kellele see on suunatud või kes on tõenäoliselt selle saajaks;
- e) teabes ei varjata, vähendata ega muudeta ebaselgeks olulisi elemente, seisukohti ja hoiatusi;
- f) teave esitatakse järjepidevalt samas keeles kõikides esitatava teabe vormides ja turundusmaterjalides, mis antakse igale kliendile, välja arvatud juhul, kui klient on nõustunud saama teavet rohkem kui ühes keeles;
- g) teave on kasutatava suhtlusvahendi suhtes aja- ja asjakohane.

3. Kui teabega võrreldakse investeeringis- või kõrvalteenuseid, finantsinstrumente või neid osutavaid isikuid, tagavad investeeringisühingud järgmistele tingimustele täitmise:

- a) võrdlus on asjakohane ning esitatud õiglasel ja tasakaalustatud viisil;
- b) täpsustatud on võrdluseks kasutatud teabeallikad;
- c) näidatakse, millised olid võrdluse tegemiseks kasutatud peamised faktid ja eeldused.

4. Kui teabes on viidatud finantsinstrumendi, finantsindeksi või investeeringisteenuse varasemale tulemusele, tagavad investeeringisühingud järgmistele tingimustele täitmise:

- a) kõnealust viidet ei esitata teates kõige silmatorkavamana;

▼B

- b) teabes on esitatud asjakohane tulemust käsitlev teave viie eelneva aasta kohta või kui finantsinstrumenti on pakutud, finantsindeksit koostatud või investeerimisteenust osutatud alla viie aasta, siis kogu selle pakkumise, koostamise või osutamise aja kohta või sellise pikema perioodi kohta, nagu ühing otsustab, ning kõnealune tulemust käsitlev teave peab kõigil juhtudel põhinema tervetel 12-kuulistel perioodidel;
- c) vaatlusperiood ja teabe allikas on selgelt esitatud;
- d) teabes on esitatud selgesõnaline hoiatus selle kohta, et andmed kajastavad minevikku ja et varasem tulemus ei ole tulevase tulemuse usaldusväärne näitaja;
- e) kui viide põhineb arvandmetel, mis on esitatud muus valuutas kui selle liikmesriigi oma, mille resident on jaeklient või potentsiaalne jaeklient, näidatakse see valuuta selgelt ära ja lisatakse hoiatus selle kohta, et tulu võib valuutakursi kõikumise tõttu suureneda või väheneda;
- f) kui viide põhineb brutotulemusel, avaldatakse vahendustasude, teenustasude või muude tasude mõju.
5. Kui teave hõlmab modelleeritud varasemat tulemust või kui teabes on sellele viidatud, siis tagavad investeerimisühingud selle, et teave on finantsinstrumendi või finantsindeksiga seotud ning täidetud on järgmised tingimused:
- a) modelleeritud varasem tulemus põhineb ühe või mitme sellise finantsinstrumendi või finantsindeksi tegelikul varasemal tulemusel, mis on asjaomase finantsinstrumendiga samalaadne või olulisel määral samalaadne või on selle alusvaraks;
- b) punktis a osutatud tegeliku varasema tulemusega seoses on täidetud lõike 4 punktides a–c, e ja f esitatud tingimused;
- c) teabes on esitatud selgesõnaline hoiatus selle kohta, et andmed kajastavad modelleeritud varasemat tulemust ja et varasem tulemus ei ole tulevase tulemuse usaldusväärne näitaja.
6. Kui teabes on esitatud tulevase tulemuse prognoos, siis tagavad investeerimisühingud järgmiste tingimuste täitmise:
- a) teave ei põhine modelleeritud varasemal tulemusel ega viita sellele;
- b) teave tugineb mõistlikele eeldustele, mida toetavad objektiivsed andmed;
- c) kui teave põhineb brutotulemusel, avaldatakse vahendustasude, teenustasude või muude tasude mõju;

▼B

d) teave põhineb tulemusestsenariumidel eri turutingimuste puhul (nii negatiivsed kui ka positiivsed stsenaariumid) ning kajastab analüüsis hõlmatud teatavat liiki instrumentide laadi ja riske;

e) teabes on esitatud selgesõnaline hoiatus selle kohta, et selline prognoos ei ole tulevase tulemuse usaldusväärne näitaja.

7. Kui teabes viidatakse konkreetsele maksukäsitlusele, peab teabes silmatorkaval viisil teada andma, et maksukäsitlus sõltub iga kliendiga seonduvatest individuaalsetest asjaoludest ja et see võib tulevikus muutuda.

8. Teabes ei tohi kasutada ühegi pädeva asutuse nime sellisel viisil, millest võiks järeldada, nagu oleks asjaomane asutus investeerimisühingu toodetele või teenustele kinnituse või heakskiidu andnud, ega viisil, millest võiks jääda selline mulje.

*Artikkel 45***Klientide liigitusega seotud teave**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Investeerimisühingud teavitavad uusi kliente ja olemasolevaid kliente, kelle investeerimisühing on direktiivi 2014/65/EL nõuete kohaselt äsja liigitanud, sellest, et nad on liigitatud kas jae- või kutseliseks kliendiks või võrdseks vastaspooleks vastavalt kõnealusele direktiivile.

2. Investeerimisühingud teavitavad kliente püsival andmekandjal kliendi õigustest taotleda enda teistsugust liigitamist ja teistsuguse liigitusega kaasnedavatest piirangutest kliendi kaitstuse tasemes.

3. Investeerimisühingud võivad kas oma algatusel või kliendi taotlusel kohelda klienti järgmiselt:

a) kas kutselise või jaekliendina, kui muul juhul võiks kõnealuse kliendi liigitada võrdseks vastaspooleks vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 30 lõikele 2;

b) jaekliendina, kui kõnealust klienti loetakse direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao kohaselt kutseliseks kliendiks.

*Artikkel 46***Klientidele esitatava teabe üldnõuded**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Investeerimisühingud esitavad piisava ajavaruga enne, kui investeerimis- või kõrvalteenuste osutamise leping on kliendi või potentsiaalse kliendi jaoks siduvaks muutunud, või enne seda, kui talle hakatakse kõnealuseid teenuseid osutama, olenevalt sellest, kumb toimub varem, kõnealusele kliendile või potentsiaalsele kliendile järgmise teabe:

a) mis tahes sellise lepingu tingimused;

▼B

b) artikli 47 kohaselt nõutav kõnealuse lepinguga või kõnealuste investeerimis- või kõrvalteenustega seonduv teave.

2. Investeerimisühingud esitavad piisava ajavaruga enne klientidele või potentsiaalsetele klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamist artiklite 47–50 kohase teabe.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud teave esitatakse püsival andmekandjal või veebisaidil (kui seda ei käsitleta püsiva andmekandjana), tingimusel et täidetud on artikli 3 lõikes 2 täpsustatud tingimused.

4. Investeerimisühingud teavitavad klienti piisava ajavaruga mis tahes olulistest muutustest artiklite 47–50 kohaselt esitatud teabes, mis seonduv teenusega, mida ühing kõnealusele kliendile osutab. Kui teave, millega kõnealune teavitus seonduv, oli esitatud püsival andmekandjal, esitatakse ka kõnealune teavitus püsival andmekandjal.

5. Investeerimisühingud tagavad reklaamteadetes esitatud teabe vastavuse mis tahes teabele, mille ühing on klientidele investeerimis- ja kõrvalteenuste osutamise käigus esitanud.

6. Kui reklaamteates on esitatud järgmist laadi pakkumine või kutse ja täpsustatud vastamise viis või esitatud ankeet, millega vastuse võib saata, esitatakse reklaamteates selline artiklites 47–50 osutatud teave, mis on kõnealuse pakkumise või kutse puhul asjakohane:

a) pakkumine finantsinstrumendiga või investeerimis- ja kõrvalteenusega seonduva lepingu sõlmimiseks mis tahes isikuga, kes reklaamile vastab;

b) kutse mis tahes isikule, kes reklaamile vastab, esitada pakkumine finantsinstrumendiga või investeerimis- ja kõrvalteenusega seonduva lepingu sõlmimiseks.

Esimest lõiku ei kohaldata, kui potentsiaalne klient peab reklaamteates esitatud pakkumisele või kutsele vastamiseks tutvuma muu dokumendi või muude dokumentidega, mis üksikult või koos sisaldavad seda teavet.

*Artikkel 47***Klientidele ja potentsiaalsetele klientidele investeerimisühingu ja tema teenuste kohta esitatav teave**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Investeerimisühingud esitavad klientidele või potentsiaalsetele klientidele vajaduse korral järgmise üldise teabe:

a) investeerimisühingu nimi ja aadress ning kontaktandmed, mis on vajalikud selleks, et klient saaks ühingu tulemuslikult suhelda;

▼B

- b) keel, milles klient võib investeerimisühinguga suhelda ja ühingult dokumente ja muud teavet saada;
- c) teabeedastusviisid, mida kasutatakse investeerimisühingu ja kliendi vahelises suhtluses ja mis vajaduse korral hõlmavad korralduste saatmise ja vastuvõtmise viise;
- d) kinnitus selle kohta, et investeerimisühing omab tegevusluba, ja asjaomase tegevusloa väljastanud pädeva asutuse nimi ja kontaktaadress;
- e) kui investeerimisühing tegutseb seotud vahendaja kaudu, siis asjakohane kinnitus selle kohta, milles tuleb täpsustada ka liikmesriik, kus kõnealune seotud vahendaja on registreeritud;
- f) teenuse osutamist käsitlevate, investeerimisühingu poolt vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõikele 6 kliendile esitatavate aruanete iseloom, sagedus ja aeg;
- g) kui investeerimisühing hoiab kliendi finantsinstrumente või kliendi vahendeid, siis kokkuvõtlik kirjeldus meetmetest, mida investeerimisühing rakendab kliendi varade kaitse tagamiseks, sealhulgas kokkuvõtlikud andmed mis tahes asjakohase investeeringute ja hoiuste tagamise skeemi kohta, mida kohaldatakse ühingu suhtes tulenevalt tema tegevusest liikmesriigis;
- h) investeerimisühingu artikli 34 kohaselt rakendatava huvide konfliktide juhtimise poliitika kirjeldus, mille võib esitada kokkuvõtlikus vormis;
- i) kliendi nõudmise korral täiendavad andmed kõnealuse huvide konfliktide juhtimise poliitika kohta püsival andmekandjal või veebisaidil (kui seda ei käsitleta püsiva andmekandjana), tingimusel et täidetud on artikli 3 lõikes 2 sätestatud tingimused.

Punktides a–i loetletud teave esitatakse piisava ajavaruga enne klientidele või potentsiaalsetele klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamist.

2. Selleks et kliendil, kellele teenust osutatakse, oleks võimalik ühingu tulemusi hinnata, rakendavad investeerimisühingud väärtpaberiportfelli valitsemise teenuse osutamisel asjakohast hindamis- ja võrdlusmeetodit, näiteks asjakohast võrdlusalust, mis põhineb kliendi investeerimiseesmärkidel ja kliendi portfelli kuuluvate finantsinstrumentide liikidel.

3. Kui investeerimisühingud teevad ettepaneku väärtpaberiportfelli valitsemise teenuste osutamiseks kliendile või potentsiaalsele kliendile, siis esitavad nad talle lisaks lõike 1 kohaselt nõutavale teabele ka selle järgnevat teabest, mis on asjaomasel juhul asjakohane:

- a) teave kliendi portfelli kuuluvate finantsinstrumentide hindamise meetodi ja sageduse kohta;
- b) andmed kõigi kliendi portfelli kuuluvate finantsinstrumentide või vahendite või neist mingi osa suhtes rakendatava väärtpaberiportfelli valitsemise delegerimise kohta;

▼B

- c) täpsustus mis tahes võrdlusaluse kohta, mida kasutatakse kliendi portfelli tulemuse hindamisel;
- d) kliendi portfelli kuuluda võivate finantsinstrumentide liigid ja nende instrumentidega teha võidavate tehingute liigid, sealhulgas mis tahes piirangud;
- e) valitsemise eesmärgid, riski tase, mida tuleb arvesse võtta portfelli valitseja poolses väärtpaberiporfelli valitsemise rakendamises, ja väärtpaberiporfelli valitsemise mis tahes konkreetsed piirangud.

Punktides a–e loetletud teave esitatakse piisava ajavaruga enne klientidele või potentsiaalsetele klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamist.

*Artikkel 48***Teave finantsinstrumentide kohta**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Investeerimisühingud esitavad klientidele või potentsiaalsetele klientidele aegsasti enne investeerimis- või kõrvalteenuste osutamist finantsinstrumentide laadi ja nendega seotud riskide üldise kirjelduse, võttes eelkõige arvesse seda, kas klient liigitub jae- või kutseliseks kliendiks või võrdseks vastaspooleks. See kirjeldus selgitab asjaomase konkreetset liiki instrumendi olemust, finantsinstrumendi toimimist ja tulemusi teistsugustel turutingimustel (sealhulgas nii positiivsetel kui ka negatiivsetel) ning konkreetset seda liiki instrumendiga seotud riske põhjalikkusega, mis on piisav võimaldamaks kliendil teha teadlikke investeerimisotsuseid.

2. Kui see on konkreetset liiki instrumendi ning kliendi liigi ja teadmiste taseme puhul asjakohane, hõlmab lõikes 1 osutatud riskide kirjeldus järgmist:

- a) asjaomast liiki finantsinstrumentidega seotud riskid, sealhulgas selgitus finantsvõimenduse ja selle mõju ning kogu investeeringu kaotamise riski kohta, sealhulgas emitendi maksejõuetuse või seonduvate sündmustega, nagu kohustuste ja nõudeõiguste teisendamisega seotud riskid;
- b) asjaomaste instrumentide hinna volatiilsus ning võimalikud piirangud, mis on seotud juurdepääsetaval asjaomaste instrumentide turul;
- c) teave kapitali väljavõtmise takistuste või piirangute kohta, näiteks mis võivad esineda mittelikviidsete finantsinstrumentide või kindlaksmääratud investeerimistähtajaga finantsinstrumentide korral, sealhulgas näited võimalike väljumismeetodite ja väljumise tagajärgede kohta, võimalikud piirangud ja hinnanguline tähtaeg finantsinstrumendi müügiks enne seda liiki finantsinstrumentidega tehtava tehingu esialgsete kulude hüvitamist;

▼B

- d) asjaolu, et asjaomaste instrumentidega tehingute tegemisel võivad investori jaoks lisaks instrumentide soetamise kulule lisanduda rahalised kohustused ja muud täiendavad kohustused, sealhulgas tingimuslikud kohustused;
- e) mis tahes tagatisenõuded või samalaadsed kohustused, mida kohaldatakse asjaomast liiki instrumentide suhtes.

3. Kui investeerimisühing esitab jaekliendile või potentsiaalsele jaekliendile teavet finantsinstrumendi kohta, mida parasjagu avalikkusele pakutakse, ja selle pakkumisega seoses on avaldatud prospekt vastavalt direktiivile 2003/71/EÜ, teavitab kõnealune ühing aegsasti enne investeerimis- või kõrvalteenuse osutamist klientidele või potentsiaalsetele klientidele neid sellest, kus kõnealune prospekt on avalikkusele kättesaadav.

4. Kui finantsinstrument koosneb kahest või enamast erinevast finantsinstrumendist või -teenusest, esitab investeerimisühing asjakohase kirjelduse finantsinstrumendi õigusliku laadi, selle instrumendi komponentide ja selle kohta, kuidas nende omavahelised mõjud investeringu riske mõjutavad.

5. Finantsinstrumentide korral, mis hõlmavad tagatist või kapitalikaitset, esitab investeerimisühing kliendile või potentsiaalsele kliendile teavet selle tagatise või kapitalikaitse ulatuse ja laadi kohta. Kui tagatise annab kolmas isik, peab tagatise kohta esitatav teave sisaldama piisavalt üksikasjalikke andmeid garandi ja tagatise kohta, et kliendil või potentsiaalsel kliendil oleks võimalik tagatist õiglaselt hinnata.

*Artikkel 49***Kliendi finantsinstrumentide või kliendi vahendite kaitsmisega seotud teave**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Finantsinstrumente või klientidele kuuluvaid vahendeid hoidvad investeerimisühingud esitavad neile klientidele või potentsiaalsetele klientidele sellise lõigetes 2–7 täpsustatud teabe, nagu on asjakohane.

2. Investeerimisühing teavitab klienti või potentsiaalset klienti sellest, kui kõnealuse kliendi finantsinstrumente või vahendeid võib investeerimisühingu nimel hoida kolmas isik, ja investeerimisühingu riigi õiguse kohasest vastutusest selle kolmanda isiku mis tahes tegude või tegematajätmistest eest ning sellest, mis tagajärjed kõnealuse kolmanda isiku maksejõuetusega kliendi jaoks kaasnevad.

3. Kui kliendi või potentsiaalse kliendi finantsinstrumente võib kolmas isik hoida esindajakontol (kui see on riigi õigusega lubatud), teavitab investeerimisühing klienti sellest asjaolust ja esitab talle selgesõnalise hoiatuse sellest tulenevate riskide kohta.

▼B

4. Kui riigi õiguse kohaselt ei ole võimalik kolmanda isiku juures hoitavaid kliendi finantsinstrumente eristada kõnealusele kolmandale isikule või investeerimisühingule kuuluvatest finantsinstrumentidest, teavitab investeerimisühing klienti või potentsiaalset klienti sellest ja esitab talle selgesõnalise hoiatuse sellest tulenevate riskide kohta.

5. Investeerimisühing teavitab klienti või potentsiaalset klienti sellest, kui kontode suhtes, millel kõnealuse kliendi finantsinstrumente või vahendeid hoitakse, kohaldatakse või hakatakse edaspidi kohaldama muu jurisdiktsiooni õigust kui liikmesriigi oma, ja märgib, et kliendi või potentsiaalse kliendi kõnealuste finantsinstrumentide või vahenditega seonduvad õigused võivad seetõttu olla erinevad.

6. Investeerimisühing teavitab klienti kõigist väärtpaberitega seotud õigustest, mis ühingul on või võivad olla kliendi finantsinstrumentide või vahenditega seoses, ja nende tingimustest, ning kõnealuste finantsinstrumentide või vahenditega seonduvatest tasaarveldamise õigustest. Vajaduse korral teavitab investeerimisühing klienti ka asjaolust, et depositooriumil võivad olla kõnealuste instrumentide või varadega seoses väärtpaberitega seotud õigused või tasaarvestamise õigus.

7. Investeerimisühing peab enne lepingute sõlmimist väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguteks seoses finantsinstrumentidega, mida ta hoiab kliendi nimel, või enne selliste finantsinstrumentide muul viisil oma arvel või mõne teise kliendi arvel kasutamist esitama kliendile piisava ajavaruga enne kõnealuste finantsinstrumentide kasutamist püsival andmekandjal selge, täieliku ja täpse teabe, mis käsitleb kõnealuste finantsinstrumentide kasutamisega seonduvaid investeerimisühingu kohustusi ja vastutust, sealhulgas nende tagastamise tingimused, ja kaasnevaid riske.

*Artikkel 50***Teave kulude ja nendega seotud tasude kohta**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Klientidele kõikide kulude ja tasude kohta vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 4 teabe andmise eesmärgil täidavad investeerimisühingud lõigetes 2–10 sätestatud üksikasjalikke nõudeid.

Ilma et see piiraks direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikes 4 sätestatud kohustuste täitmist, on kutselistele klientidele investeerimisteenuseid osutavatel investeerimisühingutel õigus leppida nende klientidega kokku käesolevas artiklis sätestatud üksikasjalike nõuete piiratud kohaldamises. Investeerimisühingutel ei ole lubatud selliseid piiranguid kokku leppida, kui osutatakse investeerimise nõustamise või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuseid või kui osutatavast investeerimisteenusest olenevate sisalduvate asjaomased finantsinstrumendid tuletisinstrumenti.

Ilma et see piiraks direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikes 4 sätestatud kohustuste täitmist, on võrdsetele vastaspooltele investeerimisteenuseid osutavatel investeerimisühingutel õigus leppida kokku käesolevas artiklis sätestatud üksikasjalike nõuete piiratud kohaldamises, välja arvatud

▼B

juhul, kui osutatavast investeerimisteenusest olenemata hõlmavad asjaomased finantsinstrumentid tuletisinstrumenti ning võrdne vastaspool kavatseb neid oma klientidele pakkuda.

2. Klientidele kulude ja tasude kohta eelnevalt ja tagantjärele teabe avaldamiseks liidavad investeerimisühingud kokku järgmise:

- a) kõik kulud ja seonduvad tasud, mida võtavad investeerimisühing või teised isikud, kui klient on suunatud selliste teiste isikute juurde, kliendile osutatud investeerimisteenus(t)e ja/või kõrvalteenuste eest ning
- b) kõik kulud ja seonduvad tasud, mis on seotud finantsinstrumentide koostamise ja haldamisega.

Punktides a ja b osutatud kulud on loetletud käesoleva määruse II lisas. Punkti a kohaldamisel esitatakse investeerimisühingute poolt seoses kliendile osutatud investeerimisteenusega saadud kolmandate isikute maksed eraldi ning kogukulud ja -tasud liidetakse kokku ja esitatakse nii rahalise summana kui ka protsendina.

3. Kui mis tahes osa kogukuludest ja -tasudest makstakse välisvaluutas või kujutab endast välisvaluutas väljendatud summat, siis lisavad investeerimisühingud märke asjaomase valuuta ning kohaldatavate vahetuskursside ja konverteerimiskulude kohta. Investeerimisühingud teavitavad ka maksmise või muu täitmise korrast.

4. Seoses toote kulude ja tasude avaldamisega, mis ei ole hõlmatud eurofondide investorile esitatava põhiteabega, arvutavad ja avaldavad investeerimisühingud need kulud näiteks eurofondide fondivalitsejatega koostöös, et saada asjakohast teavet.

5. Kohustus esitada aegsasti ja eelnevalt kõik andmed finantsinstrumenti ning osutatud investeerimis- või kõrvalteenusega seotud kogukulude ja -tasude kohta kehtib investeerimisühingute suhtes järgmistes olukordades:

- a) kui investeerimisühing soovitab või turustab klientidele finantsinstrumente või
- b) kui investeerimisteenuseid osutav investeerimisühing peab esitama klientidele seoses asjaomaste finantsinstrumentidega vastavalt asjakohastele liidu õigusaktidele eurofondide investoritele esitatava põhiteabe või kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete põhiteabedokumendi.

▼B

6. Investeeringisühingud, mis ei soovita ega turusta kliendile finantsinstrumenti või ei ole kohustatud esitama kliendile investoritele esitatavat põhiteavet ega põhiteabedokumenti vastavalt asjakohastele liidu õigusaktidele, teavitavad oma kliente kõikidest investeeringu ja/või osutatud kõrvalteenusega seotud kuludest ja tasudest.

7. Kui kliendile osutab investeerimis- või kõrvalteenuseid rohkem kui üks investeerimisühing, esitab iga investeerimisühing teavet tema osutatud investeerimis- või kõrvalteenuste kulude kohta. Investeerimisühing, mis soovib või turustab oma klientidele teise ühingu osutatud teenuseid, liidab oma teenuste kulud ja tasud kokku teise ühingu osutatud teenuste kulude ja tasudega. Investeerimisühing võtab arvesse teiste ühingute poolt muude investeerimis- või kõrvalteenuste osutamise seotud kulusid ja tasusid, kui ta on suunanud kliendi nende teiste ühingute juurde.

8. Kulude ja tasude eelneval arvutamisel kasutavad investeerimisühingud eeldatavate kulude ja tasude alusena tegelikult ilmnunud kulusid. Kui tegelikud kulud ei ole kättesaadavad, koostab investeerimisühing nende kulude mõistlikud hinnangud. Investeerimisühingud vaatavad läbi eelnevad eeldused, mis põhinevad järgneval kogemusel, ning kohandavad vajaduse korral neid eeldusi.

9. Investeeringisühingud esitavad igal aastal tagantjärele teabe kõikide kulude ja tasude kohta, mis on seotud nii finantsinstrumenti/finantsinstrumentide kui ka investeerimis- ja kõrvalteenus(t)ega, kui nad on soovitanud või turustanud finantsinstrumenti/finantsinstrumente või esitanud kliendile põhiteabedokumendi / investorile esitatava põhiteabe seoses finantsinstrumenti/finantsinstrumentidega ning neil on või on olnud kliendiga jätkuv side aasta jooksul. See teave põhineb kantud kuludel ja esitatakse isikustatult.

Investeeringisühingud võivad otsustada esitada selle kokkuvõtliku teabe investeerimisteenuste ja finantsinstrumentide kulude ja tasude kohta koos klientidele esitatavate olemasolevate perioodiliste aruannetega.

10. Investeeringisühingud esitavad investeerimisteenuste osutamisel oma klientidele näited, mis viitavad kulude kumulatiivsele mõjule tootlusele. Need näited esitatakse nii eelnevalt kui ka tagantjärele. Investeeringisühingud tagavad, et näited vastavad järgmistele nõuetele:

a) näited kujutavad kogukulude ja -tasude mõju investeeringu tootlusele;

b) näited kujutavad eeldatavat kulude tõusu või kõikumist ning

▼B

c) näitele lisatakse näite kirjeldus.

*Artikkel 51***Kooskõlas direktiiviga 2009/65/EÜ ja määrusega (EL) nr 1286/2014 esitatav teave**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

Ühisinvesteeringusettevõtjate või kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeeringustoodete osakuid turustavad investeeringusühingud teavitavad oma kliente täiendavalt mis tahes muudest kuludest ja seonduvatest tasudest, mis on seotud tootega, mis ei pruugi olla esitatud eurofondide investoritele esitatavas põhiteabes või kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeeringustoodete põhiteabedokumendis, ning kulude ja tasude kohta, mis on seotud investeeringusteenuste osutamise seoses selle finantsinstrumendiga.

*2. JAGU****Investeeringusnõustamine****Artikkel 52***Investeeringusnõustamist käsitlev teave**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4)

1. Investeeringusühingud selgitavad selgel ja arusaadaval viisil, kas ja miks kvalifitseerub investeeringusnõustamine sõltumatuks või mittesõltumatuks, ning kohaldatavate piirangute laadi, sealhulgas sõltumatut investeeringusnõustamist pakkudes hüvede vastuvõtmise ja saamise keeldu.

Kui nõu pakutakse või antakse samale kliendile nii sõltumatult kui ka mittesõltumatult, selgitavad investeeringusühingud mõlema teenuse ulatust, et investorid mõistaksid nende erinevusi, ega esitle end kogu tegevuse puhul sõltumatu investeeringusnõustajana. Ühingud ei tõsta oma klientidega suheldes liigselt esile oma sõltumatuid investeeringusnõustamise teenuseid võrreldes mittesõltumatute investeeringusteenustega.

2. Sõltumatul või mittesõltumatul viisil investeeringusnõustamist pakuvad investeeringusühingud selgitavad kliendile nende finantsinstrumentide valikut, mida võib soovitada, sealhulgas investeeringusühingu suhet instrumentide emitentide või pakkujatega.

▼M4

3. Investeeringusühingud peavad kirjeldama järgmist:

- a) arvessevõetavate finantsinstrumentide liigid;
- b) finantsinstrumentide valik ja iga instrumendi liigi puhul analüüsitud pakkujad vastavalt teenuse ulatusele;
- c) kui see on asjakohane, finantsinstrumentide valikuprotsessis arvesse võetud jätkusuutlikkustegurid;
- d) sõltumatu nõustamise korral, kuidas osutatud teenus vastab sõltumatu investeeringusnõustamise tingimustele, ning tegurid, mida võetakse arvesse valikuprotsessis, mida investeeringusühing kasutab finantsinstrumentide soovitamiseks, sealhulgas finantsinstrumentide riskid, kulud ja keerukus.

▼B

4. Kui sõltumatut investeerimisinõustamist pakkuva investeerimisühingu hinnatud finantsinstrumentide valik hõlmab investeerimisühingu enda finantsinstrumente või finantsinstrumente, mille on emiteerinud või mida pakuvad investeerimisühinguga tihedaid seoseid või mis tahes muud lähedast õiguslikku või majanduslikku suhet omavad üksused, samuti muud emitendid või pakujad, mis ei ole ühendatud ega seotud, eristab investeerimisühing iga finantsinstrumendi liigi puhul temaga seoseid mitte omavate üksuste emiteeritud või pakutud finantsinstrumentide valikut.

5. Investeerimisühingud, mis pakuvad vastavalt artikli 54 lõikele 12 antud soovituste sobivuse perioodilist hindamist, avaldavad kõik järgmised andmed:

- a) sobivuse perioodilise hindamise sagedus ja ulatus ning vajaduse korral selle hinnangu käivitavad tingimused;
- b) ulatus, milles varem kogutud teavet tuleb uuesti hinnata ning
- c) ajakohastatud soovituse kliendile edastamise viis.

*Artikkel 53***Sõltumatu investeerimisinõustamine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõiked 4 ja 7)

1. Sõltumatut investeerimisinõustamist pakuvad investeerimisühingud määravad kindlaks ja rakendavad valikuprotsessi, et hinnata ja võrrelda turul kättesaadavate finantsinstrumentide piisavat valikut vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõike 7 punktile a. Valikuprotsess koosneb järgmistest elementidest:

- a) vaadeldavate finantsinstrumentide arv ja valik on sõltumatu investeerimisinõustaja pakutud investeerimisinõustamise teenuste ulatusega proportsionaalne;
- b) vaadeldavate finantsinstrumentide arv ja valik on turul kättesaadavaid finantsinstrumente piisavalt esindav;
- c) investeerimisühingu enda või temaga tihedalt seotud üksuste emiteeritud finantsinstrumentide kogus on proportsionaalne vaadeldavate finantsinstrumentide kogusummaga ning
- d) eri finantsinstrumentide valiku kriteeriumid hõlmavad kõiki asjakohaseid aspekte, nagu riskid, kulud ja keerukus ning investeerimisühingu klientide omadused, ning tagavad, et soovitada lubatud instrumentide valik ei ole kallutatud.

▼B

Kui selline võrdlus ei ole ärimudeli või osutatava teenuse asjaomase ulatuse tõttu võimalik, ei esitle investeerimisnõustamist pakkuv investeerimisühing end sõltumatuna.

2. Sõltumatut investeerimisnõustamist pakkuv investeerimisühing, mis keskendub finantsinstrumentide teatavatele kategooriatele või kindlale valikule, vastab järgmistele nõuetele:

- a) ühing turundab end viisil, mille eesmärk on leida üksnes selliseid kliente, kes eelistavad nende finantsinstrumentide kategooriaid või valikut;
- b) ühing nõuab, et kliendid osutaksid, et nad on huvitatud üksnes kindlasse finantsinstrumentide kategooriasse või valikusse investeerimisest ning
- c) enne teenuse osutamist tagab ühing, et tema teenus on iga uue kliendi puhul asjakohane selle alusel, et tema ärimudel sobib kliendi vajaduste ja eesmärkidega, ning finantsinstrumentide valik on kliendi jaoks sobiv. Kui see ei ole nii, siis ei osuta ühing kliendile seda teenust.

3. Nii sõltumatut kui ka mittesõltumatut investeerimisnõustamist pakkuv investeerimisühing täidab järgmisi kohustusi:

- a) investeerimisühing on aegsasti enne oma teenuste osutamist teavitanud oma kliente püsival andmekandjal sellest, kas nõustamine on sõltumatu või mittesõltumatu vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõike 4 punktile a ja asjaomastele rakendusmeetmetele;
- b) investeerimisühing on esitlenud end selliste teenuste puhul sõltumatuna, mille puhul ta pakub sõltumatut investeerimisnõustamist;
- c) investeerimisühingud kohaldavad piisavaid organisatsioonilisi nõudeid ja kontrolli, et tagada mõlemat liiki nõustamisteenuste ja nõustajate selge eraldatus teineteisest ning see, et kliente ei aeta tõenäoliselt segadusse neile pakutava nõustamise liigi suhtes ning et neile pakutava nõustamise liik on nende jaoks asjakohane. Investeerimisühing ei luba füüsilisel isikul pakkuda nii sõltumatut kui ka mittesõltumatut nõustamist.

▼B

3. JAGU

Sobivuse ja asjakohasuse hindamine*Artikkel 54***Sobivuse hindamine ja sobivuse aruanded**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 2)

1. Investeeringisühingud ei või tekitada mingit ebaselgust ega segadust oma protsessi jooksul kehtivate kohustuste suhtes, kui nad hindavad investeerimisteenuste või finantsinstrumentide sobivust vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõikele 2. Sobivuse hindamisel teavitab ühing kliente või potentsiaalseid kliente selgelt ja lihtsalt sellest, et sobivuse hindamise põhjus on võimaldada ühingul tegutseda kliendi parimates huvides.

Kui investeerimisnõustamist või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuseid osutatakse täielikult või osaliselt automaatse või poolautomaatse süsteemi kaudu, siis lasub sobivuse hindamise läbiviimise kohustus teenust osutaval investeerimisühingul ning isikliku soovitusel või kauplemisotsuse tegemisel elektroonilise süsteemi kasutamine seda ei vähenda.

2. Investeeringisühingud määravad kindlaks selle, millises ulatuses tuleb klientidelt teavet koguda, arvestades kõiki nendele klientidele osutatavate investeerimisnõustamise või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuste omadusi. Investeeringisühingud saavad klientidelt või potentsiaalsetelt klientidelt sellist teavet, mis on ühingule vajalik, et mõista kliendiga seonduvaid põhilisi asjaolusid ja omada osutatava teenuse laadi ja ulatust nõuetekohaselt arvesse võttes mõistlikku alust, et määrata kindlaks, kas konkreetne tehing, mida soovitatakse või mis sõlmitakse väärtpaberiportfelli valitsemise teenuse osutamise raames, vastab järgmistele kriteeriumidele:

▼M4

a) tehing vastab asjaomase kliendi investeerimiseesmärkidele, sealhulgas kliendi riskitaluvusele ja jätkusuutlikkuseelistustele;

▼B

b) klient suudab rahaliselt võtta tehinguga seonduvaid mis tahes investeerimisriske, mis on vastavuses tema investeerimiseesmärkidega;

c) kliendil on vajalikud kogemused ja teadmised, et mõista tehinguga või tema portfelli valitsemisega kaasnevaid riske.

3. Kutselisele kliendile investeerimisteenuse osutamisel on investeerimisühingul õigus eeldada, et kliendil on seoses nende toodete, tehingute ja teenustega, mille puhul ta on kutseliseks kliendiks liigitatud, lõike 2 punktis c nimetatud vajalik teadmiste ja kogemuste tase.

▼B

Kui investeerimisteenus seisneb direktiivi 2014/65/EL II lisa 1. jao kohases kutselisele kliendile investeerimisnõustamise pakkumises, on investeerimisühingul lõike 2 punkti b kohaldamisel õigus eeldada, et klient on võimeline võtma rahaliselt mis tahes seonduvaid investeerimismisriske, mis on kooskõlas asjaomase kliendi investeerimiseesmärki-dega.

4. Kliendi või potentsiaalse kliendi rahalist olukorda käsitlev teave hõlmab vajaduse korral teavet tema regulaarse sissetuleku allika ja suuruse, tema varade, sealhulgas likviidsete varade, investeeringute ja kinnisvara ning regulaarsete finantskohustuste kohta.

▼M4

5. Kliendi või potentsiaalse kliendi investeerimiseesmärke käsitlev teave hõlmab vajaduse korral teavet selle kohta, kui kaua klient soovib investeringut hoida, ning tema riskivõtmiseelistuste, riskitaluvuse, investeringu eesmärgi ja lisaks jätkusuutlikkuseelistuste kohta.

▼B

6. Kui klient on juriidiline isik või kahest või enamast füüsilisest isikust koosnev rühm, kus üht või enamat füüsilist isikut esindab teine füüsiline isik, kehtestab ja rakendab investeerimisühing poliitika selle kohta, kelle suhtes tuleks läbi viia sobivuse hindamine ning kuidas see hindamine praktikas toimub, sealhulgas kellelt tuleks koguda teavet teadmiste ja kogemuste, rahalise olukorra ja investeerimiseesmärkide kohta. Investeerimisühing koostab selle poliitika kohta dokumendi.

Kui füüsilist isikut esindab teine füüsiline isik või kui juriidilist isikut, kes on soovinud kutselise kliendina kohtlemist vastavalt direktiivi 2014/65/EL II lisa 2. jaole, tuleb vaadelda sobivuse hindamise eesmärgil, siis võetakse rahalise olukorra ja investeerimiseesmärkidena arvesse juriidilise isiku olukorda ja eesmärke või füüsilise isiku korral aluseks oleva kliendi ja mitte esindaja olukorda ja eesmärke. Teadmiste ja kogemustena võetakse arvesse füüsilise isiku esindaja või aluseks oleva kliendi nimel tehinguid tegema volitatud isiku teadmisi ja kogemusi.

7. Investeerimisühingud astuvad mõistlikke samme, et tagada oma klientide või potentsiaalsete klientide kohta kogutava teabe usaldusväärsus. See hõlmab järgmist, ent ei piirdu sellega:

- a) tagatakse, et kliendid on teadlikud täpse ja ajakohase teabe andmise olulisusest;
- b) tagatakse, et kõik töövahendid, nagu riskihindamisprofiilide koostamise vahendid või kliendi teadmiste ja kogemuste hindamise vahendid, mida kasutatakse sobivuse hindamise protsessis, on eesmärgipärased ja asjakohaselt kavandatud nende klientide puhul kasutamiseks, seejuures tehakse piirangud kindlaks ja neid leevendatakse aktiivselt sobivuse hindamise protsessi kaudu;

▼ B

- c) tagatakse, et protsessis kasutatud küsimused on klientide jaoks tõenäoliselt arusaadavad, kajastavad täpselt kliendi eesmäärke ja vajadusi ning sobivuse hindamiseks vajalikku teavet ning
- d) võetakse vajaduse korral meetmeid, et tagada klienditeabe järjepidevus, näiteks analüüsides seda, kas klientide antavas teabes on ilmselgeid ebatäpsusi.

Investeeringusühtlusi, millel on kliendiga pidev suhe, näiteks pakkudes pidevat nõustamist või väärtpaberiportfelli valitsemise teenust, omavad ja on võimelised tõendama asjakohast poliitikat ja menetlust, et omada asja- ja ajakohast teavet klientide kohta määral, mis on vajalik lõike 2 kohaste nõuete täitmiseks.

8. Kui investeeringusühtluse või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuse pakkumisel ei saa investeeringusühtlus kliendilt või potentsiaalselt kliendilt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõikes 2 nõutud teavet, ei soovita investeeringusühtlus sellele kliendile või potentsiaalsele kliendile investeeringusühtluseid ega finantsinstrumente.

▼ M4

9. Investeeringusühtlused rakendavad piisavat poliitikat ja korda (ning on võimelised seda tõendama), et tagada, et nad mõistavad nende klientidele valitud investeeringusühtluse ja finantsinstrumentide laadi, omadusi, sealhulgas kulusid ja riske, ning klientide jätkusuutlikkuseelistsusi ning et nad hindavad, võttes samal ajal arvesse kulusid ja keerukust, kas samaväärsed investeeringusühtlused või finantsinstrumentid võivad vastata nende kliendi profiilile.

10. Investeeringusühtluse või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuse pakkumisel ei anna investeeringusühtlus soovitusi ega otsustada kaubelda, kui ükski teenus või instrument ei ole kliendi jaoks sobiv.

Investeeringusühtlus ei soovita finantsinstrumente ega otsustada kaubelda selliste instrumentidega kui kliendi või potentsiaalse kliendi jätkusuutlikkuseelistsustele vastavate instrumentidega, kui need finantsinstrumentid nendele eelistustele ei vasta. Investeeringusühtlus selgitab oma kliendile või potentsiaalsele kliendile, mis põhjusel ta seda ei tee, ja dokumenteerib need põhjused.

Kui ükski finantsinstrument ei vasta kliendi või potentsiaalse kliendi jätkusuutlikkuseelistsustele ja klient otsustab oma jätkusuutlikkuseelistsusi kohandada, dokumenteerib investeeringusühtlus kliendi otsuse, sealhulgas kõnealuse otsuse põhjused.

▼ B

11. Pakkudes investeerimisnõustamist või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuseid, mis hõlmavad investeringute üleminekuid kas instrumendi müümise või ostmise kaudu või kasutades õigust teha olemasoleva instrumendiga seotud muudatus, koguvad investeerimisühingud kogu vajaliku teabe kliendi olemasolevate investeringute ja soovitatavate uute investeringute kohta ning analüüsivad ülemineku kulusid ja kasu, nii et nad on võimelised mõistlikult näitama, et vahetusest saadav kasu on kuludest suurem.

▼ M4

12. Investeerimisnõustamist pakkudes esitavad investeerimisühingud jaekliendile aruande, mis hõlmab pakutud nõustamise kokkuvõtet ning milles on selgitatud, kuidas on antud soovitus jaekliendile sobiv, sealhulgas seda, kuidas see vastab kliendi investeerimiseesmärkidele ja isiklikele asjaoludele seoses nõutava investeerimise tähtajaga, kliendi teadmistele ja kogemustele, kliendi suhtumisele riski, tema suutlikkusele kanda kahjumit ning tema jätkusuutlikkuseelustele.

▼ B

Investeerimisühingud juhivad klientide tähelepanu ja osutavad sobivuse aruande teabes sellele, kas soovitatud teenused või instrumendid võivad nõuda seda, et klient vajab oma korralduse korrapärast läbivaatamist.

Kui investeerimisühing osutab teenust, mis hõlmab korrapäraseid sobivuse hindamisi ja aruandeid, võivad esialgse teenuse kasutuselevõtule järgnevad aruanded hõlmata üksnes asjaomaste teenuste või instrumendite ja/või kliendi asjaolude muudatusi ning neis ei pruugi korrata kõiki esimese aruande üksikasju.

13. Korrapärast sobivuse hindamist pakkuvad investeerimisühingud peavad teenuse edendamise eesmärgil vaatama antud soovitude sobivuse üle vähemalt kord aastas. Selle hindamise sagedust suurendatakse olenevalt kliendi riskiprofiilist ja soovitatud finantsinstrumentide liigist.

▼ M4

Nõuded klientide või potentsiaalsete klientide jätkusuutlikkuseelustele vastamise kohta, kui need on asjakohased, ei muuda esimeses lõigus sätestatud tingimusi.

▼ B*Artikkel 55***Sobivuse ja asjakohasuse hindamisel rakendatavad sätted**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 2 ja artikli 25 lõige 3)

1. Investeerimisühingud tagavad, et teave kliendi või potentsiaalse kliendi teadmiste ja kogemuste kohta investeerimise valdkonnas hõlmab järgnevat sel määral, mil see on asjakohane kliendi olemuse, osutatava teenuse olemuse ja ulatuse, kavandatava toote või tehingu liigi ning nende keerukuse ja nendega kaasnevate riskide seisukohast:

a) nende teenuste, tehingute ja finantsinstrumentide liigid, mida klient tunneb;

▼B

b) kliendi finantsinstrumentidega tehtavate tehingute laad, maht ja sagedus ning ajavahemik, mille jooksul need on tehtud;

c) kliendi või potentsiaalse kliendi haridustase ja elukutse või asjakohane varasem elukutse.

2. Investeeringusühing ei tohi piirata kliendi või potentsiaalse kliendi poolt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõigetes 2 ja 3 nõutava teabe esitamist.

3. Investeeringusühingul on õigus tugineda oma klientide või potentsiaalsete klientide esitatavale teabele, välja arvatud juhul, kui ühing on teadlik või peaks olema teadlik sellest, et teave on ilmselgelt aegunud, ebatäpne või mittetäielik.

*Artikkel 56***Asjakohasuse hindamine ja seonduvad andmete säilitamise kohustused**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 3 ja artikli 25 lõige 5)

1. Investeeringusühingud peavad selle hindamisel, kas direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõikes 3 osutatud investeerimisteenus on kliendi jaoks asjakohane, tegema kindlaks, kas kliendil on vajalikud teadmised ja kogemused, et mõista pakutava või nõutava toote või investeerimisteenusega kaasnevat riski.

Investeeringusühingul on õigus eeldada, et kutselisel kliendil on vajalikud teadmised ja kogemused, mõistmaks nende konkreetsete investeerimisteenuste või tehingute või tehingu- või tooteliikidega kaasnevat riski, mille puhul ta on liigitatud kutseliseks kliendiks.

2. Investeeringusühingud säilitavad läbiviidud asjakohasuse hindamise andmed, mis hõlmavad järgmist:

a) asjakohasuse hindamise tulemus;

b) kõik kliendile antud hoiatused, kui investeerimisteenust või -toodet hinnati kliendi jaoks potentsiaalselt ebasobivaks; kas klient soovis tehingut hoiatusest hoolimata jätkata ning, vajaduse korral, kas ühing aktsepteeris kliendi soovi tehinguga jätkata;

c) kõik kliendile antud hoiatused, kui klient ei esitanud piisavaid andmeid, et ühing saaks asjakohasuse hindamise läbi viia; kas klient soovis tehingut sellest hoiatusest hoolimata jätkata ning, vajaduse korral, kas ühing aktsepteeris kliendi soovi tehinguga jätkata.

▼B*Artikkel 57***Lihtinstrumentidega seotud teenuste osutamine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 4)

Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõike 4 punktis a selgelt nimetatata finantsinstrumenti käsitletakse direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõike 4 punkti a alapunkti vi kohaldamisel lihtinstrumendina, kui see vastab järgmistele kriteeriumidele:

- a) see ei kuulu direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 44 alapunkti c ega I lisa C jao punktide 4–11 kohaldamisalasse;
- b) on olemas sagedased võimalused instrumendi võõrandamiseks, lunastamiseks või muul moel realiseerimiseks turuosalistele avalikult teadaolevate hindadega, mis on kas turuhinnad või hinnad, mille on kättesaadavaks teinud või valideerinud emitendist sõltumatud hindamissüsteemid;
- c) instrumendiga ei kaasne kliendi jaoks ühtegi tegelikku ega võimalikku rahalist kohustust, mis ületab instrumendi soetamise kulu;
- d) see ei sisalda klauslit, tingimust ega käivitavat asjaolu, mis võib olulisel määral muuta investeeringu laadi või riski või väljamakseprofiili, näiteks investeeringud, mis sisaldavad õigust instrument teistsuguseks investeeringuks konverteerida;
- e) see ei hõlma otseseid või kaudseid väljumistasusid, mis muudavad investeeringu mittelikviidseks, isegi kui on olemas tehniliselt sagedased võimalused see võõrandada, lunastada või muul viisil realiseerida;
- f) instrumendi omaduste kohta on avalikult kättesaadav piisavalt põhjalik teave, millest keskmine jaeklient tõenäoliselt kergesti aru saab ja mis võimaldab tal teha kõnealuse instrumendiga tehingu sõlmimise kohta põhjendatud otsuse.

*Artikkel 58***Jae- ja kutselise kliendi lepingud**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 1 ja artikli 25 lõige 5)

Investeeringusühingud, kes osutavad direktiivi 2014/65/EL I lisa B jao punktis 1 osutatud investeeringu- või kõrvalteenust kliendile esmakordselt pärast käesoleva määruse jõustumist, sõlmivad kliendiga paberil või muul püsival andmekandjal kirjaliku põhilepingu, milles esitatakse ühingu ja kliendi olulised õigused ja kohustused. Investeeringusühingud pakuvad investeeringusühingud täidavad seda kohustust üksnes siis, kui viiakse läbi soovitatud finantsinstrumentide või -teenuste sobivuse perioodiline hindamine.

▼B

Kirjalikus lepingus sätestatakse poolte põhilised õigused ja kohustused ning see sisaldab järgmist:

- a) pakutavate teenuste kirjeldus ning, kui see on asjakohane, siis investeerimisnõustamise laad ja ulatus;
- b) väärtpaperiportfelli valitsemise teenuste korral nende finantsinstrumentide liigid, mida võib osta ja müüa, ning nende tehingute liigid, mida võib kliendi nimel teha, samuti keelatud instrumendid või tehingud ning
- c) direktiivi 2014/65/EL I lisa B jao punktis 1 märgitud osutatavate teenuste põhiomaduste kirjeldus, sealhulgas vajaduse korral ühingu roll seoses kliendi instrumentidega seotud korporatiivsündmustega ning tingimused, mille alusel kliendi väärtpabereid hõlmavad väärtpaperite rahastamise tehingud toovad kliendile tulu.

*4. JAGU**Klientidele esitatavad aruanded**Artikkel 59***Korralduste täitmisega seonduv aruandekohustus (välja arvatud väärtpaperiportfelli valitsemise korralduste puhul)**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 6)

1. Kui investeerimisühingud on täitnud kliendi nimel korralduse (välja arvatud väärtpaperiportfelli valitsemise korralduse), võtavad nad kõnealuse korraldusega seoses järgmised meetmed:

- a) esitavad viivitamata kliendile püsival andmekandjal olulise teabe kõnealuse korralduse täitmise kohta;
- b) saadavad kliendile püsival andmekandjal teatise, milles kinnitatakse korralduse täitmist, niipea kui võimalik, kuid hiljemalt esimesel tööpäeval pärast korralduse täitmist või kui investeerimisühing saab kinnituse kolmandalt isikult, siis hiljemalt esimesel tööpäeval pärast kinnituse saamist kolmandalt isikult.

Punkti b ei kohaldata, kui kinnitus sisaldaks sama teavet, mis kinnitus, mille teine isik viivitamatult kliendile saatma peab.

▼ B

Punkte a ja b ei kohaldata, kui klientide nimel täidetud korraldused seonduvad võlakirjadega, millega finantseeritakse nimetatud klientidega sõlmitavaid hüpoteegiga laenulepinguid; sel juhul esitatakse tehinguaruanne samaaegselt hüpoteegiga laenulepingu konsolideeritud tingimustest teavitamisega, kuid hiljemalt ühe kuu jooksul pärast korralduse täitmist.

2. Lisaks lõikes 1 sätestatud nõuetele esitavad investeerimisühingud kliendile taotluse korral teabe tema korralduse staatuse kohta.

3. Klientide korralduste puhul, mis seonduvad ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate aktsiate või osakutega ja mida täidetakse perioodiliselt, võtavad investeerimisühingud kas lõike 1 punktis b osutatud meetme või esitavad kliendile vähemalt kord kuue kuu jooksul lõikes 4 loetletud, kõnealuste tehingutega seonduva teabe.

4. Lõike 1 punktis b osutatud teatis hõlmab järgnevast teabest seda, mis on asjaomasel juhul kohaldatav, järgides vajaduse korral vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artiklile 26 vastu võetud regulatiivseid tehnilisi standardeid aruandekohustuste kohta:

- a) aruannet esitava ühingu tunnusandmed;
- b) kliendi nimi või muu tähis;
- c) kauplemispäev;
- d) kauplemisaeg;
- e) korralduse liik;
- f) koha tunnusandmed;
- g) instrumendi tunnusandmed;
- h) ostu- või müügiindikaator;
- i) muu korralduse kui ostu- või müügikorralduse puhul korralduse laad;
- j) kogus;
- k) ühikuhind;
- l) kogumaksumus;

▼B

- m) tasumisele kuuluvate vahendustasude ja kulude kogusumma ja kliendi taotlusel nende jaotumine punktthaaval ning vajaduse korral hinnalisandi või -alandi summa, mis on kehtestatud siis, kui investeerimisühing täitis tehingu oma arvel tegutsedes ja investeerimisühingul on kliendi ees parima täitmise kohustus;
- n) vahetuskurss, mis saadakse siis, kui tehing hõlmab valuuta ümberarvestamist;
- o) kliendi kohustused seoses tehingu arveldamisega, sealhulgas maksetähtaeg või üleandmise tähtaeg ning asjakohased konto andmed juhul, kui klienti ei ole kõnealustest andmetest ja kohustustest varem teavitatud;
- p) kui kliendi vastaspool on investeerimisühing ise, mõni isik grupis, kuhu investeerimisühing kuulub, või mõni teine investeerimisühingu klient, peab sellest teavitama juhul, kui korraldust ei täidetud anonüümset kauplemist võimaldava kauplemissüsteemi vahendusel.

Kui punkti k kohaldamisel täidetakse korraldus seeriaste kaupa, võib investeerimisühing esitada kliendile teabe kas iga seeria hinna kohta või keskmise hinna. Keskmise hinna esitamisel esitab investeerimisühing kliendile taotluse korral teabe iga seeria hinna kohta.

5. Investeerimisühing võib esitada kliendile lõikes 4 osutatud teabe standardkoodide kasutades, kui ta lisab ka kasutatud koodide tähendused.

*Artikkel 60***Väärtpapieriportfelli valitsemisega seotud aruandekohustus**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 6)

1. Klientidele portfelliavalitsemise teenust osutavad investeerimisühingud peavad igale sellisele kliendile esitama püsival andmekandjal perioodilise aruande kõnealuse kliendi nimel tehtud väärtpapieriportfelli valitsemise toimingute kohta, välja arvatud juhul, kui sellise aruande esitab mõni muu isik.

2. Lõikes 1 nõutavas perioodilises aruandes esitatakse õiglane ja tasakaalustatud ülevaade tehtud toimingutest ja portfelli tootlusest aruandeperioodi jooksul ning see sisaldab vajaduse korral järgmist teavet:

- a) investeerimisühingu nimi;
- b) kliendi konto nimi või muu tähis;

▼B

- c) portfelli koosseis ja väärtus, sealhulgas andmed iga hoitava finantsinstrumendi kohta, selle turuväärtus või kui turuväärtus ei ole teada, siis õiglane väärtus, sularahasaldo aruandeperioodi alguses ja lõpus ning portfelli tootlus aruandeperioodil;
- d) aruandeperioodi jooksul makstud tasude ja kantud kulude kogusumma, tuues vähemalt haldustasude kogusumma ja täitmisega seotud kulude kogusumma välja punktthaaval ja lisades vajaduse korral kinnituse selle kohta, et taotluse korral esitatakse jaotumine üksikasjalikumalt;
- e) aruandeperioodi tootluse võrdlus investeerimisühingu ja kliendi vahel kokkulepitud investeeringu tootluse võrdlusalusega (selle olemasolul);
- f) dividendide, intresside ja kliendi portfelliga seoses aruandeperioodil saadud muude maksete kogusumma;
- g) teave muu korporatiivse tegevuse kohta, millest tulenevad õigused seoses portfellis hoitavate finantsinstrumentidega;
- h) vajaduse korral artikli 59 lõike 4 punktides c–l osutatud teave iga aruandeperioodil tehtud tehingu kohta, välja arvatud juhul, kui klient soovib tehtud tehingute kohta teavet saada iga tehingu kaupa eraldi; viimasel juhul kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 4.

3. Lõikes 1 osutatud perioodiline aruanne esitatakse iga kolme kuu tagant, välja arvatud järgmistel juhtudel:

- a) kui investeerimisühing pakub oma klientidele juurdepääsu veebipõhisele süsteemile, mis kvalifitseerub püsiva andmekandjana, milles pääseb ligi kliendi portfelli ajakohastele hinnangutele ja kust klient leiab kergesti artikli 63 lõikega 2 nõutavat teavet ning ühingul on tõendid, et klient on vaadanud oma portfelli hinnangut vähemalt kord asjaomase kvartali jooksul;
- b) juhtudel, mil kohaldatakse lõiget 4, tuleb perioodiline aruanne esitada vähemalt iga 12 kuu tagant;
- c) kui investeerimisühingu ja kliendi vahelise portfelligalitseamise teenuse osutamise lepinguga on lubatud finantsvõimendusega portfelli, tuleb perioodiline aruanne esitada vähemalt kord kuus.

Punktis b sätestatud erandit ei kohaldata aga finantsinstrumentidega tehtavate selliste tehingute puhul, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 44 alapunkti c või I lisa C jao ükskõik millist punkti punktidest 4–11.

▼B

4. Investeeringisühtingud esitavad juhul, kui klient soovib tehtud tehingute kohta teavet saada iga tehingu kaupa eraldi, pärast seda, kui portfellihaldur on tehingu teinud, kliendile viivitamata püsival andmekandjal olulise teabe tehingu kohta.

Investeeringisühing saadab kliendile tehingu toimumist kinnitava teatise, milles on esitatud artikli 59 lõikes 4 osutatud teave, hiljemalt esimesel tööpäeval pärast tehingu toimumist või kui investeeringisühing saab kinnituse kolmandalt isikult, siis hiljemalt esimesel tööpäeval pärast kinnituse saamist kolmandalt isikult.

Teist lõiku ei kohaldata, kui kinnitus sisaldaks sama teavet, mis kinnitus, mille mõni teine isik viivitamata kliendile saatma peab.

*Artikkel 61***Võrdsete vastaspooltega seotud aruandekohustus**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4 ja artikli 25 lõige 6)

Kohaldatakse jae- ja kutseliste klientide aruannete suhtes kohaldatavaid nõudeid vastavalt artiklitele 49 ja 59, välja arvatud juhul, kui investeeringisühingud sõlmivad võrdsete vastaspooltega lepingud, et määrata kindlaks aruandluse sisu ja tähtajad.

*Artikkel 62***Täiendav aruandekohustus väärtpaberiportfelli valitsemise või tingimuslike kohustustega tehingute korral**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 6)

1. Väärtpaberiportfelli valitsemise teenust osutavad investeeringisühingud teavitavad klienti juhul, kui portfelli koguväärtus langeb iga aruandlusperioodi alguses tehtud hinnangu kohaselt 10 % ja seejärel 10 % kaupa, hiljemalt selle tööpäeva lõpuks, mil künnis ületatakse, või kui künnis ületatakse puhkepäeval, siis sellele järgneva tööpäeva lõpuks.

2. Investeeringisühingud, kes hoiavad jaekliendi kontot, mis hõlmab finantsvõimendusega finantsinstrumente või tingimuslike kohustustega tehinguid, teavitavad klienti, kui iga instrumendi esialgne väärtus langeb 10 % ja seejärel 10 % kaupa. Selle lõike kohane aruandlus peab olema instrumendipõhine, kui kliendiga ei ole teisiti kokku lepitud, ning toimuma hiljemalt selle tööpäeva lõpus, mil künnis ületatakse, või kui künnis ületatakse puhkepäeval, siis sellele järgneva tööpäeva lõpus.

Artikkel 63

Aruanded kliendi finantsinstrumentide või kliendi vahendite kohta

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 6)

1. Kliendi finantsinstrumente või kliendi vahendeid hoidvad investeerimisühingud saavad vähemalt kord kvartalis igale kliendile, kelle finantsinstrumente või vahendeid nad hoiavad, kõnealuste finantsinstrumentide või vahendite kohta püsival andmekandjal aruande, välja arvatud juhul, kui selline aruanne on juba esitatud mõnes perioodilises aruandes. Kliendi nõudel esitavad ühingud ärikuludele vastava tasu eest sellise aruande sagedamini.

Esimest lõiku ei kohaldata krediidasutuse suhtes, kellele on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/12/EÜ ⁽¹⁾ antud tegevusluba seoses krediidasutuses hoitavate hoiustega kõnealuse direktiivi tähenduses.

2. Lõikes 1 osutatud kliendi varasid käsitlevas aruandes on esitatud järgmine teave:

- a) andmed kliendi kõigi finantsinstrumentide ja vahendite kohta, mida investeerimisühing aruandeperioodi lõpu seisuga hoiab;
- b) mil määral on kliendi finantsinstrumente või kliendi vahendeid kasutatud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutes;
- c) mil määral on klient väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutes osalemisest kasu saanud ja milline on kasu saamise alus;
- d) selge viide varadele või vahenditele, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2014/65/EL ja selle rakendusmeetmete eeskirju ning mille suhtes neid ei kohaldata, näiteks varad või vahendid, mille suhtes kohaldatakse omandiõiguse ülemineku tagatislepingut;
- e) selge viide sellele, milliseid varasid mõjutavad nende omandiõiguse seisundiga seotud erijooned, näiteks tagatisega seotud huvi;
- f) aruandega hõlmatud finantsinstrumentide turuväärtus või, kui turuväärtus ei ole kättesaadav, siis hinnanguline väärtus koos selge viitega asjaolule, et turuhinna puudumine näitab tõenäoliselt likviidsuse puudumist. Hinnangulist väärtust hindab ühing oma parimate võimete kohaselt.

Juhul kui kliendi portfelli kuulub tulu ühelt või enamalt arveldamata tehingult, võib punktis a osutatud teave põhineda kas tehingu kuupäeval või arveldamise kuupäeval, tingimusel et kogu selline teave on aruandes esitatud samadel ühtsetel alustel.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiiv 2000/12/EÜ krediidasutuste asutamise ja tegevuse kohta (EÜT L 126, 26.5.2000, lk 1).

▼B

Lõikes 1 osutatud kliendi varade perioodilist aruannet ei esitata, kui investeerimisühing pakub oma klientidele juurdepääsu veebipõhisele süsteemile, mis kvalifitseerub püsiva andmekandjana, milles pääseb kergesti ligi kliendi finantsinstrumentide või vahendite ajakohastele aruannetele ning ühingul on tõendid, et klient on vaadanud seda aruannet vähemalt kord asjaomase kvartali jooksul.

3. Investeerimisühingud, kes hoiavad kliendi finantsinstrumente või kliendi vahendeid ja kes osutavad kliendile portfelliavalitsemise teenust, võivad esitada lõikes 1 osutatud aruande kliendi varade kohta perioodilise aruande raames, mille nad esitavad kliendile vastavalt artikli 60 lõikele 1.

5. JAGU

Parimal viisil täitmine*Artikkel 64***Parimal viisil täitmise kriteeriumid**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõige 1 ja artikli 24 lõige 1)

1. Kliendi korraldusi täites võtavad investeerimisühingud direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõikes 1 osutatud tegurite suhtelise tähtsuse määramisel arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) klienti iseloomustavad andmed, sealhulgas tema liigitamine kas jae- või kutseliseks kliendiks;
- b) kliendi korraldust iseloomustavad andmed, sealhulgas juhul, kui korraldus hõlmab väärtpaperite kaudu finantseerimise tehingut;
- c) neid finantsinstrumente iseloomustavad andmed, mille suhtes korraldus on esitatud;
- d) neid täitmiskohti iseloomustavad andmed, kuhu võib korralduse suunata.

Käesoleva artikli ja artiklite 65 ja 66 kohaldamisel hõlmab „täitmiskoht“ reguleeritud turgu, mitmepoolset kauplemissüsteemi, organiseeritud kauplemissüsteemi, kliendi korralduste süsteemset täitjat, turutegijat, muud likviidsuse tagajat või üksust, kes täidab kolmandas riigis mõnega eespool nimetatutest sarnaseid ülesandeid.

2. Investeerimisühing täidab direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõikes 1 sätestatud kohustust võtta kõik piisavad meetmed, et saavutada kliendi jaoks parim võimalik tulemus, sel määral, mil ta täidab korraldust või selle konkreetset osa, järgides konkreetseid juhiseid, mille klient on talle korralduse või selle konkreetse osa kohta andnud.

3. Investeerimisühingud ei struktureeri oma vahendustasusid ega nõua nende tasumist sellisel viisil, mis põhjustaks täitmiskohtade vahel ebaõiglast diskrimineerimist.

▼B

4. Kui täidetakse korraldusi või tehakse otsus, et tegeleda börsiväliselt kaubeldavate toodetega, sealhulgas eriotstarbeliste toodetega, kontrollib investeerimisühing kliendile pakutava hinna õiglust, kogudes selle toote hinna hindamisel kasutatud turuandmeid ja võrreldes võimaluse korral sarnaste või võrreldavate toodetega.

Artikkel 65

Väärtpaberiportfelli valitsemise ning korralduste vastuvõtmise ja edastamisega tegelevate investeerimisühingute kohustus tegutseda kooskõlas kliendi parimate huvidega

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 1 ja artikli 24 lõige 4)

1. Investeerimisühingud täidavad väärtpaberiportfelli valitsemise teenuse osutamisel direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikes 1 sätestatud kohustust tegutseda korralduste teistele üksustele täitmiseks andmisel, mis tuleneb investeerimisühingu otsusest teha finantsinstrumentidega tehing kliendi nimel, kooskõlas kliendi parimate huvidega.

2. Investeerimisühingud täidavad korralduste vastuvõtmise ja edastamise teenuse osutamisel direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikes 1 sätestatud kohustust tegutseda kliendi korralduste teistele üksustele täitmiseks edastamisel kooskõlas kliendi parimate huvidega.

3. Lõike 1 või 2 täitmiseks järgivad investeerimisühingud käesoleva artikli lõikeid 4–7 ja artikli 64 lõiget 4.

4. Investeerimisühingud võtavad kõik piisavad meetmed, et saavutada oma klientide jaoks parim võimalik tulemus, võttes arvesse direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõikes 1 osutatud tegureid. Kõnealuste tegurite suhteline tähtsus määratakse direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõikes 1 sätestatud kriteeriumide põhjal ja jaeklientide puhul artikli 27 lõikes 1 nimetatud nõude põhjal.

Investeerimisühing täidab oma lõike 1 või 2 kohaseid kohustusi ja temalt ei nõuta käesolevas lõikes nimetatud meetmete võtmist sel määral, mil ta järgib korralduse teisele üksusele täitmiseks andmisel või täitmiseks edastamisel kliendilt saadud konkreetseid juhiseid.

5. Investeerimisühingud kehtestavad ja rakendavad poliitika, mis võimaldab neil lõikes 4 sätestatud kohustust täita. Poliitikas määratletakse iga instrumendi liigi puhul üksused, kellele korraldused täitmiseks antakse või kellele investeerimisühing korraldused täitmiseks edastab. Määratletud üksustel on täitmise kord, mis võimaldab investeerimisühingul korralduste nimetatud üksusele täitmiseks andmisel või täitmiseks edastamisel täita käesoleva artikli kohaseid kohustusi.

▼B

6. Investeeringisühingud esitavad oma klientidele teabe artikli 66 lõike 5 ja lõigete 2–9 kohaselt kehtestatud poliitika kohta. Investeeringisühingud esitavad klientidele asjakohase teabe ühingu ning tema teenuste ja täitmiseks valitud üksuste kohta. Eelkõige juhul, kui investeeringisühing valib täitmisteenuste osutamiseks teised ühingud, teeb ja avaldab ta igal aastal kokkuvõtte finantsinstrumendi liikide kaupa kauplemismahu seisukohast viie peamise täitmiskoha kohta, kus ta eelnenud aastal edastas või esitas täitmiseks kliendi korraldusi, ja saavutatud täitmise kvaliteedi kohta. Teave on kooskõlas teabega, mida avaldatakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõike 10 punkti b alusel välja töötatud tehnilistele standarditele.

Kliendi põhjendatud taotlusel esitavad investeeringisühingud oma klientidele või potentsiaalsetele klientidele teavet üksuste kohta, kellele korraldusi täitmiseks edastatakse või esitatakse.

7. Investeeringisühingud jälgivad regulaarselt lõike 5 kohaselt kehtestatud poliitika ja eelkõige kõnealuses poliitikas määratletud üksuste täitmispoliitika tõhusust ning vajaduse korral kõrvaldavad puudused.

Investeeringisühingud vaatavad poliitika ja korra vähemalt kord aastas läbi. Samuti vaadatakse poliitika läbi iga kord, kui leiab aset oluline muutus, mis kahjustab ühingu suutlikkust saavutada oma klientide jaoks parim võimalik tulemus.

Investeeringisühingud hindavad, kas on toimunud oluline muutus, ja kaaluvad selliste täitmiskohtade või üksuste muutmist, mida nad usaldavad suurel määral üldise parimal viisil täitmise nõude täitmisel.

Oluline muutus on märkimisväärne sündmus, mis võib mõjutada parimal viisil täitmise parameetreid, nagu kulu, hind, kiirus, täitmise ja arveldamise tõenäosus, maht, laad või muud korralduse täitmisega seotud kaalutlused.

8. Käesolevat artiklit ei kohaldata, kui väärtpaberiportfelli valitsemise või korralduste vastuvõtmise ja edastamise teenust osutav investeeringisühing täidab ka saadud korraldusi või otsuseid kaubelda oma kliendi portfelli nimel. Sel juhul kohaldatakse direktiivi 2014/65/EL artiklit 27.

*Artikkel 66***Täitmispoliitika**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõiked 5 ja 7)

1. Investeeringisühingud vaatavad vähemalt igal aastal läbi direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõike 4 kohaselt kehtestatud täitmispoliitika ja oma korralduste täitmise korra.

▼B

Kõnealune läbivaatamine viiakse läbi ka iga kord, kui leiab aset artikli 65 lõikes 7 määratletud oluline muutus, mis kahjustab ühingu suutlikkust saavutada oma klientide korralduste täitmisel enda täitmispoliitikaga ettenähtud täitmiskohti kasutades jätkuvalt parimaid võimalikke tulemusi. Investeerimisühing hindab, kas on toimunud oluline muutus, ja kaalub parimal viisil täitmise tegurite suhtelise tähtsuse muutmist üldisele parimal viisil täitmise nõudele vastamisel.

2. Täitmispoliitikat käsitlevat teavet kohandatakse sõltuvalt finantsinstrumendi klassist ja osutatava teenuse liigist ning see hõlmab lõigetes 3–9 esitatud teavet.

3. Investeerimisühingud esitavad klientidele oma täitmispoliitika kohta piisava ajavaruga enne teenuse osutamist järgmised andmed:

- a) suhteline tähtsus, mida investeerimisühing vastavalt artikli 59 lõikes 1 esitatud kriteeriumidele omistab direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõikes 1 osutatud teguritele, või protsess, millega ühing määrab kõnealuste tegurite suhtelise tähtsuse;
- b) loetelu täitmiskohtadest, millele ühing olulisel määral tugineb, täites oma kohustust võtta kõik mõistlikud meetmed, et saavutada klientide korralduste täitmisel püsivalt parimaid võimalikke tulemusi, määratledes selle, milliseid täitmiskohti iga finantsinstrumentide klassi, jaeklientide korralduste, kutseliste klientide korralduste ja väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute jaoks kasutatakse;
- c) täitmiskoha valikul kasutatavate tegurite loetelu, sealhulgas kvalitatiivsed tegurid, nagu kliirimiskorrad, kauplemispiirangud, kavandatud meetmed või muud asjakohased kaalutlused, ning iga teguri suhteline tähtsus. Täitmiseks täitmiskoha valimisel kasutatud tegureid käsitlev teave on kooskõlas kontrolliga, mida ühing viib läbi, et tõendada klientidele järjepideva parimal viisil täitmise saavutamist, vaadates üle, kas täitmispoliitika ja korralduste täitmise kord on piisavad;
- d) kuidas võetakse selliseid täitmise tegureid nagu hind, kulud, täitmise tõenäosus ja muud asjakohased tegurid arvesse kõikide piisavate meetmete osana, et saavutada kliendi jaoks parim võimalik tulemus;
- e) vajaduse korral teave, et ühing täidab korraldusi väljaspool kauplemiskohta, tagajärjed, näiteks väljaspool kauplemiskohta täitmisest tulenev vastaspoole risk, ning kliendi taotlusel täiendav teave selle täitmisevahendi tagajärgede kohta;

▼B

- f) selge ja silmatorkav hoiatus selle kohta, et kliendilt saadud mis tahes konkreetsed juhised võivad takistada ühingul kõnealustes juhistes käsitletu suhtes võtmast meetmeid, mille ta oma täitmispoliitika raames on kõnealuste korralduste täitmisel parima võimaliku tulemuse saavutamiseks välja töötanud ja rakendanud;
- g) täitmiskohtade valikuprotsessi kokkuvõte, kasutatud täitmisstrateegiad, täitmise saavutatud kvaliteedi analüüsimisel kasutatavad menetlused ja protsess ning see, kuidas ühing jälgib ja kontrollib, et saavutati klientide jaoks parimad võimalikud tulemused.

Kõnealune teave esitatakse püsival andmekandjal või veebisaidil (kui seda ei käsitleta püsiva andmekandjana), tingimusel et täidetud on artikli 3 lõikes 2 täpsustatud tingimused.

4. Kui investeerimisühing kohaldab sõltuvalt täitmiskohast erinevaid tasusid, selgitab ühing neid erinevusi piisava üksikasjalikkusega, et võimaldada kliendil mõista ühe täitmiskoha valimise eeliseid ja puuduseid.

5. Kui investeerimisühing kutsub kliente valima täitmiskoht, siis esitatakse õiglane, selge ja mitteeksitav teave, et ära hoida olukord, kus klient eelistab üht täitmiskohta teisele üksnes ühingu kohaldatava hinnapoliitika põhjal.

6. Investeerimisühingud saavad üksnes kolmandate isikute makseid, mis vastavad direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõike 9 nõuetele ja teavitavad kliente hüvedest, mida ühing võib täitmiskohalt saada. Teabes täpsustatakse investeerimisühingu poolt kõikidelt tehingu vastaspooltelt võetavad tasud ning kui tasud on kliendist sõltuvalt erinevad, siis osutatakse teabes võimalikele maksimumtasudele või tasude vahemikele.

7. Kui investeerimisühing võtab tasu rohkem kui ühelt tehinguosaliselt vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 9 ja selle rakendusmeetetele, teavitab ühing oma kliente ühingu saadud rahaliste või mitterahaliste hüvede väärtusest.

8. Kui klient esitab investeerimisühingule mõistlikke ja proportsionaalseid teabepäringuid tema poliitika ja korra ning nende läbivaatamise kohta, vastab investeerimisühing selgelt ja mõistliku aja jooksul.

9. Kui investeerimisühing täidab jaeklientide korraldusi, siis ta esitab nendele klientidele asjaomase poliitika kokkuvõtte, keskendudes nende kantavatele kogukuludele. Kokkuvõttes esitatakse ka link kõige värskematele täitmispoliitika andmetele kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikli 27 lõikega 3 iga täitmiskoha kohta, mida investeerimisühing on oma täitmispoliitikas loetlenud.

▼B

6. JAGU

Kliendi korralduste käsitlemine*Artikkel 67***Üldpõhimõtted**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 28 lõige 1 ja artikli 24 lõige 1)

1. Investeerimisühingud täidavad kliendi korralduste täitmisel järgmisi tingimusi:

- a) tagavad, et klientide nimel täidetud korraldused registreeritakse ja jaotatakse viivitamata ja nõuetekohaselt;
- b) täidavad muus osas võrreldavaid kliendi korraldusi järjest ja viivitamata, välja arvatud juhul, kui korralduse tunnused või valitsevad turutingimused teevad selle võimatuks või kui kliendi huvid nõuavad teisiti;
- c) teavitavad jaeklienti viivitamata mis tahes olulistest raskusest, mis seonduvad korralduste nõuetekohase täitmisega.

2. Kui investeeringühing vastutab täidetud korralduse ülevaatamise või selle arveldamise korraldamise eest, võtab ta kasutusele kõik mõistlikud abinõud, et tagada kõnealuse täidetud korralduse arveldamise käigus saadud kliendi mis tahes finantsinstrumentide või kliendi varade viivitamatu ja korrektne kandmine asjaomase kliendi kontole.

3. Investeeringühing ei kuritarvita täitmist ootavate kliendi korraldustega seonduvat teavet ja võtab kasutusele kõik mõistlikud abinõud, et vältida kõnealuse teabe kuritarvitamist oma asjaomaste isikute poolt.

*Artikkel 68***Korralduste koondamine ja jaotamine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 28 lõige 1 ja artikli 24 lõige 1)

1. Investeeringühingud täidavad kliendi korraldust või oma arvel tehtavat tehingut koondatuna teise kliendi korraldusega üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) on ebatõenäoline, et korralduste ja tehingute koondamine on kliendi jaoks, kelle korraldus koondatakse, kokkuvõttes kahjulik;
- b) igale kliendile, kelle korraldus koondatakse, on avalikustatud, et koondamise mõju võib konkreetse korralduse puhul talle kahjulik olla;

▼B

c) on koostatud ja tulemuslikult rakendatud korralduste jaotamise poliitika, millega nähakse ette koondatud korralduste ja tehingute õiglane jaotamine, sealhulgas see, kuidas korralduste kogus ja hind määrab jaotamise ja osalise täitmise käsitlemise.

2. Kui investeerimisühing koondab korralduse ühe või enama teise kliendi korraldusega ja koondatud korraldus täidetakse osaliselt, siis jaotab ta sellega seonduvad tehingud vastavalt oma korralduste jaotamise poliitikale.

*Artikkel 69***Tehingute koondamine ja jaotamine oma arvel**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 28 lõige 1 ja artikli 24 lõige 1)

1. Investeerimisühingud, kes on koondanud tehinguid oma arvel ühe või enama kliendi korraldusega, ei jaota sellega seonduvaid tehinguid kliendile kahjulikul viisil.

2. Kui investeerimisühing koondab kliendi korralduse oma arvel tehtava tehinguga ja koondatud korraldus täidetakse osaliselt, jaotab ta sellega seonduvad tehingud esmajärjekorras kliendile ja alles seejärel ühingule.

Kui ühing suudab mõistlikel alustel tõendada, et ilma koondamiseta ei oleks ta saanud tehingut nii soodsatel tingimustel või üleüldse teha, võib ta oma arvel tehtava tehingu jaotada proportsionaalselt vastavalt artikli 68 lõike 1 punktis c osutatud korralduste jaotamise poliitikale.

3. Investeerimisühingud kehtestavad artikli 68 lõike 1 punktis c osutatud korralduste jaotamise poliitika osana menetlused, mille eesmärk on vältida kliendi korraldustega koondatult oma arvel tehtud tehingute kliendile kahjulikul viisil ümberjaotamist.

*Artikkel 70***Kliendi korralduste kiire, õiglane ja ladus täitmine ning klientide määratud hinnaga täitmata korralduste avaldamine kauplemiskohas kaubeldavate aktsiate puhul**

(Direktiivi 2014/65/EL artikkel 28)

1. Klientide määratud hinnaga korraldusi seoses reguleeritud turul kauplemisloa saanud aktsiatega või kauplemiskohas kaubeldavate aktsiatega, mida ei ole täidetud viivitamata turul valitsevate tingimuste juures, nagu on osutatud direktiivi 2014/65/EL artikli 28 lõikes 2, käsitletakse üldsusele kättesaadavana, kui ühing on esitanud korralduse reguleeritud turul või mitmepoolses kauplemissüsteemis täitmiseks ning ühes liikmesriigis asuv aruandlusteenuste pakkuja on korralduse avaldanud ja seda saab kergesti täita kohe, kui turutingimused võimaldavad.

▼B

2. Reguleeritud turud ja mitmepoolsed kauplemissüsteemid on vastavalt ühingu täitmispoliitikale prioriteetsed, et tagada täitmine kohe, kui turutingimused võimaldavad.

7. JAGU

Võrdsed vastaspoolad

Artikkel 71

Võrdsed vastaspoolad

(Direktiivi 2014/65/EL artikkel 30)

1. Lisaks kategooriatele, mis on selgelt sätestatud direktiivi 2014/65/EL artikli 30 lõikes 2, võivad liikmesriigid tunnustada võrdse vastaspoolena vastavalt selle direktiivi artikli 30 lõikele 3 ühingu, mis kuulub selliste klientide kategooriasse, keda tuleb käsitleda kutseliste klientidena vastavalt kõnealuse direktiivi II lisa I jao punktidele 1, 2 ja 3.

2. Kui võrdne vastaspool taotleb direktiivi 2014/65/EL artikli 30 lõike 2 teise lõigu kohaselt enda kohtlemist kliendina, kelle ärisidemete suhtes investeerimisühinguga kohaldatakse kõnealuse direktiivi artikleid 24, 25, 27 ja 28, peab see taotlus olema kirjalik ning selles tuleb näidata, kas jae- või kutselise kliendina kohtlemine on seotud ühele või enama investeerimisteenuse või tehinguga või üht või rohkemat liiki tehingu või tootega.

3. Kui võrdne vastaspool taotleb enda kohtlemist kliendina, kelle ärisidemete suhtes investeerimisühinguga kohaldatakse direktiivi 2014/65/EL artikleid 24, 25, 27 ja 28, kuid kes ei taotle sõnaselgelt enda kohtlemist jaekliendina, kohtleb ühing asjaomast võrdset vastaspoolt kutselise kliendina.

4. Kui võrdne vastaspool taotleb sõnaselgelt enda kohtlemist jaekliendina, kohtleb investeerimisühing võrdset vastaspoolt jaekliendina, kohaldades jaekliendina kohtlemise taotlemist reguleerivaid sätteid, mis on määratud kindlaks direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao teises, kolmandas ja neljandas lõigus.

5. Kui klient taotleb kohtlemist võrdse vastaspoolena vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 30 lõikele 3, kohaldatakse järgmist menetlust:

a) investeerimisühing annab kliendile selge kirjaliku hoiatuse selle taotlusega kliendile kaasnevate tagajärgede kohta, sealhulgas kaitse kohta, millest ta ilma võib jääda;

▼B

- b) klient kinnitab kirjalikult võrdse vastaspoolena kohtlemise taotluse kas üldiselt või seoses ühe või enama investeerimisteenuse või tehinguga või tehingu või toote liigiga ning seda, et ta on teadlik tagajärgedest, mis kaasnevad kaitse võimaliku kaotamisega.

*8. JAGU**Arvestuse pidamine**Artikkel 72***Andmete säilitamine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 6)

1. Andmeid säilitatakse andmekandjal, mis võimaldab teabe säilitamist nii, et see on pädevale asutusele hiljem kättesaadav, ning säilitamise vorm ja viis vastavad järgmistele tingimustele:

- a) pädeval asutusel on võimalik neile kergesti ligi pääseda ja taastada iga tehingu menetlemise kõik põhietapid;
- b) mis tahes parandused või muud muudatused ja andmete sisu enne selliseid parandusi või muudatusi on kergesti tuvastatavad;
- c) andmetega ei ole võimalik muul moel manipuleerida ega neid muuta;
- d) võimalik on infotehnoloogiline või muu tõhus kasutamine, kui andmete analüüsi ei saa lihtsal viisil läbi viia andmete mahu või laadi tõttu ning
- e) ühingu kord vastab andmete säilitamise nõuetele kasutatud tehnoloogias olenemata.

2. Investeerimisühingud säilitavad vähemalt käesoleva määruse I lisas märgitud andmed sõltuvalt oma tegevuse laadist.

Käesoleva määruse I lisas kindlaks määratud andmete loetelu ei piira muudest õigusnormidest tulenevaid muid andmete säilitamise kohustusi.

3. Investeerimisühingud säilitavad kirjalikult ka iga poliitika ja menetluse, mille nad peavad kehtestama vastavalt direktiivile 2014/65/EL, määrusele (EL) nr 600/2014, direktiivile 2014/57/EL ja määrusele (EL) nr 596/2014, ning nende vastavad rakendusmeetmed.

▼B

Pädevad asutused võivad lasta investeerimisühingutel säilitada täiendavaid andmeid lisaks käesoleva määruse I lisas kindlaks määratud loetelule.

*Artikkel 73***Arvestuse pidamine investeerimisühingu ja kliendi õiguste ja kohustuste kohta**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 5)

Säilitatakse dokumente, milles sätestatakse teenuste osutamise lepingu kohased investeerimisühingu ja kliendi õigused ja kohustused või tingimused, mille alusel ühing kliendile teenust osutab, vähemalt niikaua, kuni suhe kliendiga ei ole lõppenud.

*Artikkel 74***Arvestuse pidamine kliendi korralduste ja tehinguotsuste kohta**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 6)

Investeerimisühing registreerib viivitamata ja hoiab pädeva asutuse jaoks kättesaadavana seoses kliendilt saadud iga esialgse korraldusega ja iga esialgse tehinguotsusega vähemalt käesoleva määruse IV lisa 1. jaos sätestatud üksikasjad määral, mil need kehtivad kõnealuse korralduse ja tehinguotsuse suhtes.

Kui käesoleva määruse IV lisa 1. jaos sätestatud üksikasjad on ette nähtud ka määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 25 ja 26 alusel, tuleks neid üksikasju säilitada järjepidevalt ja vastavalt samadele määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 25 ja 26 alusel ette nähtud standarditele.

*Artikkel 75***Arvestuse pidamine tehingute kohta ja korralduste töötlemine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 6)

Investeerimisühingud registreerivad viivitamata pärast kliendi korralduse saamist või tehinguotsuse tegemist ja hoiavad pädeva asutuse jaoks kättesaadavana vähemalt IV lisa 2. jaos sätestatud üksikasjad määral, mil need kehtivad kõnealuse korralduse ja tehinguotsuse suhtes.

Kui IV lisa 2. jaos sätestatud üksikasjad on ette nähtud ka määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 25 ja 26 alusel, säilitatakse neid üksikasju järjepidevalt ja vastavalt samadele määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 25 ja 26 alusel ette nähtud standarditele.

*Artikkel 76***Telefonivestluste või elektroonilise teabevahetuse salvestamine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 7)

1. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad tõhusa telefonivestluste ja elektroonilise teabevahetuse salvestamise poliitika, mis on vormistatud kirjalikult ning sobib ühingu suuruse ja struktuuriga ning tema äritegevuse iseloomu, ulatuse ja keerukusega, ning kohaldavad seda jätkuvalt. Poliitika hõlmab järgmist:

a) telefonivestluste ja elektroonilise teabevahetuse, sealhulgas asjaomaste ühinguisestest telefonivestluste ja elektroonilise teabevahetuse tuvastamine, mille suhtes kehtivad salvestamisnõuded vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõikele 7 ning

b) selliste järgitavate menetluste ja vastu võetavate meetmete määratlus, mis on vajalikud, et tagada ühingu vastavus direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõike 7 kolmandale ja kaheksandale lõigule, kui ilmnevad erakorralised asjaolud ning ühing ei ole võimeline salvestama vestlusi/teabevahetust ühingu väljastatud, heakskiidetud või lubatud seadmetel. Selliste asjaolude tõendid säilitatakse ja on pädevate asutuste jaoks kättesaadavad.

2. Investeeringisühingud tagavad, et juhtorgan teeb tõhusat järelevalvet ja kontrolli poliitika ja menetluste üle, mis on seotud ühingu telefonivestluste ja elektroonilise teabevahetusega.

3. Investeeringisühingud tagavad, et salvestamisnõuete täitmise kord on tehnoloogia seisukohast neutraalne. Ühingud hindavad korrapäraselt ühingu poliitika ja menetluste tõhusust ning võtavad vastu sellised alternatiivsed või täiendavad meetmed ja menetlused, nagu on vajalik ja asjakohane. Alternatiivsed või täiendavad meetmed võetakse vastu vähemalt siis, kui ühing aktsepteerib või lubab kasutada uut sidevahendit.

4. Investeeringisühingud peavad arvestust nende isikute üle, kellel on ühingu seadmed või isiklikud seadmed, mida ühing on lubanud kasutada, ning ajakohastavad seda arvestust korrapäraselt.

5. Investeeringisühingud harivad ja koolitavad töötajaid direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõike 7 nõudeid reguleeriva menetluse alal.

6. Selleks et teha järelevalvet salvestamise ja andmete säilitamise nõuete üle vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõikele 7, jälgivad investeeringisühingud korrapäraselt tehingute ja korralduste andmeid, mille suhtes need nõuded kehtivad, sealhulgas asjaomaseid vestlusi. Selline järelevalve on riskipõhine ja proportsionaalne.

▼B

7. Investeerimisühingud tõendavad taotluse korral säilitamiseskirjade poliitikat, menetlusi ja juhtkonna järelevalvet pädevatele asutustele.

8. Enne, kui investeerimisühingud osutavad investeerimisteenusid ning teevad korralduste vastuvõtmise, edastamise ja täitmisega seotud toiminguid uutele ja olemasolevatele klientidele, teavitavad ühingud klienti sellest, et:

- a) vestlused ja teabevahetus salvestatakse ning
- b) selliste kliendiga peetud vestluste ja toimunud teabevahetuse salvestuse koopia on taotluse korral kättesaadav viie aasta jooksul ning juhul, kui pädev asutus seda nõuab, kuni seitsme aasta jooksul.

Esimeses lõigus osutatud teave esitatakse samas keeles / samades keeltes, mida kasutatakse klientidele investeerimisteenusete osutamisel.

9. Investeerimisühingud salvestavad püsival andmekandjal kogu asjakohase teabe, mis on seotud klientidega peetud asjaomaste vahetult toimuvate vestlustega. Salvestatav teave sisaldab vähemalt järgmist:

- a) kohtumiste kuupäev ja kellaaeg;
- b) kohtumiste koht;
- c) osalejate isikuandmed;
- d) kohtumiste algataja ning
- e) asjakohane teave kliendi korralduse kohta, sealhulgas hind, maht, korralduse liik ning korralduse edastamise või täitmise aeg.

10. Salvestisi hoitakse püsival andmekandjal, mis võimaldab neid taasesitada või kopeerida ning neid tuleb hoida vormingus, mis ei lase originaalsalvestist muuta ega kustutada.

Salvestisi hoitakse andmekandjal nii, et need on lihtsalt juurdepääsevad ja klientidele taotluse korral kättesaadavad.

Ühingud tagavad kõikide telefonisalvestiste ja elektroonilise teabevahetuse salvestiste kvaliteedi, täpsuse ja terviklikkuse.

11. Salvestise säilitamise ajavahemik algab kuupäevast, mil salvestis luuakse.

▼B

9. JAGU

Vkede kasvuturud*Artikkel 77***VKEna kvalifitseerumine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkt 13)

1. Emitenti, kelle aktsiad on olnud kauplemisele lubatud vähem kui kolme aasta jooksul, käsitletakse VKEna direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõike 3 punkti a kohaldamisel, kui tema turukapitalisatsioon on alla 200 miljoni euro, tuginedes ühele järgmistest näitajatest:

- a) aktsia esimese kauplemispäeva sulgemishind, kui tema aktsiad on olnud kauplemisele lubatud vähem kui ühe aasta jooksul;
- b) aktsia esimese kauplemisaasta viimane sulgemishind, kui tema aktsiad on olnud kauplemisele lubatud rohkem kui ühe, aga vähem kui kahe aasta jooksul;
- c) aktsia esimese kahe kauplemisaasta viimaste sulgemishindade keskmine, kui tema aktsiad on olnud kauplemisele lubatud rohkem kui kahe, aga vähem kui kolme aasta jooksul.

▼M2

2. Emitenti, kelle puhul ei kaubelda üheski kauplemiskohas ühegi kapitaliväärtpaberiga, käsitletakse direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 13 kohaldamisel VKEna, kui tema võlakirjaemissioonide nimiväärtus eelmisel kalendriaastal ei ületa kõiki liidu kauplemiskohti arvesse võttes 50 miljonit eurot.

▼B*Artikkel 78***VKEde kasvuturuna registreerumine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõige 3)

1. Kui määratakse kindlaks, kas vähemalt 50 % emitentidest, kellel on lubatud mitmepoolses kauplemissüsteemis kaubelda, on VKEde direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõike 3 punkti a kohaselt VKEde kasvuturuna registreerimisel, arvutab mitmepoolse kauplemissüsteemi korraldaja päritoluliikmesriigi pädev asutus VKEde keskmise määra nende emitentide koguarvu suhtes, kelle finantsinstrumentidega on lubatud sellel turul kaubelda. Keskmise määr arvutatakse eelmise kalendriaasta 31. detsembril kui selle kalendriaasta kaheteistkümneme kuu lõpus arvatud määrade keskmine.

Ilma et see piiraks muid direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõike 3 punktides b–g määratletud registreerimistingimuste kohaldamist, registreerib pädev asutus VKEde kasvuturuna taotleja, kellel puudub varasem tegevusajalugu, ning kontrollib kolme kalendriaasta möödudes seda, kas ta vastab VKEde miinimumosakaalule, mis määratakse kindlaks vastavalt esimesele lõigule.

▼B

2. Seoses direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõike 3 punktides b, c, d ja f sätestatud kriteeriumidega ei registreeri mitmepoolse kauplemissüsteemi korraldaja päritoluliikmesriigi pädev asutus mitmepoolset kauplemissüsteemi VKEde kasvuturuna, kui ta ei ole kontrollinud, et mitmepoolne kauplemissüsteem:

- a) on kehtestanud eeskirjad, milles sätestatakse tema kauplemiskohas emitentide esmase ja jätkuva kauplemisele lubamise objektiivsed ja läbipaistvad kriteeriumid, ning kohaldab neid;
- b) omab tegevusmudelit, mis on tema funktsioonide täitmiseks asjakohane, ning tagab oma kauplemiskohas kauplemisele lubatud finantsinstrumentidega õiglase ja nõuetekohase kauplemise säilitamise;
- c) on kehtestanud eeskirjad, mis nõuavad, et emitent, kes taotleb oma finantsinstrumentidega mitmepoolses kauplemissüsteemis kauplemise luba, avaldab juhtudel, mil direktiivi 2003/71/EÜ ei kohaldata, asjakohase loadokumendi, mis on koostatud emitendi vastutusel ja milles märgitakse selgelt, kas ja kelle poolt ta on heaks kiidetud ja läbi vaadatud, ning kohaldab neid eeskirju;
- d) on kehtestanud eeskirjad, milles määratakse kindlaks punkti c kohase kauplemisloa miinimumsisu, sel viisil, et investoritele antakse piisavalt teavet, et nad saaksid teadlikult hinnata emitendi finantsseisundit ja väljavaateid ning tema väärtpaberitega kaasnevaid õigusi, ning kohaldab neid eeskirju;
- e) nõuab, et emitent märgiks punktis c osutatud kauplemisloas, kas tema arvates on käibekapital tema kehtivate nõuete puhul piisav või kui see ei ole piisav, siis kuidas ta kavatses hankida vajamineva täiendava käibekapitali;
- f) on kehtestanud korra, mille kohaselt kontrollitakse asjakohaselt punktis c osutatud kauplemisloa täielikkust, ühtsust ja arusaadavust;
- g) nõuab emitentidelt, kelle väärtpaberitega tema kauplemiskohas kaubeldakse, et nad avaldaksid iga-aastased finantsaruanded kuue kuu jooksul pärast iga majandusaasta lõppu ja poolaasta finantsaruanded nelja kuu jooksul pärast iga majandusaasta esimese kuue kuu lõppu;
- h) tagab kooskõlas direktiiviga 2003/71/EÜ koostatud prospektide, punktis c osutatud kauplemisloa, punktis g osutatud finantsaruannete ning määruse (EL) nr 596/2014 artikli 7 lõikes 1 määratletud ja tema kauplemiskohas kaubeldavate väärtpaberite emitentide poolt avalikustatud teabe levitamise üldsusele, avaldades need oma veebisaidil või lisades nende kohta otselingi emitentide veebisaidile, kus sellised dokumendid, aruanded ja teave on avaldatud;
- i) tagab, et punktis h osutatud regulatiivne teave ja otselingid on veebilehel kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul;

▼M2

- j) nõuab emitentidelt, kes taotlevad, et nende aktsiad lubataks esmakordselt tema kauplemiskohas kauplemisele, et nad jaotaksid minimaalse koguse emiteeritud aktsiatest, millega saab mitmepoolses kauplemissüsteemis kaubelda, lähtudes mitmepoolse kauplemissüsteemi korraldaja kehtestatavast piirväärtusest, mis väljendatakse kas absoluutväärtuses või protsentides kogu emiteeritud aktsiakapitalist.

▼M2

Mitmepoolse kauplemissüsteemi korraldaja võib vabastada emitendid, kelle kapitaliväärtpaberitega mitmepoolses kauplemissüsteemis ei kaubelda, nõudest avaldada käesoleva lõike esimese lõigu punktis g osutatud poolaasta finantsaruanded. Kui mitmepoolse kauplemissüsteemi korraldaja kasutab käesoleva lõigu esimese lause kohast võimalust, ei nõua pädev asutus esimese lõigu punkti g kohaldamisel, et emitendid, kelle kapitaliväärtpaberitega mitmepoolses kauplemissüsteemis ei kaubelda, avaldaksid poolaasta finantsaruandeid.

▼B*Artikkel 79***VKEde kasvuturu registrist kustutamine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõige 3)

1. Seoses VKEde osakaaluga ning ilma et see piiraks muid direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõike 3 punktides b–g ja käesoleva määruse artikli 78 lõikes 2 määratletud tingimuste kohaldamist, kustutab VKEde kasvuturu päritoluliikmesriigi pädev asutus asjaomase kasvuturu registrist juhul, kui VKEde osakaal, mis on määratud kindlaks vastavalt käesoleva määruse artikli 78 lõike 1 esimesele lõigule, on kolme kalendriaasta jooksul järjest alla 50 %.

2. Direktiivi 2014/65/EL artikli 33 lõike 3 punktides b–g ja käesoleva määruse artikli 78 lõikes 2 määratletud tingimustega seoses kustutab VKEde kasvuturu korraldaja päritoluliikmesriigi pädev asutus asjaomase korraldaja registrist juhul, kui neid tingimusi enam ei täideta.

IV PEATÜKK

KAUPEMISKOHTADE TEGEVUSEGA SEOTUD KOHUSTUSED*Artikkel 80***Investorite huve ja turu nõuetekohast toimimist märkimisväärselt kahjustavad asjaolud**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 32 lõiked 1 ja 2 ning artikli 52 lõiked 1 ja 2)

1. Direktiivi 2014/65/EL artikli 32 lõigete 1 ja 2 ning artikli 52 lõigete 1 ja 2 kohaldamisel leitakse, et finantsinstrumendiga kauplemise peatamine või lõpetamine põhjustab tõenäoliselt märkimisväärselt kahju investorite huvidele või turu nõuetekohasele toimimisele vähemalt järgmistel asjaoludel:

- a) kui see tekitaks süsteemse riski, mis vähendab finantsstabiilsust, näiteks kui esineb vajadus vähendada turgu valitsevat seisundit või kui arveldamiskohustused ei oleks märkimisväärses mahus täidetud;
- b) kui turul kauplemise jätkumine on vajalik, et täita kriitilisi kauplemisjärgseid riskijuhtimisfunktsioone, kui esineb finantsinstrumentide realiseerimise vajadus tingituna kliiriva liikme rikkumisest keskse vastaspoole rikkumismenetluse alusel ning keskset vastaspoolt hakkaksid ohustama vastuvõetamatud riskid tingituna marginaalinõuete arvutamise võimetusest;

▼B

c) kui emitendi finantsalane elujõulisus satuks ohtu, näiteks kui ta oleks kaasatud korporatiivtehingusse või kapitali suurendamisse.

2. Selleks et määrata kindlaks, kas peatamine või lõpetamine tõenäoliselt märkimisväärselt kahjustab investorite huve või turgude nõuetekohast toimimist asjaomasel juhul, vaatleb riigi pädev asutus, reguleeritud turgu korraldav turukorraldaja või investeerimisühing või mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav turukorraldaja kõiki asjaomaseid tegureid, sealhulgas:

a) turu olulisus seoses likviidsusega, kui tegevuse tagajärjed on tõenäoliselt märkimisväärsamad ja kui need turud on likviidsuse poolest olulisemad kui teised turud;

b) kavandatava meetme laad, kui meetmed, millel on püsiv või kestav mõju investorite suutlikkusele finantsinstrumendiga kauplemiskohdades kaubelda, näiteks kauplemise lõpetamine, avaldavad tõenäoliselt suuremat mõju investoritele kui teised toimingud;

c) selliste piisavalt seotud tuletisinstrumentide, indeksite või võrdlusaluste peatamise või lõpetamise kaudne mõju, mille puhul lõpetatud või peatatud instrument on alusvara või koostisosa;

d) selliste turu lõppkasutajate, kes ei ole finantssektori vastaspoolel (näiteks üksused, kes kauplevad finantsinstrumendidega äririskide maandamiseks) huvide peatamise mõju.

3. Lõikes 2 sätestatud tegureid võetakse arvesse ka juhul, kui riigi pädev asutus, reguleeritud turgu korraldav turukorraldaja või investeerimisühing või mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav turukorraldaja otsustab finantsinstrumendiga kauplemist mitte peatada või lõpetada, tuginedes asjaoludele, mis ei ole hõlmatud lõike 1 loeteluga.

Artikkel 81

Asjaolud, mille korral võib seoses finantsinstrumendiga eeldada kauplemiskoha eeskirjade olulist rikkumist või nõuetele mittevastavaid kauplemistingimusi või süsteemihäireid

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 31 lõige 2 ja artikli 54 lõige 2)

1. Hinnates seda, kas kohaldatakse nõuet teavitada viivitamata enda pädevaid asutusi oma kauplemiskoha eeskirjade olulistest rikkumistest või nõuetele mittevastavatest kauplemistingimustest või süsteemihäiretest seoses finantsinstrumendiga, võtavad kauplemiskohtade korraldajad arvesse käesoleva määruse III lisa A jaos loetletud märguandeid.

▼B

2. Teavet nõutakse üksnes oluliste sündmuste korral, mis võivad ohustada kauplemisskohtade rolli ja funktsiooni finantsturu taristu osana.

*Artikkel 82***Asjaolud, mille puhul võib eeldada teguviisi, mis viitab määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud käitumisele**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 31 lõige 2 ja artikli 54 lõige 2)

1. Hinnates seda, kas kohaldatakse nõuet teavitada viivitamata oma pädevaid asutusi teguviisist, mis võib viidata määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud käitumisele, võtavad kauplemisskohtade korraldajad arvesse käesoleva määruse III lisa B jaos loetletud märguandeid.

2. Ühe või mitme kauplemisskoha korraldaja, kus finantsinstrumendi ja/või seotud finantsinstrumendiga kaubeldakse, kasutab enne riigi asjaomase pädeva asutuse teavitamist proportsionaalset lähenemisviisi ja hindab ilmnenuid märguandeid, sealhulgas kõiki asjaomaseid märguandeid, mis ei ole eraldi märgitud käesoleva määruse III lisa B jaos, võttes arvesse järgmist:

a) kõrvalekalded tavapärasest kauplemistavast tema kauplemisskogas kauplemisele lubatud finantsinstrumentide puhul ning

b) korraldajale kättesaadav või ligipääsetav teave, mis on kas kauplemiskoha sisese tegevuse osa või avalik.

3. Ühe või mitme kauplemisskoha korraldaja võtab arvesse tehingueelset käitumist, mis tähendab seda, et turu liige või -osaline kaupleb oma arvel enne oma kliendi korralduste täitmist, ning kasutab selleks tellimusraamatu andmeid, mida kauplemiskoht peab vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artiklile 25 säilitama, s.o eelkõige andmeid, mis on seotud sellega, kuidas liige või osaline tegeleb oma kauplemistegevusega.

V PEATÜKK

KAUBATULETISINSTRUMENTIDE POSITSIOONIDEST TEATAMINE*Artikkel 83***Positsioonidest teatamine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 58 lõige 1)

1. Direktiivi 2014/65/EL artikli 58 lõike 1 punktis a osutatud igapäevaste aruannete puhul kehtib kauplemiskoha jaoks kohustus selline aruanne avaldada, kui ollakse vastavuses mõlema järgmise piirmääraga:

▼ B

a) asjaomase lepingu puhul on asjaomases kauplemiskohas 20 avatud positsioonide omanikku ning

▼ M3

b) kogu pika või lühikese avatud positsiooni brutomahu absoluutsumma väljendatuna asjaomase kaubatuletisinstrumenti partiide arvuna on 10 000 partiid või rohkem.

Heitkoguste väärtpaberite ja nende tuletisinstrumentide korral punkti b ei kohaldata.

▼ B

2. Lõike 1 punktis a sätestatud piirmäära kohaldatakse kokkuvõttes kõigi kategooriate isikute põhjal, olenemata positsioonide omanike arvust ühes isikute kategoorias.

▼ M3

3. Selliste lepingute puhul, millel on asjaomases isikute kategoorias vähem kui viis positsioonide omanikku, ei avaldata pikki ja lühikesi koondpositsioone, nende muutuseid võrreldes eelmise aruandega, avatud positsioonide kogusumma protsenti selles kategoorias ega positsioonide omanike arvu selles kategoorias.

▼ B

4. Lepingute puhul, mis vastavad esimest korda lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimustele, avaldavad kauplemiskohad lepingute esimese iganädalase aruande kohe, kui see on tegelikult võimalik ning igal juhul hiljemalt kolme nädala jooksul alates kuupäevast, millal piirmäärad esimest korda ületatakse.

5. Kui lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimusi enam ei täideta, siis avaldavad kauplemiskohad jätkuvalt iganädalasi aruandeid kolme kuu jooksul. Iganädalase aruande avaldamise kohustus peatub siis, kui lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimusi ei ole selle ajavahemiku lõppemisel jätkuvalt täidetud.

VI PEATÜKK

ARUANDLUSTEENUSTE PAKKIJATE ANDMETE ESITAMISE KOHUSTUSED*Artikkel 84***Kohustus pakkuda turuandmeid mõistlikul ärilisel alusel**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõige 1 ja artikli 65 lõige 1)

1. Selleks et teha määruse (EL) nr 600/2014 artiklites 6, 20 ja 21 sätestatud teavet sisaldavad andmed kättesaadavaks mõistlikul ärilisel alusel vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõikele 1 ja artikli 65 lõikele 1, peavad tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad täitma artiklites 85–89 sätestatud kohustusi.

▼B

2. Artiklit 85, artikli 86 lõiget 2, artiklit 87, artikli 88 lõiget 2 ja artiklit 89 ei kohaldata tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate ja kauplemiskoondteabe pakkujate suhtes, kes teevad turuandmed üldsusele kättesaadavaks tasuta.

*Artikkel 85***Turuandmete kulupõhine pakkumine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõige 1 ja artikli 65 lõige 1)

1. Turuandmete hind põhineb selliste andmete koostamise ja levitamise kulul ning võib sisaldada mõistlikku kasumimarginaali.
2. Turuandmete koostamise ja levitamise kulud võivad sisaldada tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate ja kauplemiskoondteabe pakkujate osutatava muu teenuse ühiste kulude asjakohast osa.

*Artikkel 86***Kohustus pakkuda turuandmeid mittediskrimineerival viisil**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõige 1 ja artikli 65 lõige 1)

1. Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad teevad turuandmed kättesaadavaks sama hinnaga ja samadel tingimustel kõikidele klientidele, kes kuuluvad vastavalt avaldatud objektiivsetele kriteeriumidele samasse kategooriasse.
2. Eri kliendikategooriatele määratud hindade erinevused on vastavuses väärtusega, mida turuandmed omavad nende klientide jaoks, võttes arvesse järgmist:
 - a) turuandmete sisu ja ulatus, sealhulgas hõlmatud finantsinstrumentide arv ja nende kauplemismaht;
 - b) see, kuidas klient turuandmeid kasutab, sealhulgas, kas neid kasutatakse kliendi enda kauplemistegevuseks, edasimüügi või andmete koondamiseks.
3. Lõike 1 kohaldamiseks peab tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajatel ja kauplemiskoondteabe pakkujatel olema skaleeritav võimekus, et tagada klientide kiire juurdepääs turuandmetele igal ajal mittediskrimineerival viisil.

*Artikkel 87***Kasutajapõhised tasud**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõige 1 ja artikli 65 lõige 1)

1. Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad arvutavad turuandmete kasutustasu vastavalt sellele, kuidas turuandmete eri lõppkasutajad neid kasutavad (kasutajapõhiselt). Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad kehtestavad korra, et tagada iga turuandmete kasutamiskorra tasustamine vaid üks kord.

▼B

2. Erandina lõikest 1 võivad tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad otsustada mitte teha turuandmeid kättesaadavaks kasutajapõhiselt, kui võttes arvesse turuandmete mahtu ja ulatust, on kasutajapõhine tasu ebaproportsionaalne turuandmete kättesaadavaks tegemise kuluga.

3. Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad põhjendavad turuandmete kasutajapõhiselt kättesaadavaks tegemisest keeldumist ning avaldavad need põhjendused oma veebisaidil.

*Artikkel 88***Turuandmete eraldi ja koondamata hoidmine**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõige 1 ja artikli 65 lõige 1)

1. Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad teevad turuandmed kättesaadavaks, sidumata neid muude teenustega.

2. Turuandmete hind arvutatakse määruse (EL) nr 600/2014 artikli 12 lõikes 1 sätestatud turuandmete detailsuse astme alusel, nagu on täiendavalt sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/572 ⁽¹⁾ artiklites.

*Artikkel 89***Läbipaistvuskohustus**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 64 lõige 1 ja artikli 65 lõige 1)

1. Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad avalikustavad turuandmete esitamise hinnad ja muud tingimused kergesti kättesaadaval viisil.

2. Avalikustada tuleb järgmine teave:

a) kehtivad hinnakirjad, sealhulgas:

- i) tasud kuvatava teabe kasutaja (*display user*) kohta;
- ii) mittekuvatava teabe kasutamise tasud (*non-display fees*);
- iii) allahindlusstrateegiad;
- iv) litsentsitingimustega seonduvad tasud;
- v) kauplemiseelsete ja -järgsete turuandmete tasud;
- vi) teabe muude alamhulkade tasud, sealhulgas selliste andmete puhul, mida nõutakse vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artikli 12 lõike 2 kohastele regulatiivsetele tehnilistele standarditele;

vii) muud lepingulised tingimused;

⁽¹⁾ Komisjoni 2. juuni 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/572, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 600/2014 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kauplemiseelsete ja -järgsete andmete kättesaadavaks tegemist ja andmete lahtikirjutuse astet (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 142).

▼B

- b) tulevase hinnamuutuse avalikustamine vähemalt 90 päeva enne hinna muutmist;
- c) teave turuandmete sisu kohta, sealhulgas:
 - i) hõlmatud instrumentide arv;
 - ii) hõlmatud instrumentide kogukäive;
 - iii) kauplemiseelsete ja -järgsete turuandmete suhe;
 - iv) teave mis tahes andmete kohta, mida esitatakse lisaks turuandmetele;
 - v) esitatud turuandmete litsentsitasu viimase muutmise kuupäev;
- d) turuandmete avaldamiselt teenitud tulu ning selle tulu osakaal tunnustatud kauplemiseabearuandluse avalikustaja ja kauplemiskoondteabe pakkujate kogutulus;
- e) teave hinnakujunduse kohta, sealhulgas kasutatud kuluarvestusmeetodid ning mis tahes konkreetsed põhimõtted, mille alusel otsekulud ja ühised muutuvkulud jaotatakse ning ühised püsikulud jagatakse turuandmete koostamise ja levitamise ning tunnustatud kauplemiseabearuandluse avalikustajate ja kauplemiskoondteabe pakkujate osutatud muude teenuste vahel.

VII PEATÜKK

PÄDEVAD ASUTUSED JA LÕPPSÄTTED

*Artikkel 90***Kauplemiskoha tegevuse olulise tähtsuse kindlaksmääramine vastuvõtvas liikmesriigis**

(Direktiivi 2014/65/EL artikli 79 lõige 2)

1. Reguleeritud turu toiminguid vastuvõtvas liikmesriigis loetakse kõnealuse vastuvõtva riigi väärtpaberiturgude toimimise ja sealse investorite kaitse seisukohast olulise tähtsusega olevaks, kui täidetud on vähemalt üks järgmistest kriteeriumidest:

- a) vastuvõttev liikmesriik on varem olnud kõnealuse reguleeritud turu päritoluliikmesriik;
- b) asjaomane reguleeritud turg on ühinemise, ülevõtmise või mis tahes muus vormis ülemineku kaudu omandanud sellise reguleeritud turu kogu või osa tegevusmahu, mille korraldajaks oli varem turukorraldaja, kelle registrijärgne asukoht või peakontor oli vastuvõtvas liikmesriigis.

▼B

2. Mitmepoolse kauplemissüsteemi ja organiseeritud kauplemissüsteemi tegevust vastuvõtvast liikmesriigis võib lugeda kõnealuse vastuvõtva liikmesriigi väärtpaperiturgude toimimise ja investorite kaitse seisukohast olulise tähtsusega olevaks, kui täidetud on vähemalt üks lõikes 1 sätestatud kriteeriumidest seoses selle mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemiga ning vähemalt üks järgmistest lisakriteeriumidest:

- a) enne kui mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi puhul ilmnes üks lõikes 1 sätestatud olukordadest, oli kauplemiskoha turuosa vähemalt 10 % kauplemismahust arvestatuna kogukäibe rahalisest väärtusest, mis esines kauplemiskoha sisese kauplemise puhul ning kliendi korralduste süsteemse täitja kauplemise puhul vastuvõtvast liikmesriigis vähemalt ühes varaklassis, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 600/2014 läbipaistvuskohustust;
- b) mitmepoolne või organiseeritud kauplemissüsteem on registreeritud kui VKEde kasvuturg.

VIII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

*Artikkel 91***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

▼M1

Seda kohaldatakse alates 3. jaanuarist 2018.

▼B

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼ **M5***I LISA***Arvestuse pidamine**

Nimekiri minimaalsetest andmetest või dokumentidest, mida investeerimisühingud peavad sõltuvalt oma tegevuse laadist säilitama

Kohustuse laad	Andmete või dokumendi liik	Sisu kokkuvõte	Viide õigusaktile
Kliendi hindamine			
	Klientidele esitatav teave	Sisu vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 4 ning käesoleva määruse artiklitele 44–51	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4 Käesoleva määruse artiklid 44–51
	Klientidega sõlmitud lepingud	Andmed, mis esitatakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõikele 5	Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 5 Käesoleva määruse artikkel 58
	Sobivuse ja asjakohasuse hindamine	Sisu vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõigetele 2 ja 3 ning käesoleva määruse artiklitele 54, 55 ja 60	Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõiked 2 ja 3 Käesoleva määruse artiklid 54, 55 ja 56
Korralduste käitlemine			
	Klientide korralduste käitlemine – koondatud tehingud	Andmed, mis esitatakse vastavalt käesoleva määruse artiklitele 67–70	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 1 ja artikli 28 lõige 1 Käesoleva määruse artiklid 67–70
	Oma arvel tehtavate tehingute koondamine ja jaotamine	Andmed, mis esitatakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 69	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 1 ja artikli 28 lõige 1 Käesoleva määruse artikkel 69
Kliendi korraldused ja tehingud			
	Arvestuse pidamine kliendi korralduste ja tehinguotsuste kohta	Andmed, mis esitatakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 74	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 6 Käesoleva määruse artikkel 74
	Arvestuse pidamine tehingute ja korralduste töötlemise kohta	Andmed, mis esitatakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 75	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 6 Käesoleva määruse artikkel 75

▼ M5

Kohustuse laad	Andmete või dokumendi liik	Sisu kokkuvõte	Viide õigusaktile
Klientidele esitatavad aruanded			
	Kohustus seoses klientidele osutatavate teenustega	Sisu vastavalt käesoleva määruse artiklitele 59–63	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõiked 1 ja 6 ning artikli 25 lõiked 1 ja 6 Käesoleva määruse artiklid 59–63
Kliendi varade kaitsmine			
	Investeeringisühtingu hoitavad kliendi finantsinstrumendid	Andmed, mis esitatakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõikele 8 ning komisjoni delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artiklile 2	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 8 Delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artikkel 2
	Investeeringisühtingu hoitavad kliendi vahendid	Andmed, mis esitatakse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõikele 9 ning delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artiklile 2	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 9 Delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artikkel 2
	Kliendi finantsinstrumendite kasutamine	Andmed, mis esitatakse vastavalt delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artiklile 5	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõiked 8, 9 ja 10 Delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artikkel 5
Klientidega suhtlemine			
	Teave kulude ja seonduvate tasude kohta	Sisu vastavalt käesoleva määruse artiklile 50	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõike 4 punkt c Käesoleva määruse artikkel 50
	Investeeringisühtingu ja tema teenuste, finantsinstrumentide ja kliendi varade kaitsmise kohta esitatav teave	Sisu vastavalt käesoleva määruse artiklitele 47, 48 ja 49	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 4 Käesoleva määruse artiklid 47, 48 ja 49
	Klientidele esitatav teave	Teavevahetuse andmed	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 3 Käesoleva määruse artikkel 46
	Reklaamteated (v.a suulised)	Kõik investeeringisühtingu edastatavad reklaamteated (v.a suulised), nagu on sätestatud käesoleva määruse artiklites 44 ja 46	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 3 Käesoleva määruse artiklid 44 ja 46
	Jaeklientide investeeringisühtimise	i) Investeeringisühtimise toimumise fakt, kellaeg ja kuupäev, ii) soovitud finantsinstrument ning iii) kliendile esitatud sobivusaruanne	Direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõige 6 Käesoleva määruse artikkel 54
	Investeeringisühtimise	Kõik investeeringisühtimise andmed, mida investeeringisühting edastab püsival andmekandjal	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 3 Käesoleva määruse artiklid 36 ja 37

▼ **M5**

Kohustuse laad	Andmete või dokumendi liik	Sisu kokkuvõte	Viide õigusaktile
Organisatsioonilised nõuded			
	Ühingu äritegevus ja sisekord	Andmed, mis esitatakse vastavalt käesoleva määruse artikli 21 lõike 1 punktile f	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõiked 2–10 Käesoleva määruse artikli 21 lõike 1 punkt f
	Vastavusaruanded	Iga vastavusaruanne juhtorganile	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2 Käesoleva määruse artikli 22 lõike 2 punkt c ja artikli 25 lõige 2
	Huvide konfliktide andmed	Andmed, mis esitatakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 35	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 3 Käesoleva määruse artikkel 35
	Hüved	Klientidele avaldatav teave vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõikele 9	Direktiivi 2014/65/EL artikli 24 lõige 9 Delegeeritud direktiivi (EL) 2017/593 artiklid 11, 12 ja 13
	Riskijuhtimisaruanded	Kõik kõrgemale juhtkonnale esitatavad riskijuhtimisaruanded	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 5 Käesoleva määruse artikli 23 lõike 1 punkt b ja artikli 25 lõige 2
	Siseauditi aruanded	Kõik kõrgemale juhtkonnale esitatavad siseauditi aruanded	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 5 Käesoleva määruse artikkel 24 ja artikli 25 lõige 2
	Kaebuste lahendamise andmed	Kõik kaebused ja kaebuste lahendamiseks võetud meetmed	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2 Käesoleva määruse artikkel 26
	Isiklike tehingute andmed	Andmed, mis esitatakse vastavalt käesoleva määruse artikli 29 lõike 5 punktile c	Direktiivi 2014/65/EL artikli 16 lõige 2 Käesoleva määruse artikli 29 lõike 5 punkt c

II LISA

Kulud ja tasud

Kindlaks määratud kulud, mis peaksid moodustama osa klientidele avaldatavatest kuludest ⁽¹⁾

Tabel 1. Kõik kulud ja seonduvad tasud, mida võetakse kliendile osutatava(te) investeerimisteenus(t)e ja/või kõrvalteenuste eest ning mis peaksid olema avaldatava summa osa

Avaldatavad kuluartiklid	Näited	
Ühekordsed tasud seoses investeerimisteenuse osutamisega	Kõik kulud ja tasud, mis makstakse investeerimisühingule investeerimisteenus(t)e osutamise alguses või lõpus.	Hoiuste tasud, lõpetamistasud ja üleminekutasud ⁽¹⁾ .
Jooksvad tasud seoses investeerimisteenuse osutamisega	Kõik jooksvad kulud ja tasud, mis tasutakse investeerimisühingutele nende kliendile osutatud teenuste eest.	Valitsemistasud, hoidmistasad, nõustamistasud,
Kõik kulud seoses investeerimisteenuse osutamise käigus algatatud tehingutega	Kõik kulud ja tasud, mis on seotud investeerimisühingu või teiste isikute tehtud tehingutega.	Maakleri vahendustasad, ⁽²⁾ fondivalitsejale tasutavad sisenemis- ja väljumistasud, platvormi teenustasad, hinnalisandid (sisalduvad tehingu hinnas), templimaks, tehingumaks ja valuutavahetuskulud.
Kõrvalteenustega seotud tasud	Kõik kõrvalteenustega seotud kulud ja tasud, mis ei sisaldu eespool nimetatud kuludes.	Uuringutega seotud kulud. Hoidmiskulud.
Lisakulud		Tulemustasad.

⁽¹⁾ Üleminekutasude all tuleks mõista kulusid (nende olemasolu korral), mida investorid kannavad ühest investeerimisühingust teise liht minnes.

⁽²⁾ Maakleri vahendustasadude all tuleks mõista kulusid, mida investeerimisühingud nõuavad korralduste täitmise eest.

Tabel 2. Kõik kulud ja seonduvad tasud, mis on seotud finantsinstrumendiga ja mis peaksid olema avaldatava summa osa

Avaldatavad kuluartiklid	Näited	
Ühekordsed tasud	Kõik kulud ja tasud (mis sisalduvad finantsinstrumendi hinnas või lisanduvad sellele), mis makstakse toote pakkujatele finantsinstrumenti investeerimise alguses või lõpus.	Ettemakstav valitsemistasu, struktureerimistasu, ⁽¹⁾ turustamistasu.
Jooksvad tasud	Kõik jooksvad kulud ja tasud, mis on seotud finantstoote haldamisega ning mis arvatakse maha finantsinstrumendi väärtusest finantsinstrumenti investeerimise ajal.	Valitsemistasud, teenustasad, vahetustasad, väärtpaberite laenuks andmise tasud ja maksud, rahastamiskulud.

⁽¹⁾ Tuleb silmas pidada, et teatavad kulud on kajastatud mõlemas tabelis, aga ei ole dubleeritud, sest need viitavad vastavalt toote kuludele ja teenuse kuludele. Näitena võib tuua valitsemistasud (tabelis 1 viitavad need valitsemistasudele, mida investeerimisühing võtab oma klientidelt väärtpaberiportfelli valitsemise teenuse eest, ning tabelis 2 valitsemistasudele, mida investeerimisfondi valitseja võtab oma investorilt) ning maakleri vahendustasad (tabelis 1 viitavad need vahendustasadudele, mida investeerimisühing peab maksma oma klientide nimel kaubeldes, ning tabelis 2 vahendustasadudele, mida investeerimisfondid tasuvad fondi nimel kaubeldes).

▼B

Avaldatavad kuluartiklid		Näited
Kõik tehingutega seotud kulud	Kõik kulud ja tasud, mis tekivad investee-ringute soetamise ja võõrandamise tulemusel.	Maakleri vahendustasud, fondi tasutavad sisenemis- ja väljumistasud, hinnalisandid (sisalduvad tehingu hinnas), templimaks, tehingumaks ja valuutavahetuskulud.
Lisakulud		Tulemustasud

(¹) Struktureerimistasude all tuleks mõista tasusid, mida struktureeritud investeerimistoodete koostajad nõuavad toodete struktureerimise eest. Need võivad hõlmata laiemas valikus koostaja osutatavaid teenuseid.

▼ B

III LISA

Nõue kauplemisskohtade korraldajatele teavitada viivitamata oma riigi pädevat asutust

A JAGU

Märgid, mis võivad osutada kauplemiskoha eeskirjade olulisele rikkumisele või nõuetele mittevastavatele kauplemistingimustele või süsteemihäiretele seoses finantsinstrumendiga*Kauplemiskoha eeskirjade olulised rikkumised*

1. Turuosalised rikuvad kauplemiskoha eeskirju, mille eesmärk on kaitsta turu usaldusväärsust, turu nõuetekohast toimimist või teiste turuosaliste olulisi huve, ning
2. kauplemiskoht leiab, et rikkumine on piisavalt tõsine või piisava mõjuga, et õigustada distsiplinaarmedeete kaalumist.

Nõuetele mittevastavad kauplemistingimused

3. Hinna leidmise protsessi sekkutakse märkimisväärse ajavahemiku jooksul;
4. kauplemissüsteemide võimsus on saavutatud või ületatud;
5. turutegijad / likviidsuse pakkujad teatavad korduvalt vigastest tehingutest või esineb
6. kriitiliste mehhanismide rike või tõrge vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 48 ja selle rakendusmeetmetele, mille eesmärk on kaitsta kauplemiskohta algoritmkauplemise eest.

Süsteemide häired

7. Turulepääsu süsteemi oluline talitlushäire või rike, mis toob kaasa selle, et osalised ei saa enam sisestada, parandada või tühistada oma korraldusi;
8. tehingute sobitamise süsteemi oluline talitlushäire või rike, mis toob kaasa selle, et osalistel puudub kindlustunne lõpetatud tehingute või teostamisel korralduste staatuse suhtes ning kauplemiseks vältimatult vajalik teave ei ole kättesaadav (nt indeksi väärtuse levitamine teatavate tuletisinstrumentidega kauplemiseks selle indeksi põhjal);
9. selliste süsteemide oluline talitlushäire või rike, mida kasutatakse kauplemiskohtade avaldavate kauplemiseelset ja -järgset läbipaistvust käsitlevate ja muude asjakohaste andmete levitamiseks vastavalt kauplemiskohtade direktiivis 2014/65/EL ja määruses (EL) nr 600/2014 seatud kohustustele;
10. kauplemiskoha selliste süsteemide oluline talitlushäire või rike, millega jälgitakse ja kontrollitakse turuosaliste kauplemistegevust, ning oluline talitlushäire või rike muude omavahel seotud teenuseosutajate (eelkõige kesksete vastaspoolte ja väärtpaberite keskodepositooriumide) puhul, mis mõjutab kauplemissüsteemi.

▼B*B JAGU***Märgid, mis võivad osutada määruse (EL) nr 596/2014 kohasele kuritarvitusele***Märgid võimaliku siseteabe alusel kauplemise või turuga manipuleerimise kohta*

1. Teatava finantsinstrumendiga kauplemiseks tehtavate tehingute ja/või korralduste ebatavaline koondumine ühe liikme/osalise kätte või teatavate liikmete/osaliste hulgas.
2. Tehingu ebatavaline kordumine väikese hulga liikmete/osaliste hulgas teatud perioodil.

Märgid võimaliku siseteabe alusel kauplemise kohta

3. Ebatavaline või märkimisväärne äriühingu finantsinstrumentidega kauplemine või korralduste esitamine nendega kauplemiseks teatavate liikmete/osaliste poolt enne oluliste korporatiivsete sündmuste või äriühinguga seotud hinnatundliku teabe avaldamist; kauplemise/tehingute korraldused, mis toovad kaasa korralduste/tehingute mahu ja/või hindade järsud ja ebatavalised muutused enne asjaomast finantsinstrumenti puudutavaid avalikke teadaandeid.
4. Kui liige/turuosaline annab kauplemiskorraldusi või teeb tehinguid enne või vahetult pärast seda, kui ta koostab või levitab või kui temaga avalikkusele teadaolevalt seotud isikud koostavad või levitavad analüüsitulemusi või investeerimissoovitusi, mis tehakse avalikult kättesaadavaks.

Märgid võimaliku turuga manipuleerimise kohta

Allpool punktides 18–23 kirjeldatud märgid on eriti asjakohased automaatses kauplemiskeskonnas.

5. Antakse kauplemiskorraldusi või tehakse tehinguid, mis kujutavad endast märkimisväärset osa asjaomase finantsinstrumendiga tehtud tehingute päevamahust asjaomases kauplemiskohas, eriti kui selline tegevus põhjustab finantsinstrumentide hinna olulise muutuse.
6. Antakse kauplemiskorraldusi või tehakse tehinguid liikme/osalise poolt, kellel on oluline ostu- või müügihuvi finantsinstrumendi suhtes, mis põhjustab finantsinstrumendi hinna olulise muutuse kauplemiskohas.
7. Antakse kauplemiskorraldusi või tehakse tehinguid, mis on koondunud lühikesse ajavahemikku kauplemiseks ettenähtud aja jooksul ja põhjustavad hinnamuutuse, mis hiljem muutub vastupidiseks.
8. Antakse kauplemiskorraldusi, mis muudavad kauplemiskohas kauplemisele lubatud või kaubeldava finantsinstrumendi suhtes pakutud soodsaimat ostu- või müügihinda ehk üldisemalt turuosalistele kättesaadava tellimusraamatu sisu ja mis tühistatakse enne täitmist.
9. Turu/osalise tehingud või kauplemiskorraldused, millel ei ole muud ilmselget põhjendust kui tõsta/langetada finantsinstrumendi hinda või väärtust või avaldada olulist mõju finantsinstrumendi pakkumisele või nõudlusele, eelkõige võrdluspunkti lähedal kauplemispäeva jooksul, nt kauplemispäeva alguses või lõpu lähedal.

▼B

10. Finantsinstrumendi ost või müük kauplemisperioodi võrdlusajal (nt avamine, sulgemine, arveldamine), püüdes tõsta, langetada või säilitada võrdlushinda (nt avamishind, sulgemishind, arveldushind) teataval tasemel (tavaliselt teatakse seda kui sulgemishinna mõjutamist).
11. Tehingud või kauplemiskorraldused, millel on kauplemisperioodil päeva või perioodi kaalutud keskmist hinda tõstev/langetav mõju või tõenäoline mõju.
12. Tehingud või kauplemiskorraldused, millel on turuhinda määrav mõju või tõenäoline mõju, kui finantsinstrumendi likviidsus või tellimusraamatu sügavus ei ole kauplemisperioodil hinna fikseerimiseks piisav.
13. Tehingu täitmine, muutes ostu-/müügipakkumise hindasid, kui see vahemik on muu tehingu hinna määramise tegur samas või muus kauplemiskohas.
14. Mõni minut enne oksjoni hinnakujundusfaasi selliste korralduste sisestamine, mis kujutavad endast märkimisväärset mahtu kauplemissüsteemi kesksest tellimusraamatust, ning nende korralduste tühistamine mõni sekund enne tellimusraamatu sulgemist oksjonihinna arvutamiseks, nii et teoreetiline avamishind näeks välja kõrgem või madalam kui tavapärastel.
15. Osalemine tehingus või tehingute seerias, mida näidatakse avalikult, et jätta muljet finantsinstrumendiga kauplemise aktiivsusest või hinnamuutustest (tavaliselt teatakse seda kui kauplemisaktiivsuse moonutamist).
16. Samaaegselt või peaaegu samaaegselt ostu- ja müügi korralduste sisestamise tulemusel tehtud tehingud, millel on väga sarnane kogus ja sarnane hind ning mida teeb sama liige/turuosaline või mida teevad erinevad, kuid ühiselt tegutsevad liikmed/turuosalised (tavaliselt teatakse seda väärtalt sobitatud korralduste nime all).
17. Tehingud või kauplemiskorraldused, millel on või tõenäoliselt on turu kauplemissüsteemi kaitsemehhanismidest (nt mahupiirangutest, hinnapiirangutest, ostu-/müügihinna vahe suuruse näitajatest) mööda hiiliv mõju.
18. Kauplemiskorralduste või nende seeria sisestamine või tehingute või tehingute seeria tegemine, mis tõenäoliselt algatab või võimendab trendi ja julgustab teisi osalisi trendi kiirendama või laiendama, et luua võimalus sulgeda/avada soodsa hinnaga positsioon (tavaliselt teatakse seda kui süüteimpulssi).
19. Mitmete või suurte kauplemiskorralduste esitamine, sageli tellimusraamatu ühel poolel, et seejärel teha tehing tellimusraamatu teisel poolel. Kui selline kauplemine on toimunud, eemaldatakse manipuleerivad korraldused (tavaliselt teatakse seda kui eksitamist ja tüsksamist).
20. Väikeste kauplemiskorralduste sisestamine, et selgitada välja varjatud korralduste osakaal ja eelkõige hinnata peidetud platvormil asuvat (tavaliselt teatakse neid kui proovikorraldusi).

▼B

21. Suure hulga kauplemiskorralduste ja/või tühistamiste ja/või uuenduste lisamine eesmärgiga tekitada teiste osalejate seas ebakindlust, aeglustades nende protsessi ja maskeerida nende endi strateegiat (tavaliselt teatakse seda kui noteeringuga ülejutamist).
22. Selliste kauplemiskorralduste avalikustamine, mille eesmärk on meelitada teisi, traditsioonilisi kauplemistehnikaid kasutavaid liikmeid/turuosalisi (nn aeglased kauplejad) ja mille tingimused muudetakse seejärel kiiresti vähem leebeteks, lootes saada kasu sissetulevast aeglase kauplejate kauplemiskorralduste voost (tavaliselt teatakse seda kui suitsetamist).
23. Kauplemiskorralduste või nende seeriade täitmine, et kindlaks teha teiste osaliste korraldused, ning seejärel kauplemiskorralduse sisestamine, et omandatud teavet ära kasutada (tavaliselt teatakse seda kui andmepüüki).
24. Ulatus, milles kauplemiskoha korraldajale teadaolevalt antakse kauplemiskorraldusi või tehakse tehinguid, mis tõendavad positsioonide muutmist lühikese aja jooksul ja kujutavad endast märkimisväärset osa asjaomase finantsinstrumendiga asjaomases kauplemiskohas tehtud tehingute päevamahust ning mida võib seostada kauplemiskohas kauplemisele võetud või kaubeldava finantsinstrumendi hinna oluliste muutustega.

Märgid toodetevahelise turuga manipuleerimise kohta, sealhulgas eri kauplemiskohtades

Kauplemiskoha korraldaja peaks allpool kirjeldatud märke arvesse võtma eelkõige juhul, kui nii finantsinstrument kui ka seonduvad finantsinstrumendid on võetud kauplemisele või nendega kaubeldakse või kui eespool nimetatud instrumentidega kaubeldakse mitmes sama korraldaja korraldatavas kauplemiskohas.

25. Tehingud või kauplemiskorraldused, millel on emiteerimisele, vabatahtlikule tagasiostmisele või seonduva tuletis- või vahetatava instrumendi aegumisele eelnevatel päevadel finantsinstrumendi hinda tõstev/langetav/säilitav mõju või tõenäoline mõju.
26. Tehingud või kauplemiskorraldused, millel on aluseks oleva finantsinstrumendi hinda täitmishinnast all- või ülalpool hoidev mõju või tõenäoline mõju, või muu element, mida kasutatakse seonduva tuletisinstrumendi väljamaksmise (nt barjääri) kindlaksmääramiseks aegumistähtpäeval.
27. Tehingud, millel on aluseks oleva finantsinstrumendi hinda muutev mõju või tõenäoline mõju, mille tõttu see ületab täitmishinda või ei ulatu selleni, või muu element, mida kasutatakse seonduva tuletisinstrumendi väljamaksmise (nt barjääri) kindlaksmääramiseks aegumistähtpäeval.
28. Tehingud, millel on finantsinstrumendi arveldushinda muutev mõju või tõenäoline mõju, kui seda hinda kasutatakse võrdlushinnana/determinandina, eelkõige võimendustagatise nõuete arvutamisel.
29. Antakse kauplemiskorraldusi või tehakse tehinguid liikme/osalise poolt, kellel on finantsinstrumendi vastu oluline ostu- või müügihuvi, mis põhjustab kauplemiskohas kauplemiseks võetud seonduva tuletisinstrumendi või alusvara hinna olulise muutuse.

▼B

30. Kauplemine või kauplemiskorralduste sisestamine ühes kauplemiskohas või kauplemiskohast väljaspool (sealhulgas huviväljenduste sisestamine) eesmärgiga mõjutada kohatult seonduva finantsinstrumendi hinda muus või samas kauplemiskohas või kauplemiskohast väljaspool (tavaliselt teatakse seda toodetevahelise manipuleerimisena (finantsinstrumendiga kauplemine, et positsioneerida kohatult seonduva finantsinstrumendi hind teises või samas kauplemiskohas või kauplemiskohast väljaspool)).
31. Õigusnormide erinevuste ärakasutamise võimaluste loomine või edendamine finantsinstrumendi ja muu seotud finantsinstrumendi vahel, mõjutades neist ühe finantsinstrumendi võrdlushindasid, võib toimuda eri finantsinstrumendidega (nt õigused/aktsiad, hetketurud / tuletisinstrumentide turud, ostutähe-d/aktsiad). Õiguste emiteerimise puhul võib selle saavutada, mõjutades õiguste (teoreetilist) avamis- või (teoreetilist) sulgemishinda.

▼B*IV LISA**1. JAGU**Arvestuse pidamine kliendi korralduste ja tehinguotsuste kohta*

1. Kliendi nimi ja tähis
2. Kliendi nimel tegutseva mis tahes isiku nimi ja tähis
3. Tähis, mis identifitseerib kaupleja (kaupleja tunnus), kes vastutab investeerimisühingus investeerimisotsuse eest
4. Tähis, mis identifitseerib algoritmi (algoritmi tunnus), mida investeerimisühingus investeerimisotsuse puhul kasutatakse
5. Ostu/müügi indikaator
6. Instrumendi tunnusandmed
7. Ühikuhind ja hinnaühik
8. Hind
9. Hinnakordaja
10. Valuuta 1
11. Valuuta 2
12. Esialgne kogus ja koguseühik
13. Kehtivusaeg
14. Korralduse liik
15. Muud andmed, tingimused ja kliendi erijuhised
16. Korralduse kättesaamise kuupäev ja täpne aeg või tehingu tegemise otsuse kuupäev ja täpne aeg. Täpset aega tuleb mõõta vastavalt meetodile, mis on nähtud ette kellade sünkroniseerimise standarditega direktiivi 2014/65/EL artikli 50 lõike 2 alusel.

*2. JAGU**Arvestuse pidamine tehingute ja korralduste töötlemise kohta*

1. kliendi nimi ja tähis;
2. kliendi nimel tegutseva mis tahes isiku nimi ja tähis;
3. tähis, mis identifitseerib kaupleja (kaupleja tunnus), kes vastutab investeerimisühingus investeerimisotsuse eest;
4. tähis, mis identifitseerib algoritmi (algoritmi tunnus), mida investeerimisühingus investeerimisotsuse puhul kasutatakse;
5. tehingu viitenumber;
6. korralduse identifitseerimise tähis (korralduse tunnus);

▼ B

7. korraldusele kauplemiskoha poolt korralduse kättesaamisel määratud tunnuskoode;
8. iga koondatud klientide korralduste rühma (esitatakse ühise korraldusena asjaomases kauplemiskohas) ainulaadne tunnus. See tunnus tuleks märgistada kui „koondatud_X“, kus X tähistab nende klientide arvu, kelle korraldused on koondatud;
9. segmendi MIC-kood kauplemiskohas, kuhu korraldus on esitatud;
10. selle isiku nimi ja muu tähis, kellele korraldus edastati;
11. müüja ja ostja identifitseerimise tähis;
12. kauplemisvolitused;
13. tähis, mis identifitseerib kaupleja (kaupleja tunnus), kes vastutab täitmise eest;
14. tähis, mis identifitseerib algoritmi (algoritmi tunnus), mida täitmise puhul kasutatakse;
15. ostu-/müügiindikaator;
16. instrumendi tunnusandmed;
17. lõplik alusvara;
18. ostu-/müügioptiooni tunnus;
19. täitmishind;
20. ettemakse;
21. ülekande liik;
22. optiooni tüüp;
23. tähtaeg;
24. ühikuhind ja hinnatühik;
25. hind;
26. hinnakordaja;
27. valuuta 1;
28. valuuta 2;
29. järelejäänud kogus;
30. modifitseeritud kogus;
31. täidetud kogus;
32. korralduse või tehinguotsuse esitamise kuupäev ja täpne aeg. Täpset aega tuleb mõõta vastavalt meetodile, mis on nähtud ette kellade sünkroniseerimise standarditega direktiivi 2014/65/EL artikli 50 lõike 2 alusel;

▼B

33. kõikide sõnumite kuupäev ja täpne aeg, mis edastatakse kauplemiskohta ja saadakse kauplemiskohast seoses korraldust mõjutavate sündmustega. Täpset aega tuleb mõõta vastavalt meetodile, mis on nähtud ette vastavalt komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2017/574 ⁽¹⁾.
34. kõikide sõnumite kuupäev ja täpne aeg, mis edastatakse teisele investeerimisühingule ja saadakse sellelt seoses korraldust mõjutavate sündmustega. Täpset aega tuleb mõõta vastavalt meetodile, mis on nähtud ette kella sünkroniseerimise standarditega direktiivi 2014/65/EL artikli 50 lõike 2 alusel;
35. kõik sõnumid, mis edastatakse kauplemiskohta ja saadakse kauplemiskohast seoses investeerimisühingu esitatud korraldustega;
36. muud andmed ja tingimused, mis esitati teisele investeerimisühingule ja saadi sellelt seoses korraldusega;
37. iga esitatud korralduse järjestused, et kajastada seda mõjutavate kõikide sündmuste kronoloogiat, sealhulgas muudatused, tühistamised ja täitmised (loetelu ei ole ammendav);
38. lühikeseks müügi indikaator;
39. lühikeseks müügi määruse kohase erandi indikaator;
40. loobumise indikaator.

⁽¹⁾ Komisjoni 7. juuni 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/574, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL seoses äritegevuses kasutatavate kellade täpsust käsitlevate regulatiivsete tehniliste standarditega (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 148).